



KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 4.4.2006
KOM(2006) 160 endelig

2004/0001 (COD)

Ændret forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV

om tjenesteydelser i det indre marked

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

Kommissionen forelægger hermed et ændret forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om tjenesteydelser i det indre marked. I det ændrede forslag har Kommissionen indarbejdet de af Europa-Parlamentets ændringsforslag ved førstebehandlingen, som den kan acceptere, samt mange af de præciseringer, som Rådet har drøftet. Forslaget er også helt i overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde, hvori det understreges, at det indre marked for tjenesteydelser skal gøres fuldt funktionsdygtigt, samtidig med at den europæiske sociale model bevares.

1. BAGGRUNDEN FOR FORSLAGET

Kommissionen vedtog sit forslag den 13. januar 2004. Det blev formelt oversendt til Europa-Parlamentet og Rådet den 6. februar 2004.

Regionsudvalget afgav udtalelse den 29. september 2004, og Det Europæiske og Sociale Udvalg afgav udtalelse den 9. februar 2005. Europa-Parlamentet vedtog en lovgivningsmæssig beslutning ved førstebehandlingen den 16. februar 2006 og fremsatte en række ændringsforslag til Kommissionens forslag.

2. FORMÅLET MED KOMMISSIONENS FORSLAG

At forbedre grundlaget for økonomisk vækst og beskæftigelse i EU. Forslaget indgår i den økonomiske reformproces, som blev igangsat med Lissabon-strategien. Da tjenesteydelser udgør størstedelen af EU's økonomi, er konkurrencedygtige markeder for tjenesteydelser afgørende for økonomisk vækst. I øjeblikket forhindrer en lang række hindringer for det indre marked mange tjenesteydere, særlig små og mellemstore virksomheder, i at vokse ud over de nationale grænser og få fuldt udbytte af det indre marked. Dette hæmmer også den globale konkurrenceevne, ikke blot for EU's tjenesteydelsessektor, men også for fremstillingssektoren, som i stigende grad er afhængig af tjenesteydelser af høj kvalitet. Det gør også Europa til et mindre attraktivt sted for udenlandske investeringer.

At nå frem til et ægte indre marked for tjenesteydelser ved at fjerne lovgivningsmæssige og administrative hindringer for udviklingen af servicevirksomhed. Disse hindringer opstår, både når tjenesteydere fra én medlemsstat ønsker at etablere sig i en anden medlemsstat, og når de ønsker at levere tjenesteydelser fra den medlemsstat, hvor de er etableret, til en anden medlemsstat, f.eks. ved midlertidigt at flytte til denne anden medlemsstat. Formålet med forslaget er at lette udøvelsen af disse to grundlæggende friheder, som er forankret i EF-traktaten - etableringsfriheden og den frie udveksling af tjenesteydelser - og at forbedre retssikkerheden for tjenesteyderne.

At styrke forbrugernes rettigheder som brugere af tjenesteydelser. Forbrugerne får ikke deres ønske om at gøre brug af tjenesteydelser på tværs af grænserne opfyldt, fordi der er mange juridiske og administrative vanskeligheder forbundet med det, og fordi der mangler oplysning om og tillid til tjenesteydelser fra andre medlemsstater. Med forslaget vil der blive taget fat på dette problem, idet medlemsstaterne forpligtes til at fjerne hindringer for anvendelsen af tjenesteydelser på tværs af grænserne, og idet princippet om forbud mod forskelsbehandling anvendes. Desuden vil tjenesteyderne blive pålagt større gennemsigtigheds- og informationskrav.

At fastlægge retligt bindende forpligtelser til et effektivt administrativt samarbejde mellem medlemsstaterne. Hvis det indre marked skal fungere efter hensigten, er det vigtigt med et effektivt og velfungerende administrativt samarbejde. Myndighederne i medlemsstaterne har kun ringe viden om og derfor også kun meget lille tillid til lovgivningen og tilsynsprocedurene i andre medlemsstater. Dette medfører mangedobling af reglerne og overlappende kontrol i forbindelse med udførelse af servicevirksomhed på tværs af grænserne og kan også udnyttes af erhvervsdrivende, der bevæger sig på kanten af loven, for at undgå tilsyn eller for at omgå de gældende nationale regler for tjenesteydelser, hvilket indebærer en risiko for brugerne af tjenesteydelserne. Der skal ifølge forslaget være en retlig forpligtelse til informationsudveksling og gensidig bistand mellem medlemsstaterne, og der skal med henblik herpå indføres et effektivt fungerende elektronisk informationssystem, som vil give de kompetente myndigheder mulighed for nemt at finde frem til deres relevante kontakter i de øvrige medlemsstater og at kommunikere med hinanden.

3. KOMMISSIONENS BEMÆRKNINGER TIL EUROPA-PARLAMENTETS ÆNDRINGSFORSALG

3.1. Anvendelsesområde og andre almindelige bestemmelser (artikel 1 til 4)

Forsyningspligtigheder. Ændringsforslag 13 og 44 og dele af ændringsforslag 72 og 289 vedrørende artikel 1 og 2 og de dertil hørende betragtninger præciserer, at **tjenesteydelser af almen økonomisk interesse** er omfattet af direktivets anvendelsesområde, men at direktivet ikke indebærer en liberalisering af dem eller en privatisering af offentlige organer, der leverer sådanne tjenesteydelser, ligesom direktivet heller ikke vedrører finansiering deraf eller statsstøtte til dem. Med **ændringsforslag 73** præciseres det i artikel 2, at **forsyningspligtigheder** ikke er omfattet af direktivet. Kommissionen kan acceptere ændringsforslag 44 og de relevante dele af ændringsforslag 72 og 289. Kommissionen kan også acceptere ændringsforslag 13 og 73, men har foretaget mindre redaktionelle ændringer i ændringsforslag 73 (artikel 2) og i ændringsforslag 13 (ny betragtning 7a), hvor det forklares, at **tjenesteydelser af almen økonomisk interesse** - med undtagelse af bestemte, udtrykkeligt nævnte sektorer - falder ind under direktivets anvendelsesområde, da disse tjenesteydelser er af økonomisk art.

Sundhedsydelser. Med **ændringsforslag 78** undtages både private og offentlige sundhedsydelser fra anvendelsesområdet, og der tilføjes en hertil svarende ændring i artikel 2. Med **ændringsforslag 304** præciseres det i betragtning 10c, at denne undtagelse omfatter sundhedspleje og farmaceutiske tjenester, der ydes af fagfolk i sundhedssektoren til patienter med henblik på at vurdere, vedligeholde eller rehabilitere deres sundhedstilstand. **Ændringsforslag 233/403** præciserer i artikel 1, at direktivet ikke berører offentlige sundhedsydelser og sundhedsinstitutioners adgang til offentlige midler. Med **ændringsforslag 305** indsættes der en ny betragtning 10d, hvoraf det fremgår, at direktivet ikke berører refusion af udgifter til sundhedsydelser, der er ydet i en anden medlemsstat, og det understreges, at dette spørgsmål bør være omfattet af en anden retsakt for at opnå større retssikkerhed og retlig klarhed. Kommissionen kan acceptere, at sundhedsydelser undtages fra direktivets anvendelsesområde, og bekræfter, at den vil tage et særligt initiativ vedrørende disse ydelser. Ændringsforslag 78, 304 og 305 accepteres derfor. Ændringsforslag 233/403 om offentlige sundhedsydelser er ikke længere relevant på grund af overlappningen med definitionen i artikel 2.

Sociale tjenesteydelser. Ændringsforslag 292 vedrørende artikel 1 præciserer, at direktivet ikke vedrører tjenesteydelser, der har et velfærdsmæssigt sigte, og **ændringsforslag 252** vedrørende artikel 2 undtager sociale tjenesteydelser som f.eks. socialt boligbyggeri, børnepasning og familierelaterede tjenesteydelser fra direktivets anvendelsesområde. Med **ændringsforslag 294 og 296** indsættes der to nye betragtninger, som forklarer, hvad sociale tjenesteydelser er, særligt hvad angår socialt boligbyggeri, børneforsorg og familietjenester. Med **ændringsforslag 295** indsættes der en ny betragtning, som præciserer, at direktivet ikke vedrører støtte til - eller de støttemuligheder, der er forbundet med - socialt boligbyggeri, eller de kriterier eller betingelser, som medlemsstaterne har fastsat for socialt boligbyggeri. Med **ændringsforslag 10** tilføjes det i en anden betragtning, at direktivet ikke vedrører betingelser for adgang til offentlige økonomiske midler, f.eks. på det sociale område. Kommissionen er af den opfattelse, at enhver undtagelse fra direktivets anvendelsesområde skal defineres klart for at sikre så stor retssikkerhed som muligt og for at undgå divergerende fortolkninger i medlemsstaterne. Kommissionen har derfor omformuleret definitionen i ændringsforslag 252 (artikel 2) og slået ændringsforslag 294 og 296 sammen i en ny betragtning 10h for at præcisere, at undtagelsen fra direktivets anvendelsesområde kun vedrører de sociale tjenesteydelser, der har tilknytning til socialt boligbyggeri, børnepasning og støtte til familier og personer, og som på grund af deres samfundsmæssige interesse enten ydes af staten selv eller af tjenesteydere, som har fået til opgave af staten at udføre disse tjenesteydelser, med det formål at støtte særlig trængende personer. Heraf følger, at ændringsforslag 292 ikke er relevant. Ændringsforslag 295 er blevet omformuleret for at præcisere, at det vedrører sociale tjenesteydelser i almindelighed og ikke blot socialt boligbyggeri. Kommissionen kan acceptere ændringsforslag 10 i dets helhed. I **ændringsforslag 232** understreges den sociale betydning, som ikke-indtægtsgivende sportsudøvelse har. Det accepteres og er indføjet i en ny betragtning 16a, men med redaktionelle ændringer for at sikre tekstens retlige kohærens.

Andre sektormæssige undtagelser og fuldstændig undtagelse af beskatning. Ændringsforslag 300 og 302/332 vedrører artikel 2 og undtager henholdsvis **vikarbureauer** og **sikkerhedstjenester** fra direktivets anvendelsesområde. Betragtningerne hertil, der indføres ved **ændringsforslag 301 og 303**, understreger, at bestemmelserne om disse sektorer bør harmoniseres fuldt ud. I henhold til **ændringsforslag 77** undtages juridiske **tjenesteydelser** fra direktivets anvendelsesområde, i det omfang de er omfattet af andre fællesskabsinstrumenter. Ændringsforslag 79, 80 og 81 vedrørende artikel 2 og **ændringsforslag 16, 17 og 18** vedrørende de dertil hørende betragtninger undtager fra direktivets anvendelsesområde **audiovisuelle tjenesteydelser** - uanset deres produktions-, distributions- og transmissionsform - **spilleaktiviteter** og **erhverv og virksomhed, der er forbundet med udøvelse af offentlig myndighed**, navnlig notarvirksomhed. Kommissionen kan acceptere, at vikarbureauers tjenesteydelser og private sikkerhedstjenester som anført i ændringsforslag 300 og 302/333 undtages fra direktivets anvendelsesområde. Behovet for en fuldstændig harmonisering vedrørende vikarbureauer og sikkerhedstjenester er imidlertid ikke dokumenteret, og Kommissionen kan derfor ikke acceptere ændringsforslag 301 og 303. Kommissionen accepterer ikke ændringsforslag 77 om, at juridiske tjenesteydelser ikke skal være omfattet. Ændringsforslaget er ikke nødvendigt, da det i artikel 3 allerede er fastsat, at hvis der er konflikt mellem bestemmelserne i servicedirektivet og en bestemmelse i et andet fællesskabsinstrument, der regulerer særlige aspekter af servicevirksomheden, har det andet fællesskabsinstrument forrang. Hvad angår audiovisuelle tjenesteydelser kan Kommissionen acceptere, at de i overensstemmelse med ændringsforslag 79 undtages, og Kommissionen har omformuleret ændringsforslag 19 (ny betragtning 10e) for at bringe det i overensstemmelse med ændringen af artiklen og for at præcisere, at direktivet ikke finder anvendelse på støtte inden for den audiovisuelle sektor, som er omfattet af Fællesskabets

konkurrencebestemmelser. Kommissionen accepterer også indholdsmæssigt, at spilleaktiviteter ikke skal være omfattet af direktivet, men har foretaget redaktionelle ændringer i ændringsforslag 17 og 80 for klart at begrænse undtagelsen til spilleaktiviteter som sådan. Kommissionen kan kun delvist acceptere ændringsforslag 18 og 81 vedrørende erhverv og virksomhed, der er forbundet med udøvelse af offentlig myndighed, og har ensrettet ordlyden af denne undtagelse med de præcise begrænsninger i EF-traktatens artikel 45, som fastsætter en undtagelse fra etableringsretten og den frie udveksling af tjenesteydelser for særlige former for virksomhed, som indebærer direkte og specifik udøvelse af offentlig myndighed, og ikke for hele erhverv som sådan.

Kommissionen kan acceptere, at **skatte- og afgiftsområdet** slet ikke skal være omfattet, jf. **ændringsforslag 82** vedrørende artikel 2 og **ændringsforslag 19** (betragtning 11).

Ændringsforslag 14, 15, 20, 74, 75 og 306 vedrører undtagelser af bestemte sektorer (i artikel 2 og de dertil hørende betragtninger) som oprindeligt foreslået, nemlig **finansielle tjenesteydelser, elektroniske kommunikationstjenester og transporttjenester**, men indebærer en yderligere præcisering. Kommissionen kan acceptere ændringsforslag 14, 15, 20, 74 og 306 i deres helhed eller med redaktionelle ændringer for at sikre tekstens retlige kohærens (jf. artikel 2 og betragtning 9, den nye betragtning 10a og den nye betragtning 10b), men ikke ændringsforslag 75, fordi betragtning 10a allerede indeholder den relevante redegørelse vedrørende telekommunikationstjenester.

Særlige retsområder. Med **ændringsforslag 298** vedrørende artikel 1 præciseres direktivets tilknytning til de **grundlæggende rettigheder**, der anerkendes i medlemsstaterne og i EU's charter om grundlæggende rettigheder, og med **ændringsforslag 299** indføjes der en ny betragtning, hvori det fastslås, at direktivet bør fortolkes således, at der skabes overensstemmelse mellem udøvelsen af de grundlæggende rettigheder og de grundlæggende friheder i traktatens artikel 43 og 49. Med **ændringsforslag 8** præciseres det, at direktivet fuldt ud respekterer EF-initiativer med hjemmel i traktatens artikel 137 vedrørende fremme af beskæftigelsen og forbedring af leve- og arbejdsvilkårene. I henhold til **ændringsforslag 297** vedrørende artikel 1 og **ændringsforslag 9** vedrørende betragtningen hertil skal direktivet ikke finde anvendelse på eller berøre **arbejdsretlige regler**, dvs. enhver form for retlige eller kontraktlige bestemmelser vedrørende ansættelsesvilkår og arbejdsforhold, herunder sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen, og forholdet mellem arbejdstagere og arbejdsgivere, ligesom det fuldt ud skal respektere retten til at gennemføre faglige aktioner og heller ikke skal berøre medlemsstaternes lovgivning om social sikring. I henhold til **ændringsforslag 290** vedrørende artikel 1 og **ændringsforslag 291** (betragtning) skal direktivet ikke berøre **strafferetten**. **Ændringsforslag 7** og en del af **ændringsforslag 72** præcisere, både i en betragtning og i artikel 1, at direktivet ikke berører de bestemmelser, som medlemsstaterne i overensstemmelse med fællesskabsretten har truffet for at **beskytte eller fremme den kulturelle eller sproglige mangfoldighed eller mediepluralismen**. Kommissionen kan med hensyn til de grundlæggende rettigheder acceptere ændringsforslag 298, men med redaktionelle ændringer for at sikre tekstens retlige kohærens, og ændringsforslag 299 i dets helhed. Kommissionen er enig i, at direktivet som anført i ændringsforslag 297 ikke berører arbejdsretlige bestemmelser, herunder retten til at gennemføre faglige aktioner, samt medlemsstaternes lovgivning om social sikring. For at sikre tekstens retlige kohærens og for at gøre den klarere og lettere forståelig har Kommissionen imidlertid omformuleret ændringsforslag 297 og 298, således at arbejdsret er behandlet i artikel 1, stk. 6, og spørgsmålet om grundlæggende rettigheder, herunder rettigheder i tilknytning til kollektive aftaler, i artikel 1, stk. 7. Med hensyn til strafferet kan Kommissionen acceptere ændringsforslag 290, hvori det præciseres, at direktivet ikke berører strafferetlige

bestemmelser, og ændringsforslag 291 (ny betragtning 6e), dog med redaktionelle ændringer for yderligere at præcisere, at strafferetlige regler ikke må misbruges med henblik på at omgå de bestemmelser, der er fastsat i direktivet. Med hensyn til beskyttelse eller fremme af den kulturelle eller sproglige mangfoldighed eller mediepluralismen kan Kommissionen acceptere ændringsforslag 7 i dets helhed og har foretaget redaktionelle ændringer i den relevante del af ændringsforslag 72 for at sikre tekstens retlige kohærens. Endelig kan Kommissionen acceptere ændringsforslag 8 i dets helhed (ny betragtning 6f).

Forholdet mellem direktivet og andre fællesskabsbestemmelser. Dette spørgsmål behandles i ændringsforslag 83 og 21 vedrørende henholdsvis artikel 3 og den dertil hørende betragtning 13. Kommissionen kan acceptere præciseringen i ændringsforslag 83 af, at direktivet ikke har forrang frem for andre fællesskabsinstrumenter, og at det i tilfælde af uoverensstemmelse mellem bestemmelserne i direktivet og andre fællesskabsinstrumenter om adgang til og udøvelse af servicevirksomhed inden for særlige områder er de særlige bestemmelser i disse fællesskabsinstrumenter, der har forrang. For at sikre den overordnede sammenhæng i teksten og for i højere grad at koordinere resultatet af Europa-Parlamentets og Rådets drøftelser har Kommissionen foretaget yderligere præciseringer (betragtning 13a og 13b). I **ændringsforslag 307 og 219** (slået sammen med ændringsforslag 83) præciseres det, at dette direktiv ikke berører international privatret, særlig den internationale privatret om kontraktlige og ikke-kontraktlige forpligtelser, og der redegøres for konsekvenserne heraf for forbrugerbeskyttelsesreglerne. Kommissionen kan acceptere ændringsforslag 307 og 219 med mindre redaktionelle ændringer for at gøre henvisningen til forbrugerbeskyttelse retligt velfunderet.

Definitioner (artikel 4). Ændringsforslag 23 til 26, 39, 84 til 90, 308 og 92 til 98 vedrører definitionerne af de begreber, der anvendes i direktivets tekst (jf. artikel 4 og de dertil hørende betragtninger). Kommissionen kan acceptere ændringsforslag 25 og 26, 93 og 94 og 97 og 98 i deres helhed og ændringsforslag 23 og 24 i en let omskrevet form og slået sammen. Kommissionen kan desuden acceptere indholdet i ændringsforslag 39, 84, 88 til 90, 95 og 308, men har omskrevet dem for at bringe teksten i overensstemmelse med den øvrige fællesskabsret eller med direktivets anvendelsesområde. Kommissionen kan imidlertid ikke acceptere ændringsforslag 85 og 86. Ændringsforslag 96 om begrebet "arbejdstager" er også unødvendigt, efter at anvendelsesområdet er blevet omdefinert, og kan ikke accepteres. Ændringsforslag 92 vedrørende begrebet "kompetent myndighed" og ændringsforslag 87 vedrørende begrebet "tjenesteyder" kan ikke accepteres, fordi de gør teksten mindre klar, og fordi det er vigtigt, at teksten er i overensstemmelse med den øvrige fællesskabsret. Endelig kan Kommissionen ikke acceptere **ændringsforslag 22**, ifølge hvilket den eksemplificerende liste over tjenesteydelser, der er omfattet af direktivet, i betragtning 14 skulle udgå. Denne betragtning er nyttig som en præcisering af direktivet og indsættes derfor igen, dog i en let ændret form for at afspejle det nye anvendelsesområde. Kommissionen har desuden for at tage hensyn til den nyttige yderligere præcisering, som Rådet har givet, suppleret betragtning 18a (**ændringsforslag 25**) og betragtning 20a og tilføjet en ny betragtning 18b.

Kommissionen kan med mindre redaktionelle ændringer acceptere **ændringsforslag 1 til 3, 5, 6 og 11** i deres helhed. Disse ændringsforslag vedrører betragtninger, der beskriver direktivets generelle mål, og hvori det præciseres, at direktivet ikke berører fordelingen af beføjelser internt i medlemsstaterne, men Kommissionen kan ikke acceptere **ændringsforslag 4**.

3.2. Administrativ forenkling (artikel 5 til 8)

Forenkling af procedurerne (artikel 5). Med **ændringsforslag 99** gøres afdeling 1 i kapitlet om etableringsfrihed for tjenesteydere til et nyt særskilt kapitel om "administrativ forenkling". **Ændringsforslag 27** præciserer, at bestemmelserne om administrative procedurer ikke har til formål at harmonisere nationale administrative bestemmelser, men at fjerne alt for tyngende formaliteter, som er til hinder for etableringsfriheden. I henhold til **ændringsforslag 100** vedrørende artikel 5 skal medlemsstaterne undersøge (verbet "verificere", der er anvendt i ændringsforslaget, forekommer ikke præcist) og, hvor det er relevant, forenkler procedurer og formaliteter i forbindelse med adgangen til at optage og udøve servicevirksomhed. Desuden skal der ifølge ændringsforslaget indføres en forpligtelse for medlemsstaterne til "i samarbejde med Kommissionen" at indføre harmoniserede europæiske formularer (det samme fremgår af **ændringsforslag 29**), og der tilføjes en liste over eksisterende fællesskabsret, som artikel 5, stk. 1a og 2, ikke finder anvendelse på. Det præciseres også i ændringsforslag 100, at medlemsstaternes ret til at kræve "uautoriserede" oversættelser af dokumenter til deres eget officielle sprog ikke berøres. I **ændringsforslag 30** fremhæves det, at formelle krav såsom krav om fremlæggelse af originale dokumenter, herunder autoriserede oversættelser, ikke kan pålægges, medmindre det er objektivt begrundet i et tvingende alment hensyn. Kommissionen kan acceptere ændringsforslag 99, 27 og 29 og 30 i deres helhed og ændringsforslag 100 indholdsmæssigt, men med de redaktionelle ændringer, der er nødvendige for at gøre teksten retligt kohærent og for at drage nytte af resultaterne af drøftelserne i Rådet. Specielt præciseres det med Kommissionens tekst, at udarbejdelsen af europæiske formularer vil ske efter udvalgsproceduren, og der tilføjes en ny betragtning (22b), hvori der anføres en række kriterier, som medlemsstaterne kan tage hensyn til, når de undersøger behovet for at forenkler procedurer og formaliteter.

Kvikskrancer (artikel 6). Det præciseres i **ændringsforslag 102**, at hvis der kræves en proformaregistrering, skal den kunne foretages via kvikskrancen ad elektronisk vej. I henhold til **ændringsforslag 103** skal Kommissionen koordinere kvikskrancerne ved at etablere en europæisk kvikskranke. I **ændringsforslag 104** præciseres det, at indførelsen af kvikskrancer ikke berører fordelingen af opgaver og beføjelser mellem de forskellige myndigheder inden for de enkelte nationale systemer. Med **ændringsforslag 309** fastsættes der en ny tidsplan for oprettelsen af kvikskrancer. I **ændringsforslag 310** præciseres det, at det også bør være muligt at afvikle de procedurer og formaliteter, der er nødvendige for kontrollen med overholdelsen af direktiv 96/71/EF, ved disse kvikskrancer. Kommissionen kan acceptere ændringsforslag 309 og 104 og præciserer desuden i en ny betragtning 25a, som afspejler drøftelserne i Rådet, at de gebyrer, som kvikskrancerne kan opkræve, bør stå i et rimeligt forhold til omkostningerne ved procedurerne og formaliteterne. Kommissionen kan imidlertid ikke acceptere ændringsforslag 102, eftersom proformaregistrering via kvikskrancen ville være en unødvendig administrativ byrde. Kommissionen kan heller ikke acceptere ændringsforslag 103, fordi en europæisk kvikskranke ville udgøre en unødvendig administrativ struktur og ville være imod subsidiaritetsprincippet (eftersom administrativt samarbejde bedst kan klares af medlemsstaterne selv). Ændringsforslag 310 kan ikke accepteres, fordi henvisningen til kontrol med overholdelsen af direktiv 96/71/EF, som ikke på nogen måde er berørt af forslaget, ikke passer ind.

Ret til information (artikel 7). Det præciseres i **ændringsforslag 105**, at retten til information kun vedrører klagemuligheder, der er alment tilgængelige. **Ændringsforslag 31, 106 og 110** præciserer, at de kompetente myndigheders forpligtelse til at yde bistand ikke omfatter juridisk rådgivning i enkeltsager, at informationsforpligtelsen kan opfyldes ved, at oplysningerne gøres tilgængelige gennem et websted, at rådgivningen kan omfatte en trinvis

vejledning, og at oplysningerne skal gives i et tydeligt og forståeligt sprog. **Ændringsforslag 107** præciserer, at der bør være adgang til oplysninger og rådgivning, bl.a. på afstand og ad elektronisk vej. I **ændringsforslag 108** fastsættes en frist for opfyldelsen af oplysningsforpligtelserne, og i **ændringsforslag 109** præciseres det, at offentliggørelsen af oplysningerne på andre sprog skal være forenelig med medlemsstaternes lovgivning om brug af sprog. **Ændringsforslag 33**, hvorved der indsættes en ny betragtning, skærper bestemmelserne i artikel 7. Kommissionen kan acceptere ændringsforslag 105 og 106, 108 til 110, 31 og 33 og tilføjer i overensstemmelse med drøftelserne i Rådet i ændringsforslag 31 (betragtning 25c), at medlemsstaterne selv træffer beslutning om spørgsmål som f.eks. ansvaret for videregivelse af urigtige eller vildledende oplysninger. Til gengæld kan Kommissionen ikke acceptere ændringsforslag 107, da det ville fjerne forpligtelsen til at give adgang til oplysninger ad elektronisk vej, der er et vigtigt middel til at gennemføre administrativ forenkling.

Elektronisk procedure (artikel 8). I **ændringsforslag 111** fastsættes en ny tidsplan for gennemførelsen, og det fremhæves, at procedurer og formaliteter kan afvikles nemt, bl.a. ad elektronisk vej (det samme gælder **ændringsforslag 32**). Det anføres også, at elektroniske procedurer ikke bør finde anvendelse, når der kan kræves tilvejebringelse af originaldokumentation. Kommissionen kan ikke acceptere ændringsforslag 111 - bortset fra den reviderede tidsplan - eller ændringsforslag 32, fordi elektroniske procedurer som anført ovenfor er et vigtigt middel til administrativ forenkling, og fordi de også kan anvendes som originaldokumentation, da ægthedskontrol også kan ske ved elektronisk autentifikation. Kommissionen finder det dog nødvendigt på grundlag af ændringsforslag 32 (betragtning 26), som er inspireret af drøftelserne i Rådet, at præcisere, at forpligtelsen til at indføre elektroniske procedurer ikke er til hinder for, at medlemsstaterne også kan stille andre systemer end de elektroniske til rådighed til at afvikle procedurer og formaliteter.

3.3. Etableringsfrihed for tjenesteydere (artikel 9 til 15)

Tilladelsesordninger. Det præciseres i **ændringsforslag 35** vedrørende betragtning 27c, at direktivets bestemmelser om tilladelsesordninger ikke berører myndigheders afgørelser om at oprette en offentlig eller privat institution eller myndigheders indgåelse af kontrakter. Det hedder i **ændringsforslag 37**, at tvingende almene hensyn som f.eks. den offentlige sundhed kan begrunde anvendelsen af tilladelsesordninger og andre restriktioner, hvad angår sociale tjenesteydelser, forudsat at princippet om forbud mod forskelsbehandling og nødvendigheds- og proportionalitetsprincippet respekteres. **Ændringsforslag 112 og 113** indebærer en omstrukturering af kapitlet, og at afdelingens nummerering ændres. **Ændringsforslag 116** (samt **ændringsforslag 209**) undtager tilladelsesordninger fra den gensidige evaluering. Kommissionen kan acceptere ændringsforslag 35 og 112 og 113 i deres helhed og ændringsforslag 37 med mindre redaktionelle ændringer. Kommissionen kan derimod ikke acceptere ændringsforslag 116 og 209, da forpligtelsen til at evaluere og rapportere om tilladelsesordninger er en afgørende foranstaltning til lettelse af adgangen til at optage eller udøve servicevirksomhed. Kommissionen præciserer imidlertid i en ny betragtning (27d) - i overensstemmelse med drøftelserne i Rådet - at rapporteringspligten kun går på, om der findes en tilladelsesordning, og ikke på kriterier og betingelser for udstedelse af en tilladelse. Med hensyn til **ændringsforslag 114, 115 og 117**, som indeholder hovedsageligt tekniske ændringer, kan Kommissionen acceptere ændringsforslag 115 og ændringsforslag 117 med de redaktionelle ændringer, der er nødvendige for at sikre retlig kohærens. Kommissionen kan imidlertid ikke acceptere ændringsforslag 114, som ville gøre teksten mindre klar.

Betingelser for udstedelse af tilladelse. Det fastsættes i **ændringsforslag 34 og 121**, at tilladelsen almindeligvis bør omfatte hele det nationale område, undtagen når et tvingende alment hensyn, f.eks. miljøbeskyttelse, berettiger, at tilladelsen begrænses til et mindre geografisk område. I henhold til **ændringsforslag 34 og 123** skal lokale og regionale kompetencer ikke være berørt af direktivet. Med **ændringsforslag 119** tilføjes "gennemsigtighed" og "tilgængelighed" til de kriterier, som tilladelsesordningerne skal opfylde. Med **ændringsforslag 120** præciseres det, at ved vurderingen af, hvorvidt betingelserne for udstedelse af en tilladelse er tilsvarende eller i det væsentlige sammenlignelige med dem, som tjenesteyderen allerede er underlagt i en anden medlemsstat (kravet om, at betingelser ikke må være overlappende), skal der ikke blot tages hensyn til målet og formålet med dem, men også til deres virkning og effektiviteten af håndhævelsen af dem. I henhold til **ændringsforslag 122** skal afgørelser om udstedelse af en tilladelse være undtaget fra begrundelseskravet og fra kravet om, at afgørelsen skal kunne prøves ved domstolene. Med **ændringsforslag 118** udgår ordet "objektivt" fra udtrykket "begrundet i et tvingende alment hensyn" i artikel 10. Kommissionen kan acceptere ændringsforslag 34, 118, 119 og 123 i deres helhed. Kommissionen kan også acceptere ændringsforslag 120, hvis der indsættes en ny betragtning (27g). Formålet hermed er at præcisere, at kravet om, at betingelserne for tilladelse ikke må være overlappende, ikke er til hinder for, at medlemsstaterne kan anvende deres egne betingelser, men at de blot skal tage hensyn til tilsvarende betingelser, som tjenesteyderen allerede har opfyldt i en anden medlemsstat. Kommissionen er desuden indforstået med indholdet af ændringsforslag 121, men ønsker en anden formulering. Derimod kan Kommissionen ikke acceptere ændringsforslag 122, for hvis afgørelser om at udstede en tilladelse ikke skal begrundes, risikerer man at gøre en domstolsprøvelse af en administrativ afgørelse mindre effektiv eller helt umulig, særlig for tredjepart.

Tilladelsens varighed. Udvalgelse af ansøgere. Det anføres i **ændringsforslag 128 og 36**, at medlemsstaternes mulighed for at inddrage tilladelser, navnlig hvis betingelserne for at udstede tilladelsen ikke længere er opfyldt, ikke berøres af direktivet. **Ændringsforslag 124 til 127, 129, 38 og 30** giver nyttige præciseringer i artikel 11 og de dertil hørende betragtninger. I henhold til **ændringsforslag 130** kan medlemsstaterne ved udvælgelsen tage hensyn til en række målsætninger af almen interesse. Kommissionen kan acceptere ændringsforslag 128 og 36, der er begrænset til situationer, hvor betingelserne for at udstede tilladelsen ikke længere er opfyldt. Desuden kan Kommissionen acceptere ændringsforslag 124 til 127, 129 og 38 i deres helhed eller delvist og ændringsforslag 130 og 30 med mindre redaktionelle ændringer.

Tilladelsesprocedurer. Med **ændringsforslag 134 og 28** udgår bestemmelsen om, at tilladelsen anses for at være udstedt, hvis der ikke foreligger et svar inden for den fastsatte frist ("stiltiende tilladelse"). I henhold til **ændringsforslag 135** skal der kun fremsendes en kvittering for modtagelsen af en ansøgning om tilladelse, hvis ansøgeren anmoder herom, ligesom der ikke skal oplyses noget om klagemuligheder. **Ændringsforslag 131 til 133 og 136 og 137** indeholder tekniske præciseringer, som Kommissionen kan acceptere, dog med mindre ændringer hvad angår ændringsforslag 136 og 137. Derimod kan Kommissionen ikke acceptere ændringsforslag 134 og 28, da stiltiende tilladelse (hvis der ikke foreligger svar fra myndighederne) er en vigtig måde at fremme etableringsfriheden på. Kommissionen præciserer imidlertid i en ny betragtning (28a) i overensstemmelse med drøftelserne i Rådet, at der for stiltiende tilladelse kan fastsættes en anden ordning for bestemte former for virksomhed, hvis dette er objektivt begrundet i et tvingende alment hensyn. Kommissionen

kan heller ikke acceptere ændringsforslag 135, fordi denne ændring ville indebære en yderligere byrde for ansøgerne og gøre domstolsprøvelse vanskeligere.

Forbudte krav (artikel 14). Med **ændringsforslag 138** ændres nummereringen af denne afdeling. **Ændringsforslag 140** (og **41**) præciserer, at forbuddet mod anvendelse i hvert enkelt tilfælde af en økonomisk test ikke vedrører planlægningskrav, der ikke forfølger økonomiske mål, men som er fastsat ud fra tvingende almene hensyn. Med **ændringsforslag 141** præciseres det, at forbuddet mod direkte eller indirekte indgriben fra konkurrerende erhvervsdrivendes side i udstedelsen af tilladelser ikke omfatter høring af organisationer såsom handelskamre om andre spørgsmål end individuelle ansøgninger om tilladelse. Det fremhæves med **ændringsforslag 40**, at det i visse tilfælde kan være berettiget at kræve, at en tjenesteyder er til stede under udøvelsen af sin virksomhed. I **ændringsforslag 142** præciseres det, at forbuddet mod at stille krav om en finansiel sikkerhed eller en forsikring til en tjenesteyder, der etableret på en medlemsstats område, ikke berører medlemsstaternes mulighed for at kræve finansiel sikkerhed som sådan eller at kræve, at forsikringen tegnes via eller hos et selskab med særlige rettigheder eller monopolrettigheder. Forbuddet berører heller ikke kravene om deltagelse i en kollektiv kompensationsfond. **Ændringsforslag 143** indebærer en præcisering af forpligtelsen til allerede at have været optaget i registre. Kommissionen kan acceptere ændringsforslag 138, 140, 441, 143 og 41 fuldt ud og ændringsforslag 40 med en yderligere præcisering. Kommissionen kan acceptere indholdet i ændringsforslag 142, men har omskrevet bestemmelsen for at bringe den i overensstemmelse med fællesskabsretten og foretaget en yderligere præcisering i den nye betragtning 32a i overensstemmelse med drøftelserne i Rådet. Derudover indføres der med ændringsforslag 143 tekniske præciseringer, som Kommissionen kan acceptere, samtidig med at Kommissionen i en ny betragtning (32b), der er baseret på drøftelserne i Rådet, yderligere præciserer forbuddet mod allerede at skulle have været optaget i et register.

Krav, der skal evalueres (artikel 15). Med **ændringsforslag 42** præciseres det, at den gensidige evaluering ikke berører medlemsstaternes frihed til i deres lovgivning at fastsætte et højt niveau for beskyttelsen af samfundsinteresserne, og at evalueringen skal tage hensyn til de specifikke kendetegn ved tjenesteydelser af almen økonomisk interesse og de særlige opgaver, som er tillagt disse, idet disse forhold kan begrunde visse restriktioner med hensyn til etableringsfriheden. Med **ændringsforslag 144** og **145** udgår en række eksempler på krav vedrørende tjenesteyderens retlige form og krav vedrørende besiddelsen af kapitalandele i et selskab. Med **ændringsforslag 147/242** undtages krav vedrørende salg med tab fra evalueringen. **Ændringsforslag 149/242** indebærer, at ordet "objektivt" udgår i udtrykket "begrundet i et tvingende alment hensyn". **Ændringsforslag 148/242** (samt ændringsforslag **43**) undtager "must-carry"-forpligtelser fra evalueringen. På samme måde indebærer **ændringsforslag 150**, at tjenesteydelser af almen økonomisk interesse og socialsikringsordninger undtages fra artikel 15, stk. 1 til 4. Derudover fjernes med ændringsforslag 150 sammenholdt med **ændringsforslag 151** forbuddet mod, at medlemsstaterne indfører nye krav af samme type, medmindre de opfylder betingelserne vedrørende forbud mod forskelsbehandling samt vedrørende nødvendighed og proportionalitet, ligesom medlemsstaternes forpligtelse til at give meddelelse om sådanne nye love eller administrative bestemmelser udgår. Med **ændringsforslag 146** indsættes en henvisning til direktivet om erhvervs-mæssige kvalifikationer. Kommissionen kan acceptere ændringsforslag 42, 147 og 148/149/242. Kommissionen accepterer også, at en række eksempler udgår af de relevante artikler, jf. ændringsforslag 144 og 145. Kommissionen tilføjer desuden i betragtning 34 i overensstemmelse med drøftelserne i Rådet en præcisering af, at evalueringen af krav, hvorved der pålægges minimums- og/eller maksimumspriser, kun

berører de priser, som de kompetente myndigheder specifikt har fastsat for udførelsen af bestemte tjenesteydelser, og ikke almindelige regler om prisfastsættelse af bl.a. husleje. Kommissionen kan indholdsmæssigt acceptere ændringsforslag 150 om tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, og den præciserer, at artikel 15, stk. 1 til 3, kun finder anvendelse på lovgivningen om tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, hvis anvendelsen af disse bestemmelser ikke retligt eller faktisk hindrer de berørte tjenesteydere i at udføre den særlige opgave, der er tillagt dem. Det ville indebære en alvorlig udvanding af evalueringsprocessen, hvis notifikationskravet udgår (ændringsforslag 151), og dette ændringsforslag kan derfor ikke accepteres. Endelig indføres der med ændringsforslag 146, 148 og 149/242 forskellige tekniske ændringer, som Kommissionen kan acceptere (med hensyn til ændringsforslag 146 henvises der imidlertid til direktivet om erhvervsmæssige kvalifikationer som helhed, og ikke blot til afsnit II i direktivet).

3.4. Fri udveksling af tjenesteydelser og undtagelser herfra (artikel 16 til 19)

Fri udveksling af tjenesteydelser (artikel 16). Med **ændringsforslag 152** (vedrørende overskriften til kapitlet) og **ændringsforslag 293/rev. 4** (vedrørende artikel 16) erstattes det tidligere oprindelseslandsprincip med en bestemmelse om fri udveksling af tjenesteydelser. Med ændringsforslag 293/rev. 4 bekræftes tjenesteyderes ret til at udføre en tjenesteydelse i en anden medlemsstat end den, de er etableret i, og den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres, forpligtes til at sikre fri adgang til at optage eller udøve servicevirksomhed på sit område. I henhold til artikel 16, stk. 1, kan den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres, desuden ikke anvende sine egne nationale krav på tjenesteydere, der er etableret i en anden medlemsstat, medmindre disse er begrundet i hensynet til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, den offentlige sundhed eller beskyttelsen af miljøet, og idet de skal overholde principperne om nødvendighed og proportionalitet og forbud mod forskelsbehandling. I stk. 3 understreges igen medlemsstaternes mulighed for som fastsat i stk. 1 at anvende deres nationale regler på tjenesteydere fra andre medlemsstater, der flytter til deres område, hvis det er begrundet i hensynet til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, den offentlige sundhed eller miljøbeskyttelse. Med stk. 3 præciseres det desuden, at medlemsstaterne i overensstemmelse med fællesskabsretten ikke er forhindret i at anvende deres bestemmelser vedrørende ansættelsesvilkår. I artikel 16, stk. 2, fastsættes en liste over krav, som medlemsstaterne ikke må pålægge tjenesteydere, der er etableret i andre medlemsstater, f.eks. et krav om at skulle have et forretningssted på medlemsstatens område for at få tilladelse til at udføre en tjenesteydelse. I henhold til ændringsforslag 293/rev. 4 skal Kommissionen desuden efter at have hørt medlemsstaterne og arbejdsmarkedets parter forelægge en rapport om anvendelsen af artikel 16, hvori den skal overveje behovet for at foreslå harmoniseringsforanstaltninger.

Kommissionen kan acceptere ændringsforslag 152 og 293/rev. 4 med mindre redaktionelle ændringer i stk. 3, der skal præcisere, at nationale krav i henhold til EF-Domstolens praksis altid skal være i overensstemmelse med principperne om nødvendighed og proportionalitet og forbud mod forskelsbehandling. Kommissionen kan også med mindre redaktionelle ændringer acceptere ændringsforslag 45, der vedrører betragtning 37, og hvori det fastslås, at medlemsstaterne kan anvende egne krav, som er uomgængelige af hensyn til den offentlige orden eller offentlige sikkerhed eller for at beskytte den offentlige sundhed eller miljøet, samt ændringsforslag 46 og 47, ifølge hvilke betragtningerne vedrørende det tidligere oprindelseslandsprincip udgår. Kommissionen har desuden i overensstemmelse med drøftelserne i Rådet tilføjet yderligere forklarende betragtninger, nærmere bestemt en betragtning hvori der henvises til EF-Domstolens praksis vedrørende medlemsstaternes ret til at træffe foranstaltninger for at forhindre, at tjenesteydere uberettiget udnytter principperne

for det indre marked (betragtning 37a), en betragtning, hvori det understreges, at tjenesteydere skal kunne tage det udstyr, der er nødvendigt for udførelsen af deres tjenesteydelse, med sig, når de rejser for at udføre tjenesteydelser i en anden medlemsstat (betragtning 39a), samt en betragtning, hvori begrebet "udstyr" præciseres (betragtning 39b).

Yderligere undtagelser fra princippet om fri udveksling af tjenesteydelser (artikel 17). Med **ændringsforslag 400** ændres overskriften til artikel 17, og det fastsættes, at bestemmelsen om fri udveksling af tjenesteydelser ikke finder anvendelse på **tjenesteydelser af almen økonomisk interesse**, som udføres i en anden medlemsstat, bl.a. posttjenester, tjenester i elektricitets- og gassektoren, inden for vanddistribution, spildevandsafledning og affaldsbehandling. Kommissionen kan acceptere ændringsforslag 400. Derudover præciserer Kommissionen på grundlag af drøftelserne i Rådet i en betragtning (40a), at undtagelsen for posttjenester omfatter både tjenester, der er forbeholdt den befordringspligtige virksomhed, og andre posttjenester. Desuden kan Kommissionen acceptere ændringsforslag 165, som præciserer undtagelsen i artikel 17, nr. 12, hvad angår tilladelsesordningen i artikel 3 og 4 i Rådets forordning (EØF) nr. 259/93 om overvågning af og kontrol med overførsel af affald inden for, til og fra Det Europæiske Fællesskab.

Med hensyn til **advokat- og notarvirksomhed** udgår med **ændringsforslag 160** undtagelsen af områder, der er omfattet af Rådets direktiv 77/249/EØF, for at gøre det lettere for advokater at gøre brug af den frie udveksling af tjenesteydelser, og med **ændringsforslag 166** udgår undtagelsen af dokumenter, der i henhold til lovgivningen kræver medvirken af en notar. Disse ændringsforslag er ikke relevante, idet Kommissionen ikke kan acceptere en generel udelukkelse af advokat- og notarvirksomhed fra direktivets anvendelsesområde. Disse undtagelser bør derfor bibeholdes. Med **ændringsforslag 161** indføres en ny undtagelse for retslig inkasso, og dette kan accepteres af Kommissionen. Samtidig præciserer Kommissionen i en ny betragtning (40b) i overensstemmelse med drøftelserne i Rådet omfanget af denne undtagelse.

Med **ændringsforslag 162/404** indføres der for **krav om, at udøvelsen af en servicevirksomhed forbeholdes et bestemt erhverv** - ud over undtagelsen vedrørende spørgsmål, der er omfattet af afsnit II i direktiv 2005/36/EF om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer - en ny undtagelse. Ændringsforslag 162/404 samt ændringsforslag 48, som forklarer denne nye undtagelse i en betragtning (41c), kan accepteres indholdsmæssigt, men med redaktionelle ændringer, der gør ordlyden mere præcis.

Ændringsforslag 163 vedrørende **fri bevægelighed for personer og deres ophold** præciserer undtagelsen med hensyn til direktiv 2004/38/EF og kan accepteres.

Med hensyn til **undtagelsen vedrørende tredjelandsstatsborgeres bevægelighed i forbindelse med udførelse af en tjenesteydelse** omformuleres med **ændringsforslag 164** undtagelsen i artikel 17, nr. 11. Da artikel 25 udgår, er det nødvendigt yderligere at omformulere undtagelsen i artikel 17, nr. 11. **Ændringsforslag 50 og 51**, ved hvilke der indsættes en betragtning 41a og 41b, der forklarer undtagelserne i tilknytning til direktivet om udstationering af arbejdstagere, er blevet accepteret af Kommissionen med enkelte mindre redaktionelle ændringer.

Med hensyn til **særlige forbud og særlige krav, der er begrundet i hensynet til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, den offentlige sundhed eller miljøbeskyttelse** skulle der med **ændringsforslag 167 og 168** indføres ændringer af undtagelserne i artikel 17, nr. 16 og 17. Efter Kommissionens opfattelse er disse ændringsforslag ikke længere relevante,

da artikel 16 nu i mere generel forstand giver medlemsstaterne mulighed for at pålægge nationale krav af hensyn til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, den offentlige sundhed og miljøbeskyttelse, og de mere specifikke undtagelser i artikel 17, nr. 16 og 17, er derfor overflødige. Kommissionen har derfor ladet dem udgå sammen med de dertil hørende betragtninger.

Med hensyn til **godtgørelse af udgifter til hospitalsbehandling** udgår med **ændringsforslag 169** undtagelsen for tilladelsesordningen for godtgørelse af hospitalsbehandling. I forlængelse af undtagelsen for sundhedsydelse fra direktivets anvendelsesområde og udeladelsen af artikel 23 om godtgørelse af udgifter til lægebehandling kan Kommissionen acceptere ændringsforslag 169.

Med hensyn til **international privatret** indføres der med **ændringsforslag 170** i artikel 17 en undtagelse for alle internationale privatretlige bestemmelser, navnlig bestemmelser vedrørende kontraktlige og ikke-kontraktlige forpligtelser, herunder kontraktformer. Kommissionen kan acceptere dette ændringsforslag, der er nødvendigt i forbindelse med artikel 17, da bestemmelsen om fri udveksling af tjenesteydelser er den bestemmelse i direktivet, der muligvis kan være i strid med anvendelsen af de internationale privatretlige regler. Med **ændringsforslag 171, 172 og 173** udgår undtagelserne for forbrugeraftaler, den formelle gyldighed af kontrakter vedrørende fast ejendom og tjenesteyderens erstatningsansvar for ulykker, som nu er omfattet af den bredere undtagelse af alle internationale privatretlige bestemmelser. Kommissionen kan acceptere disse ændringsforslag samt de dertil svarende ændringer i betragtningerne (**ændringsforslag 53 og 54** vedrørende betragtning 45 og 46).

Desuden har Kommissionen tilføjet forskellige tekniske præciseringer, der afspejler drøftelserne i Rådet.

Midlertidige undtagelser (artikel 18). Med **ændringsforslag 174** udgår artikel 18 om midlertidige undtagelser til oprindelseslandsprincippet helt. Kommissionen kan acceptere dette, fordi spilleaktiviteter er blevet undtaget fra direktivets anvendelsesområde, fordi adgang til retslig inkasso er omfattet af en ny undtagelse i artikel 17, nr. 7a, og fordi transport af penge og værdigenstande nu er omfattet af artikel 40, stk. 1.

Individuelle undtagelser (artikel 19). Med **ændringsforslag 175** tilpasses overskriften i overensstemmelse med den nye artikel 16, der har fået ny overskrift. **Ændringsforslag 176** vedrører betingelserne for individuelle undtagelser og indebærer, at forpligtelsen til at anvende proceduren for gensidig bistand, før der træffes sådanne foranstaltninger, fjernes. De individuelle undtagelser vedrørende den offentlige sundhed og den offentlige orden og vedrørende udøvelsen af erhverv i sundhedssektoren er ikke længere relevante, da sundhedsydelse ikke længere er omfattet af direktivets anvendelsesområde, og da artikel 16 nu mere generelt giver medlemsstaterne mulighed for at pålægge krav vedrørende den offentlige orden og den offentlige sundhed. Kommissionen lader derfor de pågældende individuelle undtagelser udgå og begrænser artikel 19 til sikkerheden i forbindelse med tjenesteydelser. Kommissionen kan imidlertid ikke acceptere, at proceduren for gensidig bistand udgår, idet denne er afgørende for at sikre, at undtagelsen ikke medfører unødvendige begrænsninger for den frie udveksling af tjenesteydelser.

3.5. Tjenestemodtageres rettigheder (artikel 20-23)

Forbudte restriktioner/forbud mod forskelsbehandling. I **ændringsforslag 177 og 55** vedrørende artikel 21 og betragtning 50 fastsættes det, at der ikke må stilles diskriminerende krav til en tjenestemodtager begrundet "udelukkende" i dennes nationalitet eller opholdssted. Kommissionen kan ikke acceptere denne tilføjelse til bestemmelsen om forbud mod forskelsbehandling i artikel 21, fordi den kunne fortolkes, som om det er tilladt at udøve forskelsbehandling, hvis kravene også er baseret på andre grunde. Resten af ændringsforslag 55 præciserer betragtning 50 og kan accepteres. Kommissionen har desuden tilføjet nogle præciseringer i overensstemmelse med drøftelserne i Rådet vedrørende begrebet "finansiel bistand", som er omhandlet i artikel 20 (jf. betragtning 48 og den nye betragtning 48a).

Bistand til tjenestemodtagere. **Ændringsforslag 178** til artikel 22 om bistand til tjenestemodtagere præciserer en række forhold vedrørende oplysninger og rådgivning, som kvikskrannerne stiller til rådighed over for tjenestemodtagere. I henhold til ændringsforslaget udgår desuden de europæiske informationscentre for forbrugere fra den række sammenslutninger og organisationer, hvis kontaktoplysninger tjenestemodtagerne skal have oplysning om, og som kunne yde praktisk bistand. Med **ændringsforslag 179** tilføjes en ny artikel 22a vedrørende tjenesteyderes mulighed for at afvikle alle procedurer og formaliteter via kvikskrannerne. Kommissionen kan acceptere ændringsforslag 178 bortset fra den del, ifølge hvilken de europæiske informationscentre for forbrugere skal udgå, idet disse efter Kommissionens mening bør spille en særlig aktiv rolle ved at yde praktisk bistand til forbrugerne. Kommissionen kan ikke acceptere ændringsforslag 179 og indsættelsen af en ny artikel 22a, da kvikskrannerens rolle og ansvarsområde allerede er tilstrækkeligt behandlet i direktivets kapitel om administrativ forenkling.

Godtgørelse af udgifter til lægebehandling i en anden medlemsstat. I henhold til **ændringsforslag 56 til 62 og 180/247** udgår artikel 23, dvs. bestemmelserne om godtgørelse af udgifter til lægebehandling i en anden medlemsstat og de dertilhørende betragtninger. Kommissionen kan acceptere dette og vil som anført ovenfor sætte et særskilt initiativ i værk om sundhedsydelser.

3.6. Udstationering af arbejdstagere (artikel 24 og 25)

Specifikke bestemmelser om udstationering af arbejdstagere og udstationering af tredjelandsstatsborgere. I henhold til ændringsforslag **181, 182/248, 63 og 64, 183/249 og 65 og 66** udgår de relevante bestemmelser om fjernelse af administrative hindringer og om medlemsstaternes forpligtelse til at samarbejde om udstationering af arbejdstagere og udstationering af tredjelandsstatsborgere. Kommissionen finder, at det er meget vigtigt at fjerne unødige administrative byrder, som er til hinder for tjenesteyderes muligheder for at udføre grænseoverskridende tjenesteydelser ved at udstationere deres personale, og at det er vigtigt at forbedre det administrative samarbejde for at bekæmpe sort arbejde og social dumping, og kan derfor acceptere, at disse bestemmelser udgår som led i et overordnet kompromis. For at fjerne unødige administrative byrder og for at få det administrative samarbejde til at fungere bedre vil Kommissionen udarbejde en vejledning til medlemsstaterne om disse spørgsmål.

3.7. Tjenesteydernes kvalitet (artikel 26 til 32)

Oplysninger om tjenesteydere og deres tjenesteydelser (artikel 26). I henhold til **ændringsforslag 184 og 186** skal tjenesteydere systematisk være forpligtet til at stille

oplysninger til rådighed for tjenestemodtagerne via kvikskrannerne. I henhold til **ændringsforslag 185** skal det være obligatorisk at stille oplysninger til rådighed for tjenestemodtagerne om tjenesteyderens retlige form. Kommissionen kan acceptere ændringsforslag 185 med mindre redaktionelle ændringer. Derimod kan Kommissionen ikke acceptere ændringsforslag 184 og 186, fordi de ville medføre en unødvendig byrde for tjenesteyderne.

Erhvervsansvarsforsikring (artikel 27). Første punktum i **ændringsforslag 187** indebærer, at medlemsstaterne ikke skulle være forpligtet til at sikre, at tjenesteydere, hvis tjenesteydelser frembyder en særlig sundheds- eller sikkerhedsmæssig fare eller en særlig finansiell risiko for tjenestemodtageren, er dækket af en erhvervsansvarsforsikring. I stedet skal det ifølge ændringsforslaget være sådan, at medlemsstaterne blot kan forlange, at der er tegnet en sådan forsikring. Andet punktum præciserer, at forsikringen også skal dække de risici, som er forbundet med disse tjenesteydelser, når de udføres i andre medlemsstater. Kommissionen kan acceptere begge punktummer i dette ændringsforslag, men har foretaget mindre redaktionelle ændringer. Herudover er **ændringsforslag 67**, der tilføjer betragtning 63a, accepteret, dog med de ændringer, der er nødvendige af hensyn til ændringerne i artikel 27, stk. 1. Betragtning 63 er tilpasset i overensstemmelse hermed. **Ændringsforslag 188, 189 og 190** accepteres af Kommissionen, i det omfang de er nødvendige og ikke skaber yderligere byrder for tjenesteyderne. Kommissionen har desuden i overensstemmelse med drøftelserne i Rådet præciseret artikel 27 og de dertil hørende betragtninger, særlig hvad angår anvendelsesområdet for denne artikel, og har taget højde for, at forsikringsmarkedet måske ikke kan tilbyde den ønskede løsning, ved at give mulighed for at indføre en procedure, der skal tages i anvendelse hvis forsikringsmarkedet påviseligt ikke kan tilbyde en passende forsikring.

Eftersalgsgaranti (artikel 28). Med **ændringsforslag 191** udgår tjenesteydernes forpligtelse til at give oplysning om den eftersalgsgaranti, de giver. Med **ændringsforslag 192** udgår bestemmelsen om, at eftersalgsgarantier, som er omhandlet i andre fællesskabsinstrumenter, ikke berøres heraf. Kommissionen kan ikke acceptere ændringsforslag 191, da det er nødvendigt, at tjenesteydere giver den relevante information om eftersalgsgaranti til tjenestemodtagere. Kommissionen kan heller ikke acceptere ændringsforslag 192, fordi det er nødvendigt eksplicit at nævne forbindelsen med anden fællesskabslovgivning om eftersalgsgaranti.

Kommerciel kommunikation (artikel 29). Kommissionen har præciseret teksten i overensstemmelse med drøftelserne i Rådet, i henhold til hvilke faglige regler om kommerciel kommunikation skal være i overensstemmelse med principperne om nødvendighed og proportionalitet og forbud mod forskelsbehandling.

Virksomhed på flere områder (artikel 30). Med **ændringsforslag 193** (og **ændringsforslag 210**) undtages virksomhed på flere områder fra den gensidige evaluering. Kommissionen kan ikke acceptere ændringsforslag 193 og 210, fordi forpligtelsen til at evaluere og rapportere om restriktioner for virksomhed på flere områder er et afgørende element, når det gælder om at lette adgangen til og udøvelsen af servicevirksomhed. Kommissionen har på basis af drøftelserne i Rådet nærmere præciseret, hvilke restriktioner der kan være berettiget, og har redegjort herfor i en ny betragtning (64a).

Kvalitetspolitik (artikel 31). Med **ændringsforslag 194** præciseres det, at medlemsstaterne i samarbejde med Kommissionen skal fremme udviklingen af frivillige europæiske standarder.

Kommissionen accepterer ændringsforslag 194, men har samtidig på grundlag af drøftelserne i Rådet understreget forbrugerorganisationernes rolle.

Bilægelse af tvister (artikel 32). Med **ændringsforslag 195** indføres yderligere krav om kontaktoplysninger, som tjenesteyderne skal stille til rådighed. I ændringsforslag 196 erstattes ordet "passende" med "tilfredsstillende". Kommissionen kan acceptere ændringsforslag 195 og 196 og har samtidig på grundlag af drøftelserne i Rådet præciseret, hvilke finansielle garantier der anses for at være ækvivalente som omhandlet i denne artikel, og forklaret dette i en ny betragtning (65a).

3.8. Administrativt samarbejde (artikel 34 til 38)

Gensidig bistand og tilsyn. Med **ændringsforslag 199 til 202 og ændringsforslag 68 og 69** omstruktureres kapitlet om administrativt samarbejde, og de respektive medlemsstaters forpligtelser præciseres. I ændringsforslag 199 gives kapitlet en ny overskrift. Formålet med ændringsforslag 200 til 202 er at præcisere ansvarsfordelingen mellem den medlemsstat, hvor tjenesteyderen er etableret, og den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres. Den medlemsstat, hvor tjenesteyderen er etableret, skal ifølge ændringsforslaget være ansvarlig for tilsynet med tjenesteydere, der er etableret på dens område, og kan ikke nægte at træffe tilsyns- eller gennemførelsesforanstaltninger på sit område med den begrundelse, at tjenesteydelsen er udført i en anden medlemsstat. Den medlemsstat, hvor tjenesteyderen er etableret, skal foretage kontroller, inspektioner og undersøgelser samt give oplysninger om tjenesteydere, der er etableret på dens område, hvis en anden medlemsstat anmoder herom. Den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres, er ansvarlig for tilsyn med tjenesteyderens aktivitet på dens område hvad angår spørgsmål, i forbindelse med hvilke den kan pålægge sine nationale krav i overensstemmelse med artikel 16, stk. 1 (artikel 21, stk. 1, i Parlamentets konsoliderede tekst). I andre spørgsmål skal den gennemføre kontroller, inspektioner og undersøgelser på stedet, når det er objektivt begrundet og kan gøres uden forskelsbehandling, eller hvis den medlemsstat, hvor tjenesteyderen er etableret, anmoder herom. I ændringsforslag 69 understreges det, at effektivt administrativt samarbejde er nødvendigt for at undgå, at der indføres alt for mange regler for tjenesteydelser eller opstår overlappning af kontrollen vedrørende grænseoverskridende aktiviteter, og at manglende administrativt samarbejde kan udnyttes af erhvervsdrivende, der bevæger sig på kanten af loven, for at undgå overvågning eller for at omgå de gældende nationale regler for tjenesteydelser. I ændringsforslag 68 præciseres behovet for, at der er et velfungerende elektronisk informationssystem. Kommissionen kan acceptere ændringsforslag 68-69 i deres helhed og ændringsforslag 200 til 202 indholdsmæssigt. Kommissionen har indarbejdet Europa-Parlamentets ændringsforslag i den struktur, som Rådet har indført, idet Kommissionen erkender, at der er behov for klart at definere de opgaver og forpligtelser, der påhviler den medlemsstat, hvor tjenesteyderen er etableret, og den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres, hvis det administrative samarbejde skal fungere effektivt.

Advarselsordning. Med **ændringsforslag 203** indføres der en advarselsordning, som skal anvendes, hvis en medlemsstat får kendskab til en specifik adfærd eller konkrete forhold, som kan være til alvorlig fare for menneskers sundhed eller sikkerhed. Den pågældende medlemsstat skal i så fald omgående underrette Kommissionen og de berørte medlemsstater. Kommissionen kan acceptere ændringsforslag 203 og har også tilføjet miljøsyn som en faktor, der skal være omfattet advarselsordningen. Dette nye system har imidlertid et andet formål end ordningen for gensidig bistand i forbindelse med individuelle undtagelser og kan derfor ikke erstatte denne.

Oplysninger om tjenesteyderes hæderlighed. Med **ændringsforslag 197** tilføjes det, at de oplysninger, som medlemsstaterne skal fremsende efter anmodning fra en kompetent myndighed i en anden medlemsstat, direkte skal vedrøre tjenesteyderens duelighed, og at selve anmodningen skal være behørigt begrundet. I **ændringsforslag 198** fastsættes det, at bestemmelserne om fremsendelse af oplysninger skal være i overensstemmelse med bestemmelserne om beskyttelse af personoplysninger, og at forbrugerne skal have adgang til alle offentlige oplysninger. Kommissionen kan acceptere begge ændringsforslag og har i overensstemmelse med drøftelserne i Rådet yderligere præciseret følgende: at medlemsstaterne skal fremsende oplysninger om disciplinære, administrative eller strafferetlige sanktioner samt afgørelser vedrørende svigagtige konkurer i overensstemmelse med deres nationale lovgivning; at der kun meddeles oplysninger om sanktioner, hvis der foreligger en endelig afgørelse; at direktivets bestemmelser om tjenesteyderes hæderlighed ikke foregriber initiativer inden for politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager (ny betragtning 66f).

Ledsageforanstaltninger. Med **ændringsforslag 68** understreges det, at der kræves et velfungerende elektronisk informationssystem, hvis det administrative samarbejde mellem medlemsstaterne skal fungere bedre. Kommissionen kan acceptere ændringsforslag 68, men har flyttet indholdet heraf til en artikel og gjort rede herfor i en ny betragtning (66g). Kommissionen har desuden i overensstemmelse med drøftelserne i Rådet indført endnu en ledsageforanstaltning vedrørende udveksling af embedsmænd med ansvar for gennemførelsen af gensidig bistand.

3.9. Konvergensprogram og afsluttende bestemmelser (artikel 39 til 48)

Adfærdskodekser (artikel 39). Med ændringsforslag 205 og 70 understreges vigtigheden af, at der på fællesskabsplan findes adfærdskodekser, og at disse navnlig bør udarbejdes af faglige foreninger og organisationer eller sammenslutninger. Det præciseres desuden, at adfærdskodekser supplerer medlemsstaternes retlige krav. Med **ændringsforslag 71** flyttes beskrivelsen af de områder, som bør være omfattet af adfærdskodekserne, til en betragtning. Kommissionen har accepteret disse ændringsforslag og i overensstemmelse med drøftelserne i Rådet tilføjet en ny betragtning (67b), der beskriver målet med adfærdskodekserne.

Yderligere harmonisering (artikel 40). I overensstemmelse med det ændrede anvendelsesområde for direktivet udgår med **ændringsforslag 206** spilleaktiviteter og med **ændringsforslag 208** andre områder af listen over emner for yderligere harmonisering, f.eks. områder, der har været genstand for individuelle undtagelser, og områder, der afdækkes i forbindelse med den gensidige evaluering. Med **ændringsforslag 207** tilføjes sikkerhedstjenester til listen over områder, hvor det skal vurderes, om der er behov for yderligere harmonisering. Kommissionen kan acceptere ændringsforslag 206, 208 og 207 med en præcisering af, at der vil blive foretaget en vurdering af muligheden for yderligere harmonisering vedrørende sikkerhedstjenester og transport af penge og værdigenstande et år efter datoen for gennemførelsen af direktivet.

Desuden kan Kommissionen acceptere **ændringsforslag 211 og 212** om, hvornår Kommissionen skal forelægge rapporten om gensidig evaluering, og om revisionsklausulen.

Endelig indføres der med **ændringsforslag 213** en treårsfrist for inkorporering af direktivet i medlemsstaternes lovgivning. Da det haster med at fremme det indre marked for tjenesteydelser, finder Kommissionen, at toårsfristen for inkorporeringen bør bibeholdes.

4. ÆNDRET FORSLAG

I henhold til EF-traktatens artikel 250, stk. 2, ændrer Kommissionen sit forslag som ovenfor angivet.

Ændret forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV

om tjenesteydelser i det indre marked

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 47, stk. 2, første og tredje punktum, artikel 55, artikel 71 og artikel 80, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg²,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget³,

efter proceduren i traktatens artikel 251, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Den Europæiske Union har som mål at skabe stadig tættere bånd mellem de europæiske stater og folk og at sikre økonomiske og sociale fremskridt. I henhold til traktatens artikel 14, stk. 2, indebærer det indre marked et område uden indre grænser med fri bevægelighed for tjenesteydelser og etableringsfrihed. En fjernelse af hindringerne for udviklingen af servicevirksomhed mellem medlemsstaterne er et vigtigt middel til at styrke integrationen af de europæiske folk og fremme afbalancerede og bæredygtige fremskridt på det økonomiske og det sociale område. *Ved fjernelsen af sådanne barrierer er det vigtigt at sikre, at udviklingen af servicevirksomhed bidrager til opfyldelsen af de mål, der er fastsat i traktatens artikel 2, nemlig i Fællesskabet som helhed at fremme en harmonisk, afbalanceret og bæredygtig udvikling af den økonomiske virksomhed, et højt beskæftigelsesniveau, et højt socialt beskyttelsesniveau, ligestilling mellem mænd og kvinder, en bæredygtig og ikke-inflationær vækst, høj konkurrenceevne og en høj grad af konvergens med hensyn til de økonomiske resultater, et højt niveau for miljøbeskyttelse og forbedring af miljøkvaliteten, højnelse af levestandarden og livskvaliteten, økonomisk og social samhørighed samt solidaritet mellem medlemsstaterne.*

¹ KOM(2004) 2 af 13.1.2004.

² EUT C 221 af 8.9.2005, s. 113.

³ EUT C 43 af 18.2.2005, s. 18.

- (1a) *Et konkurrencedygtigt marked for tjenesteydelser er vigtigt til fremme af økonomisk vækst og jobskabelse i EU. På nuværende tidspunkt hindrer en lang række barrierer på det indre marked tjenesteyderne, specielt små og mellemstore virksomheder (SMV'er), i at udstrække deres aktiviteter ud over de nationale grænser og drage fuld fordel af det indre marked. Dette svækker konkurrenceevnen på verdensplan hos Den Europæiske Unions tjenesteydere. Et frit marked, som tvinger medlemsstaterne til at fjerne restriktionerne for grænseoverskridende udveksling af tjenesteydelser, samtidig med at den nødvendige gennemsigtighed og information over for forbrugerne øges, ville give forbrugerne et større udvalg og en bedre service til lavere priser.*
- (2) I Kommissionens rapport "Status over det indre marked for tjenester"⁴ opregnes en lang række hindringer, der står i vejen for eller hæmmer udviklingen af tjenesteydelser mellem medlemsstaterne, især tjenesteydelser, som udføres af SMV'er, der som bekendt spiller en fremtrædende rolle i servicesektoren. Rapporten konkluderer, at ti år efter, hvad der skulle have været gennemførelsen af det indre marked, er der stadig stor afstand mellem visionen om et økonomisk integreret EU og den virkelighed, de europæiske borgere og tjenesteydere oplever. Hindringerne berører mange forskellige former for servicevirksomhed og alle etaper i tjenesteydernes virksomhed, og der er mange lighedspunkter mellem dem, navnlig at de ofte skyldes besværlige administrative procedurer, den retsikkerhed, der er forbundet med grænseoverskridende virksomhed, og manglende tillid mellem medlemsstaterne.
- (3) Da tjenesteydelser er drivkraften bag den økonomiske vækst og tegner sig for 70 % af BNI og af beskæftigelsen i størsteparten af medlemsstaterne, indvirker denne opsplitning af det indre marked negativt på hele EU's økonomi, især på SMV'ernes konkurrenceevne **og arbejdstagernes mobilitet**, og forhindrer forbrugerne i at få adgang til et større udvalg af tjenesteydelser til konkurrencedygtige priser. **Det er vigtigt at påpege, at servicesektoren især er en central beskæftigelsessektor for kvinder, og at de derfor vil kunne drage stor nytte af de nye muligheder, som gennemførelsen af det indre marked for tjenesteydelser frembyder.** Europa-Parlamentet og Rådet har fremhævet, at fjernelsen af de retlige hindringer for oprettelsen af et egentligt indre marked er et meget vigtigt led i gennemførelsen af det mål, der blev fastsat af Det Europæiske Råd i Lissabon, nemlig at **forbedre beskæftigelsen og den sociale samhørighed og sikre en bæredygtig økonomisk vækst for at gøre EU til den mest konkurrencedygtige og dynamiske videnbaserede, beskæftigelsesskabende økonomi i verden inden år 2010. Fjernelse af disse hindringer, samtidig med at man sikrer en europæisk social model af høj standard, er således en afgørende forudsætning for at overvinde de vanskeligheder, der er opstået i forbindelse med gennemførelsen af Lissabon-strategien, og for at sætte skub i EU's økonomi, især hvad angår beskæftigelse og investeringer. Det er derfor vigtigt at gennemføre et indre marked for tjenesteydelser, hvor der er ligevægt mellem markedsåbning og bevarelse af offentlige tjenesteydelser og arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder samt forbrugerrettigheder.**
- (4) På den baggrund bør hindringerne for tjenesteyderes ret til frit at etablere sig i medlemsstaterne og for den frie **bevægelighed for tjenesteydelser** mellem medlemsstaterne fjernes, og **tjenestemodtagere og tjenesteydere** bør garanteres den

retssikkerhed, der er nødvendig, for at de reelt kan udøve disse to grundlæggende traktatfæstede friheder. Da hindringerne for det indre marked for tjenesteydelser berører både erhvervsdrivende, der ønsker at etablere sig i andre medlemsstater, og erhvervsdrivende, der udfører en tjenesteydelse i en anden medlemsstat uden at være etableret dér, må tjenesteydere have mulighed for at udvikle deres servicevirksomhed i det indre marked enten ved at etablere sig i en anden medlemsstat eller ved at benytte sig af *den frie bevægelighed for tjenesteydelser*. Tjenesteydere skal kunne vælge mellem disse to friheder, alt efter hvilken udviklingsstrategi de har i den enkelte medlemsstat.

- (5) Det er ikke muligt at overvinde disse hindringer udelukkende ved at forlade sig på direkte anvendelse af traktatens artikel 43 og 49, da det ville være ekstremt vanskeligt for de nationale myndigheder og Fællesskabets institutioner at gennemføre traktatbrudssager mod de pågældende medlemsstater i hvert enkelt tilfælde, især efter udvidelsen, og da mange hindringer kun kan fjernes gennem en forhåndskoordineret af de nationale lovgivninger, bl.a. ved at etablere et administrativt samarbejde. Som Europa-Parlamentet og Rådet har erkendt, må gennemførelsen af et ægte indre marked for tjenesteydelser ske ved hjælp af et lovgivningsinstrument på fællesskabsplan.
- (6) Dette direktiv opstiller en generel retlig ramme, der kommer en lang række tjenesteydelser til gode, samtidig med at der tages hensyn til de særlige kendetegn ved hver enkelt form for virksomhed og erhverv og disses reguleringsordninger. Denne ramme er baseret på en dynamisk og selektiv tilgang, der består i først at fjerne de hindringer, der hurtigt kan ryddes af vejen, og derefter for de øvrige hindringer at igangsætte en procedure med evaluering, høring og supplerende harmonisering af specifikke aspekter med henblik på at muliggøre en gradvis og samordnet modernisering af de nationale ordninger for regulering af servicevirksomhed, hvilket er absolut nødvendigt for at gennemføre et ægte indre marked for tjenesteydelser inden 2010. Der bør indføres en afbalanceret kombination af foranstaltninger, der omfatter målrettet harmonisering, administrativt samarbejde, *bestemmelsen om fri udveksling af tjenesteydelser* og tilskyndelse til udarbejdelse af adfærdskodekser på bestemte områder. Denne koordinering af de nationale lovgivninger bør sikre et højt niveau af retlig integration i Fællesskabet og i høj grad tilgodesee almene hensyn, især beskyttelse af forbrugerne, hvilket er absolut nødvendigt for at skabe tillid mellem medlemsstaterne. *Dette direktiv tilgodeser også andre almene hensyn, herunder beskyttelse af miljøet, den offentlige sikkerhed og den offentlige sundhed samt nødvendigheden af at overholde de arbejdsretlige regler.*
- (6a) Målene for den påtænkte handling, *nemlig* at fjerne hindringerne for tjenesteyderes etableringsfrihed *i medlemsstaterne* og for den frie udveksling af tjenesteydelser mellem medlemsstaterne, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor på grund af handlingens omfang bedre gennemføres på fællesskabsplan; Fællesskabet kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.
- (6b) Bestemmelserne i dette direktiv vedrørende etableringsfriheden *og den frie bevægelighed for tjenesteydelser* bør kun finde anvendelse i det omfang, den pågældende virksomhed er åben for konkurrence, og *de forpligter* derfor ikke medlemsstaterne *til enten at liberalisere tjenesteydelser af almen økonomisk*

interesse eller at privatisere offentlige organer, der udfører sådanne tjenesteydelser, eller at afskaffe eksisterende monopoler vedrørende andre aktiviteter eller en række distributionstjenester.

- (6c) Dette direktiv omhandler ikke bestemmelser vedrørende en række tjenesteyderes adgang til offentlige økonomiske midler. Der er bl.a. tale om bestemmelser, hvori er fastlagt de betingelser, der skal opfyldes, for at tjenesteydere kan modtage offentlige økonomiske midler, herunder specifikke kontraktbestemmelser, især kvalitetsnormer, der skal overholdes som betingelse for at modtage offentlige økonomiske midler, f.eks. på det sociale område.*
- (6d) Dette direktiv griber ikke ind i medlemsstaternes aktiviteter efter fællesskabsretten med hensyn til beskyttelse eller fremme af kulturel og sproglig mangfoldighed og mediepluralismen, herunder finansieringen af sådanne aktiviteter.*
- (6e) Dette direktiv har til formål at skabe en retlig ramme for at sikre etableringsfriheden og den frie bevægelighed for tjenesteydelser mellem medlemsstaterne, og det hverken harmoniserer eller berører strafferetten. De strafferetlige bestemmelser berøres derfor generelt ikke af dette direktiv. Det bør dog ikke være muligt for en medlemsstat at omgå reglerne i dette direktiv og at begrænse den frie udveksling af tjenesteydelser ved at anvende strafferetlige bestemmelser, som specifikt berører adgangen til at optage eller udøve servicevirksomhed.*
- (6f) Det er ligeledes vigtigt, at dette direktiv fuldt ud respekterer EF-initiativer med hjemmel i traktatens artikel 137 med henblik på at virkeliggøre de i traktatens artikel 136 fastlagte mål om fremme af beskæftigelsen og forbedring af leve- og arbejdsvilkårene.*
- (6g) Dette direktiv berører ikke arbejds- og ansættelsesvilkår som f.eks. maksimal arbejdstid og minimal hviletid, mindste antal betalte feriedage pr. år, mindsteløn og sikkerhed, sundhed og hygiejne på arbejdspladsen, det berører ikke forholdet mellem arbejdsmarkedets parter, herunder retten til at forhandle og indgå kollektive aftaler, retten til at strejke og til at gennemføre faglige aktioner, og det gælder heller ikke for tjenesteydelser, der udføres af vikarbureauer. Direktivet berører heller ikke medlemsstaternes lovgivning om social sikring.*
- (6h) Dette direktiv bør fortolkes således, at der skabes overensstemmelse mellem udøvelsen af de grundlæggende rettigheder, der anerkendes i medlemsstaterne og i EU's charter om grundlæggende rettigheder, og som fremgår af traktatens artikel 43 og 49. Disse grundlæggende rettigheder omfatter bl.a. rettigheden til at gennemføre faglige aktioner. Dette direktiv bør fortolkes således, at de grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder får fuld gyldighed.*
- (6i) Dette direktiv vedrører udelukkende tjenesteydere, der er etableret i en medlemsstat, og omfatter ikke eksterne aspekter. Det vedrører ikke forhandlinger i internationale organisationers regi om handel med tjenesteydelser, navnlig inden for rammerne af GATS.*

[Betragtning 7 udgår]

(7a) *Dette direktiv omfatter kun tjenesteydelser, der udføres af økonomiske hensyn. Forsyningspligtigheder er ikke omfattet af definitionen i traktatens artikel 50 og falder derfor ikke ind under dette direktivs anvendelsesområde. Tjenesteydelser af almen økonomisk interesse er tjenesteydelser, der udføres af økonomiske hensyn, og falder derfor ind under dette direktivs anvendelsesområde. Visse tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, f.eks. de tjenesteydelser, der måtte findes på transportområdet, er dog ikke omfattet af dette direktivs anvendelsesområde, og visse andre tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, f.eks. de tjenesteydelser, der måtte findes inden for postsektoren, er undtaget fra bestemmelsen om fri udveksling af tjenesteydelser. Dette direktiv vedrører ikke finansieringen af tjenesteydelser af almen økonomisk interesse og omfatter ikke støtte bevilget af medlemsstaterne, navnlig på det sociale og arbejdsmarkedsmæssige område, i overensstemmelse med Fællesskabets konkurrenceregler. Dette direktiv vedrører ikke opfølgningen af Kommissionens hvidbog om forsyningspligtigheder.*

[Betragtning 8 flyttet]

- (9) Finansielle tjenesteydelser bør udelukkes fra dette direktivs anvendelsesområde, da denne form for virksomhed er omfattet af specifik **fællesskabslovgivning**, der ligesom dette direktiv sigter mod at gennemføre et ægte indre marked for tjenesteydelser. *Denne udelukkelse omfatter derfor alle finansielle tjenesteydelser såsom bank-, kredit-, forsikrings- og genforsikringsvirksomhed, erhvervstilknyttede eller personlige pensionsordninger, tjenesteydelser i forbindelse med værdipapirer, investerings-, fonds- og betalingsvirksomhed og investeringsrådgivning, herunder de tjenesteydelser, der er anført i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/12/EF om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut⁵.*
- (10) Der blev i 2002 vedtaget en række lovgivningsinstrumenter vedrørende elektroniske kommunikationstjenester og -netværk og tilhørende faciliteter og tjenesteydelser, som opstillede en reguleringsmæssig ramme med henblik på at lette adgangen til disse former for virksomhed i det indre marked, bl.a. gennem afskaffelse af de fleste ordninger for individuel tilladelse, og de spørgsmål, der er behandlet i disse instrumenter, bør derfor udelukkes fra dette direktivs anvendelsesområde.
- (10a) *De udelukkelse fra anvendelsesområdet, der angår spørgsmål om elektroniske kommunikationstjenester, som er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/19/EF⁶, 2002/20/EF⁷, 2002/21/EF⁸, 2002/22/EF⁹ og 2002/58/EF¹⁰, bør ikke kun gælde for spørgsmål, der specifikt behandles i de pågældende direktiver, men også spørgsmål, for hvilke medlemsstaterne i henhold til udtrykkelige bestemmelser i direktiverne kan vedtage visse foranstaltninger på nationalt plan.*
- (10b) Transporttjenester, *herunder bytransport, hyrevogns- og ambulancekørsel og havnetjenester*, er udelukket fra dette direktivs anvendelsesområde.

⁵ EFT L 126 af 26.5.2000, s. 1. Senest ændret ved Kommissionens direktiv 2004/69/EF (EUT L 125 af 28.4.2004, s. 44).

⁶ EFT L 108 af 24.4.2002, s. 7.

⁷ EFT L 108 af 24.4.2002, s. 21.

⁸ EFT L 108 af 24.4.2002, s. 33.

⁹ EFT L 108 af 24.4.2002, s. 51.

¹⁰ EFT L 201 af 31.7.2002, s. 37.

- (10c) *Udelukkelsen af sundhedsydelse omfatter sundhedsydelse og farmaceutiske tjenester, der udføres af fagfolk i sundhedssektoren over for patienter med henblik på at vurdere, vedligeholde eller rehabiliterer deres sundhedstilstand, når sådanne aktiviteter er forbeholdt et lovreguleret erhverv i den medlemsstat, hvor ydelserne udføres.*
- (10d) *Dette direktiv berører ikke refusion af udgifter til sundhedsydelse, der er ydet i en anden medlemsstat end den, modtageren af sundhedsydelsen er bosiddende i. EF-Domstolen har behandlet dette spørgsmål ved talrige lejligheder, og den har anerkendt patientens rettigheder. Det er vigtigt at behandle dette spørgsmål i et andet fællesskabsretligt instrument for at opnå større retssikkerhed og retlig klarhed i det omfang, spørgsmålet ikke allerede er behandlet i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71¹¹ om koordinering af de sociale sikringsordninger.*
- (10e) *Audiovisuelle tjenesteydelse bør også, uanset transmissionsform, herunder i biografer, udelukkes fra dette direktivs anvendelsesområde. Direktivet omfatter heller ikke støtte, der bevilges af medlemsstaterne i den audiovisuelle sektor, og som er omfattet af Fællesskabets konkurrenceregler.*
- (10f) *Spil, som indebærer, at der gøres indsats med penge i hasardspil, herunder lotterier og væddemål, bør udelukkes fra dette direktivs anvendelsesområde i betragtning af den særlige beskaffenhed af disse aktiviteter, som medfører, at medlemsstaterne iværksætter strategier vedrørende den offentlige orden og beskyttelsen af forbrugerne.*
- (10g) *Dette direktiv berører ikke anvendelsen af traktatens artikel 45, særlig for så vidt angår visse aktiviteter, der udføres af notarere og andre erhverv, i forbindelse med kompetence til at bekræfte dokumenters ægthed og udstede attester.*
- (10h) *Dette direktiv omfatter ikke de sociale tjenesteydelse i forbindelse med boligbyggeri, børnepasning og støtte til trængende familier og personer, som udføres af staten eller af tjenesteydere med opdrag fra staten - på nationalt, regionalt eller lokalt plan - for at støtte personer, der er i særlig nød på grund af utilstrækkelig indkomst i familien eller en fuldstændig eller delvis mangel på uafhængighed, eller som er i fare for at blive marginaliseret. Disse tjenesteydelse er væsentlige for at sikre den grundlæggende ret til menneskelig værdighed og integritet og er udtryk for principperne om social samhørighed og solidaritet og bør ikke berøres af dette direktiv.*
- (10i) *Dette direktiv berører ikke finansiering af sociale tjenesteydelse eller støttemuligheder i forbindelse hermed. Det berører heller ikke de kriterier eller betingelse, som medlemsstaterne har fastsat for at sikre, at de sociale tjenesteydelse kommer samfundet som helhed til gode og bidrager til social samhørighed.*
- (11) Da der i traktaten er fastsat specifikke hjemmelsbestemmelser for skatter og afgifter, og da der allerede er vedtaget fællesskabsinstrumenter på dette område, bør skatter og afgifter udelukkes fra dette direktivs anvendelsesområde.

¹¹ EFT L 149 af 5.7.1971, s. 2. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 647/2005 (EUT L 117 af 4.5.2005, s. 1).

[Betragtning 12 flyttet]

- (13) Den gældende fællesskabsret om servicevirksomhed er allerede meget omfattende. ***Dette direktiv bygger på og kompletterer derved gældende fællesskabsret. Konflikter mellem dette direktiv og andre fællesskabsinstrumenter er identificeret og omhandlet i dette direktiv, bl.a. ved hjælp af undtagelser. Det er dog nødvendigt at fastsætte en regel for eventuelle yderligere tilfælde og undtagelsestilfælde, hvor der er en konflikt mellem en bestemmelse i dette direktiv og en bestemmelse i et andet fællesskabsinstrument. Eksistensen af en sådan konflikt bør konstateres i overensstemmelse med traktatens bestemmelser om etableringsret og fri bevægelighed for tjenesteydelser. En konflikt mellem en bestemmelse i direktivet og et fremtidigt fællesskabsinstrument bør undgås i forbindelse med udformningen af og forhandlingerne om et sådant instrument.***
- (13a) ***Dette direktiv er i overensstemmelse med og berører ikke Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer¹². Det behandler spørgsmål uden tilknytning til erhvervsmæssige kvalifikationer, f.eks. erhvervsansvarsforsikring, kommerciel kommunikation, virksomhed på flere områder og administrativ forenkling. Med hensyn til midlertidig udveksling af tjenesteydelser på tværs af grænserne sikrer en undtagelse fra bestemmelsen om fri udveksling af tjenesteydelser i nærværende direktiv, at afsnit II om fri udveksling af tjenesteydelser i direktiv 2005/36/EF om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer ikke berøres. Derfor berører bestemmelsen om fri udveksling af tjenesteydelser ingen af de foranstaltninger, der i henhold til direktiv 2005/36/EF finder anvendelse i den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres.***
- (13b) Dette direktiv er helt i tråd med de øvrige fællesskabsinitiativer vedrørende tjenesteydelser, især initiativerne vedrørende sikkerheden i forbindelse med tjenesteydelser. Det er også i tråd med de øvrige initiativer vedrørende det indre marked og initiativerne vedrørende forbrugerbeskyttelse som f.eks. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF om urimelig handelspraksis¹³ og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2006/2004 om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse¹⁴ ("forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde").
- (14) De tjenesteydelser, der er omfattet af dette direktiv, vedrører mange former for virksomhed i konstant udvikling, herunder forretningsservice som f.eks. ledelsesrådgivning, certificering og prøvning, vedligeholdelse og rengøring af kontorer, reklame, rekrutteringstjenester og sælgers ydelser. Begrebet "tjenesteydelser" omfatter også ydelser til virksomheder og forbrugere som f.eks. juridisk og skattemæssig rådgivning, tjenester i forbindelse med fast ejendom, f.eks. ejendomsmæglervirksomhed, eller i forbindelse med bygge- og anlægsarbejder, herunder arkitekturrådgivning, handel og distribution, tilrettelæggelse af messer og udstillinger, biludlejning og rejsebureauer. Det omfatter også forbrugertjenester som f.eks. turisttjenester, herunder turistguider, fritidstjenester, sportscentre og forlystelsesparker og, ***såfremt det ikke er udelukket fra direktivets***

¹² EFT L 255 af 24.4.2002, s. 21.

¹³ EUT L 149 af 11.6.2005, s. 22.

¹⁴ EUT L 364 af 9.12.2004, s. 1.

anvendelsesområde, hjemmeservice, f.eks. hjælp til ældre. Disse former for virksomhed kan være både tjenesteydelser, der kræver, at tjenesteyderen og tjenestemodtageren befinder sig i nærheden af hinanden, tjenesteydelser, der indebærer, at tjenestemodtageren eller tjenesteyderen begiver sig til et andet sted, og tjenesteydelser, der teleformidles, herunder via internettet.

[Betragtning 15 udgår]

- (16) *I henhold til Domstolens praksis skal det vurderes i hvert enkelt tilfælde, om bestemte former for virksomhed, navnlig virksomhed, der finansieres af det offentlige eller udføres af offentlige enheder, udgør en "tjenesteydelse", og vurderingen skal bygge på samtlige virksomhedens egenskaber, navnlig den måde, hvorpå den udføres, tilrettelægges og finansieres i den pågældende medlemsstat. Domstolen har fundet, at betalingskriteriet i alt væsentligt består i, at betalingen udgør det økonomiske modstykke til de pågældende tjenesteydelser, og har erkendt, at betalingskriteriet ikke er opfyldt i forbindelse med de former for virksomhed, der udføres af eller på vegne af staten uden økonomisk modydelse i forbindelse med dennes pligter på det sociale, kulturelle, uddannelsesmæssige og retslige område, f.eks. undervisning inden for rammerne af det nationale uddannelsessystem eller forvaltning af sociale sikringsordninger, hvor der ikke udøves erhvervsaktivitet. Tjenestemodtageres betaling af et gebyr, f.eks. studerendes betaling af undervisningsgebyrer eller studieafgifter som delvist bidrag til udgifterne til driften af et system, udgør ikke i sig selv betaling, fordi tjenesteydelsen stadig hovedsagelig er finansieret af offentlige midler.* Disse former for virksomhed er derfor ikke omfattet af definitionen af *tjenesteydelse* i traktatens artikel 50 og falder derfor ikke ind under dette direktivs anvendelsesområde.
- (16a) *Ikke-indtægtsgivende sportsudøvelse på amatørplan er af væsentlig social betydning. Denne form for sportsudøvelse tilgodeser hyppigt udelukkende sociale og rekreative formål. Derfor drejer det sig ikke nødvendigvis om erhvervsvirksomhed i fællesskabsrettens forstand, og sådanne aktiviteter falder uden for direktivets anvendelsesområde.*

[Betragtning 17 flyttet]

- (18) Begrebet "tjenesteyder" omfatter enhver fysisk person, der er statsborger i en medlemsstat, eller enhver juridisk person, der udøver servicevirksomhed i henhold til enten etableringsfriheden eller *den frie bevægelighed for* tjenesteydelser. Begrebet er således ikke begrænset til de tilfælde, hvor tjenesteydelsen leveres over grænserne som led i *den frie bevægelighed for* tjenesteydelser, men omfatter også de tilfælde, hvor en erhvervsdrivende etablerer sig i en medlemsstat for at udvikle sin servicevirksomhed dér. Begrebet omfatter derimod ikke filialer i en medlemsstat af selskaber fra tredjelande, idet etableringsfriheden og den frie bevægelighed for tjenesteydelser i henhold til traktatens artikel 48 kun gælder for selskaber, som er oprettet i overensstemmelse med en medlemsstats lovgivning, og hvis vedtægtsmæssige hjemsted, hovedkontor eller hovedvirksomhed er beliggende inden for Fællesskabet. *Begrebet "tjenestemodtager" omfatter også tredjelandsstatsborgere, som allerede har rettigheder, der er dem tillagt ved fællesskabsretsakter som f.eks. forordning*

(EØF) nr. 1408/71¹⁵ eller direktiv 2003/109/EF¹⁶, forordning (EØF) nr. 859/2003¹⁷ og direktiv 2004/38/EF¹⁸. Medlemsstaterne har desuden mulighed for at udvide begrebet "tjenestemodtager" til også at omfatte andre tredjelandsstatsborgere, der er til stede på deres område.

- (18a) En tjenesteyders etableringssted bør fastsættes i overensstemmelse med Domstolens praksis, hvorefter begrebet "etablering" indebærer faktisk udøvelse af erhvervsvirksomhed ved hjælp af en fast indretning i et ikke nærmere angivet tidsrum. Dette krav kan også være opfyldt, hvis et selskab oprettes for en bestemt periode, eller hvis det lejer den bygning eller det anlæg, det anvender til udøvelse af sin virksomhed. Kravet kan også være opfyldt, hvis en medlemsstat giver en tidsbegrænset tilladelse til bestemte tjenesteydelser. En etablering behøver ikke have form af et datterselskab, en filial eller et agentur, men kan bestå af et kontor, der ledes af en tjenesteyders eget personale eller af en person, der er selvstændig, men bemyndiget til at handle på en vedvarende måde for virksomheden, som det ville være tilfældet med et agentur. Ifølge denne definition, der kræver faktisk udøvelse af erhvervsvirksomhed på tjenesteyderens etableringssted, kan en postkasse ikke udgøre et etableringssted. Når en tjenesteyder er etableret flere steder, er det vigtigt at afgøre, fra hvilket etableringssted den pågældende tjenesteydelse faktisk udføres. Såfremt det er vanskeligt at afgøre, fra hvilket af flere etableringssteder en bestemt tjenesteydelse udføres, er det det sted, der udgør centret for tjenesteyderens virksomhed i relation til den pågældende tjenesteydelse.*
- (18b) Traktatens bestemmelser om etablering giver de erhvervsdrivende mulighed for frit at vælge den retlige form, de måtte finde passende for udøvelsen af deres virksomhed. Begrebet "juridiske personer" i henhold til traktaten omfatter derfor alle enheder, der er oprettet i henhold til eller reguleret af en medlemsstats lovgivning uanset deres retlige form.*

[Betragtning 19 flyttet]

- (20) Begrebet "tilladelsesordning" dækker bl.a. de administrative procedurer, hvorved der gives tilladelser, licenser, godkendelser eller koncessioner, men også forpligtelsen til at være optaget i en faglig forening, et register, en fortegnelse eller en database, officielt tilsluttet et organ eller i besiddelse af et næringsbrev for at kunne udøve den pågældende virksomhed. En tilladelse kan indrømmes ikke blot ved en udtrykkelig afgørelse, men også ved en stiltiende afgørelse, som f.eks. består i, at den kompetente

¹⁵ Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet (EFT L 149 af 5.7.1971, s. 2).

¹⁶ Rådets direktiv 2003/109/EF af 25. november 2003 om tredjelandsstatsborgeres status som fastboende udlænding (EUT L 16 af 23.1.2004, s. 44).

¹⁷ Rådets forordning (EF) nr. 859/2003 af 14. maj 2003 om udvidelse af bestemmelserne i forordning (EØF) nr. 1408/71 og forordning (EØF) nr. 574/72 til at omfatte tredjelandsstatsborgere, der ikke allerede er dækket af disse bestemmelser udelukkende på grund af deres nationalitet (EUT L 124 af 20.5.2003, s. 1).

¹⁸ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, om ændring af forordning (EF) nr. 1612/68 og om ophævelse af direktiv 64/221/EØF, 68/360/EØF, 72/194/EØF, 73/148/EØF, 75/34/EØF, 75/35/EØF, 90/364/EØF, 90/365/EØF og 93/96/EØF (EUT L 158 af 30.4.2004, s. 77).

myndighed forholder sig tavs, eller at tjenesteyderen skal afvente en kvittering for modtagelsen af en erklæring for at kunne påbegynde den pågældende virksomhed, eller for at denne er lovlig.

- (20a) **Begrebet "tvingende almene hensyn", der henvises til i visse af dette direktivs bestemmelser, er blevet udviklet gradvis af Domstolen i dens praksis** vedrørende traktatens artikel 43 og 49 **og vil formentlig undergå en yderligere udvikling. Begrebet, således som det er blevet anerkendt ved Domstolens praksis, dækker mindst følgende områder: offentlig orden, offentlig sikkerhed og offentlig sundhed i den i traktatens artikel 46 og 55 indeholdte betydning, opretholdelse af samfundsordenen, mål på det sociale og arbejdsmarkedsmæssige område, beskyttelse af tjenestemodtagere, forbrugerbeskyttelse, beskyttelse af arbejdstagere, herunder den sociale beskyttelse af disse, opretholdelse af den økonomiske balance i det sociale sikringssystem, forebyggelse af svig, forebyggelse af illoyal konkurrence, miljøbeskyttelse og beskyttelse af bymiljøet, herunder by- og landsplanlægning, beskyttelse af kreditorer, sikring af en forsvarlig forvaltning af retssystemet, trafiksikkerhed, beskyttelse af intellektuel ejendomsret, kulturpolitiske målsætninger, herunder beskyttelse af ytringsfriheden på forskellige områder, navnlig sociale, kulturelle, religiøse og filosofiske samfundsværdier, opretholdelse af et alsidigt presseudbud og fremme af nationalsproget, beskyttelse af den nationale historiske og kunstneriske arv samt veterinærpolitik.**

[Betragtning 21 udgår]

- (21a) **Reglerne vedrørende administrative procedurer tager ikke sigte på at harmonisere administrative procedurer, men på at fjerne alt for tyngende tilladelsesordninger, procedurer og formaliteter, som er til hinder for etableringsfriheden og dermed for oprettelsen af nye servicevirksomheder.**
- (22) En af de største vanskeligheder, som især SMV'er støder på i forbindelse med adgangen til at optage og udøve servicevirksomhed, er de komplicerede og langvarige administrative procedurer og den retsuisikkerhed, der er forbundet med disse procedurer. Derfor bør der, ligesom i forbindelse med visse moderniseringsinitiativer og initiativer vedrørende god administrativ praksis på fællesskabsplan og nationalt plan, fastsættes principper for administrativ forenkling, bl.a. ved samordnet på fællesskabsplan at indføre **kvikskrankeordningen**, ved at begrænse kravet om forhåndstilladelse til de tilfælde, hvor det er absolut nødvendigt, og ved at indføre princippet om stiltiende tilladelse fra de kompetente myndigheder efter udløbet af en vis frist. Sådanne moderniseringstiltag har – uden at berøre kravene om gennemsigtighed og ajourføring af oplysningerne om de erhvervsdrivende – til formål at fjerne de forsinkelser, omkostninger og afskrækkende virkninger, der er forbundet med f.eks. unødvendige eller uforholdsmæssigt komplicerede og bekostelige procedurer, overlappende procedurer, formelle krav i forbindelse med forelæggelsen af dokumenter, de kompetente instansers **vilkårlige** skøn, upræcis eller uforholdsmæssigt lang ekspeditionstid, den udstedte tilladelses begrænsede varighed eller urimelige udgifter og sanktioner. Sådanne former for praksis virker særlig afskrækkende på tjenesteydere, der ønsker at udvikle deres virksomhed i andre medlemsstater, og gør det nødvendigt med en koordineret modernisering i et udvidet indre marked med 25 medlemsstater.

- (22a) *Hvor det er hensigtsmæssigt, bør medlemsstaterne indføre formularer, som er harmoniserede på fællesskabsplan, som fastsat af Kommissionen, der sidestilles med certifikater, attester eller ethvert andet dokument i forbindelse med etablering.*
- (22b) *Når medlemsstaterne undersøger behovet for at forenkle procedurer og formaliteter, kan det navnlig ske ud fra kriterierne nødvendighed, antal, eventuel overlapning, omkostninger, klarhed, tilgængelighed samt de forsinkelser og praktiske problemer, de vil kunne indebære for den pågældende tjenesteyder.*
- (23) For at lette adgangen til at optage og udøve servicevirksomhed i det indre marked bør der opstilles et fælles mål for alle medlemsstater om administrativ forenkling og fastsættes bestemmelser om bl.a. **kvikskrancer**, ret til information, elektroniske procedurer og regulering af tilladelsesordninger. Andre nationale foranstaltninger til opfyldelse af dette mål kan bestå i at reducere antallet af procedurer og formaliteter i forbindelse med servicevirksomhed og begrænse procedurerne og formaliteterne til dem, der er nødvendige for at tilgodese et alment hensyn, og som ikke overlapper hinanden i indhold og målsætninger.
- (24) Af hensyn til den administrative forenkling bør der i almindelighed ikke stilles formelle krav såsom krav om **fremlæggelse af originale dokumenter, bekræftede genpartier eller** bekræftede oversættelser, undtagen hvis det er objektivt begrundet i et tvingende alment hensyn som f.eks. beskyttelsen af arbejdstagerne, **den offentlige sundhed, miljøbeskyttelse eller forbrugerbeskyttelse**. Det bør desuden sikres, at en tilladelse normalt giver adgang til at optage eller udøve servicevirksomhed på hele det nationale område, medmindre et tvingende alment hensyn objektivt berettiger, at der skal anmodes om tilladelse for hvert enkelt etableringssted, hvilket f.eks. kan være tilfældet for større supermarkeder, **eller at tilladelsen skal begrænses til en bestemt del af det nationale område**.
- (25) Der bør indføres **kvikskrancer** med det formål at sikre, at den enkelte tjenesteyder kun behøver at henvende sig ét enkelt sted for at afvikle samtlige procedurer og formaliteter. Antallet af **kvikskrancer** pr. medlemsstat kan variere efter den regionale eller lokale kompetencefordeling eller efter den form for virksomhed, der er tale om. Oprettelsen af disse **kvikskrancer** berører ikke opgavefordelingen mellem de kompetente myndigheder på nationalt plan. Hvis flere regionale eller lokale myndigheder er kompetente, kan en af dem varetage opgaven som **kvikskranke** og koordinator. **Kvikskrancerne** kan oprettes af de administrative myndigheder, men en medlemsstat kan også overdrage denne opgave til handels- og håndværkskamre, erhvervsorganisationer eller private organer. **Kvikskrancerne** har en vigtig rolle at spille med hensyn til at bistå tjenesteyderen enten som den myndighed, der er direkte kompetent til at udstede de dokumenter, der er nødvendige for at få adgang til at optage servicevirksomhed, eller som formidler mellem tjenesteyderen og de direkte kompetente myndigheder. Allerede i sin henstilling af 22. april 1997 om forbedring og forenkling af erhvervsklimaet i forbindelse med virksomheds-etablering¹⁹ opfordrede Kommissionen medlemsstaterne til at indføre kontaktpunkter for at forenkle formaliteterne.

¹⁹ EFT L 145 af 5.6.1997, s. 29.

- (25a) *Det gebyr, som kvikskranker kan opkræve, bør stå i et rimeligt forhold til omkostningerne ved de procedurer og formaliteter, de vedrører. Dette er ikke til hinder for, at medlemsstaterne kan lade kvikskrangerne opkræve andre administrative gebyrer såsom gebyret til tilsynsorganer.*
- (25b) *Tjenesteydere og tjenestemodtagere bør have nem adgang til visse typer af information. Det gælder navnlig informationer vedrørende procedurer og formaliteter, kontaktoplysninger på de kompetente myndigheder, betingelser for adgang til offentlige registre og databaser samt informationer vedrørende klagemuligheder og kontaktoplysninger på sammenslutninger og organisationer, hvor tjenesteydere og tjenestemodtagere kan få praktisk bistand. Disse informationer bør være let tilgængelige, dvs. at offentligheden bør have nem og uhindret adgang dertil. Informationerne bør være klart og utvetydigt formuleret.*
- (25c) *Medlemsstaternes forpligtelse til at sikre, at de relevante oplysninger er let tilgængelige for tjenesteydere og tjenestemodtagere, kan opfyldes ved at gøre disse oplysninger tilgængelige gennem et websted. De kompetente myndigheders forpligtelse til at bistå tjenesteydere og tjenestemodtagere indbefatter ikke ydelse af juridisk rådgivning i enkeltsager. Der bør ikke desto mindre ydes generel information om, hvorledes krav normalt fortolkes eller anvendes. Hver enkelt medlemsstat fastsætter inden for rammerne af dette direktiv, hvordan oplysningerne meddeles til tjenesteydere og tjenestemodtagere. Hver enkelt medlemsstat træffer selv beslutning om spørgsmål som f.eks. videregivelse af urigtige eller vildledende oplysninger.*
- (26) Det er altafgørende for administrativ forenkling på tjenesteydelsesområdet, at der til gavn for tjenesteydere, tjenestemodtagere og kompetente myndigheder inden for en overskuelig fremtid etableres et system, som gør det muligt at afvikle procedurer og formaliteter elektronisk. For at opfylde denne resultatforpligtelse kan det være nødvendigt at tilpasse nationale love og bestemmelser om tjenesteydelser. ***Forpligtelsen er ikke til hinder for, at medlemsstaterne også kan stille andre systemer end de elektroniske til rådighed til at afvikle procedurer og formaliteter.*** At de pågældende procedurer og formaliteter skal kunne afvikles på afstand, betyder især, at medlemsstaterne skal sørge for, at de kan afvikles på tværs af grænserne. Resultatforpligtelsen vedrører ikke procedurer og formaliteter, som i sagens natur ikke kan afvikles på afstand. ***Dette berører desuden ikke medlemsstaternes lovgivning om anvendelse af sprog.***
- (27) Adgangen til at optage servicevirksomhed må kun gøres betinget af tilladelse fra de kompetente myndigheder, hvis dette krav opfylder kriterierne om forbud mod forskelsbehandling, nødvendighed og proportionalitet. Der kan således navnlig kun stilles krav om tilladelse, hvis en efterfølgende kontrol ville være uden virkning, fordi det ville være umuligt at fastslå de pågældende tjenesteydelsers mangler efterfølgende, idet der tages behørigt hensyn til de risici og farer, der er forbundet med ikke at foretage en forhåndskontrol. Bestemmelserne herom i dette direktiv må ikke bruges som begrundelse for tilladelsesordninger, der er forbudt i henhold til andre fællesskabsinstrumenter som f.eks. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/93/EF om en fællesskabsramme for elektroniske signaturer²⁰ eller Europa-

²⁰ EFT L 13 af 19.1.2000, s. 12.

Parlamentets og Rådets direktiv 2000/31/EF om visse retlige aspekter af informationssamfundstjenester, navnlig elektronisk handel, i det indre marked²¹ ("direktivet om elektronisk handel"). Resultaterne af den gensidige evaluering vil gøre det muligt på fællesskabsplan at bestemme, for hvilke former for virksomhed tilladelsesordningerne bør ophæves.

- (27a) Dette direktiv berører ikke medlemsstaternes mulighed for at inddrage tilladelser, efter at disse er udstedt, hvis betingelserne for at udstede tilladelsen ikke længere er opfyldt.*
- (27b) I henhold til Domstolens praksis udgør den offentlige sundhed, forbrugerbeskyttelse, dyresundhed og beskyttelse af bymiljøet tvingende almene hensyn. Sådanne tvingende almene hensyn kan begrunde anvendelsen af tilladelsesordninger og andre restriktioner, hvad angår sociale tjenesteydelser. Sådanne tilladelsesordninger eller begrænsninger må dog ikke medføre en forskelsbehandling på grund af nationalitet. Desuden skal nødvendigheds- og proportionalitetsprincippet altid respekteres.*
- (27c) Bestemmelserne i dette direktiv vedrørende tilladelsesordninger bør finde anvendelse på de tilfælde, hvor erhvervsdrivendes adgang til at optage eller udøve servicevirksomhed er betinget af en afgørelse truffet af en kompetent myndighed. Dette berører hverken kompetente myndigheders afgørelser om at oprette en offentlig eller privat institution til at udføre en særlig tjenesteydelse eller kompetente myndigheders indgåelse af kontrakter om udførelse af en særlig tjenesteydelse, som er omfattet af bestemmelserne om offentlige indkøb.*
- (27d) For at lette adgangen til at optage og udøve servicevirksomhed er det vigtigt at evaluere tilladelsesordningerne og deres berettigelse og at rapportere herom. Denne rapporteringspligt går kun på, om der findes en tilladelsesordning, og ikke på kriterier og betingelser for udstedelse af en tilladelse.*
- (27e) Tilladelsen bør normalt give tjenesteyderen adgang til at optage eller udøve den pågældende servicevirksomhed på hele det nationale område, undtagen når en områdemæssig begrænsning er begrundet i et tvingende alment hensyn. Miljøbeskyttelse kan f.eks. berettige kravet om, at der skal indhentes en individuel tilladelse for hvert enkelt anlæg på det nationale område. Denne bestemmelse berører ikke de regionale eller lokale kompetencer for udstedelse af en tilladelse i medlemsstaterne.*
- (27f) Dette direktiv og navnlig bestemmelserne vedrørende tilladelsesordninger og tilladelsers territoriale anvendelsesområde griber ikke ind i den regionale eller lokale kompetencefordeling i de enkelte medlemsstater, herunder regionalt og lokalt selvstyre og anvendelsen af officielle sprog.*
- (27g) Bestemmelsen om, at betingelserne for tilladelse ikke må være overlappende, er ikke til hinder for, at medlemsstaterne kan anvende deres egne betingelser, der er fastsat i tilladelsesordningen. Den betyder blot, at de kompetente myndigheder, når de undersøger, om ansøgeren opfylder betingelserne, skal tage hensyn til tilsvarende*

²¹ EFT L 178 af 17.7.2000, s. 1.

betingelser, som ansøgeren allerede har opfyldt i en anden medlemsstat. Bestemmelsen indebærer ikke anvendelse af de betingelser for udstedelse af en tilladelse, der er fastsat i en anden medlemsstats tilladelsesordning.

- (28) I tilfælde, hvor antallet af mulige tilladelser for en given form for virksomhed er begrænset på grund af knappe naturlige ressourcer eller begrænset teknisk kapacitet, f.eks. i forbindelse med tildeling af analoge radiofrekvenser eller udnyttelse af et vandkraftværk, skal der anvendes en procedure for udvælgelse af ansøgere, hvilket har til formål at forbedre kvaliteten af og vilkårene for de tjenesteydelser, der tilbydes brugerne, gennem fri konkurrence. Denne procedure skal sikre gennemsigtighed og uvildighed, og den tilladelse, der således udstedes, må ikke være af uforholdsmæssig lang varighed og må ikke kunne fornyes automatisk eller indebære fordele for den udvalgte tjenesteyder. Nærmere bestemt skal varigheden af tilladelsen fastsættes således, at den ikke hæmmer eller begrænser den frie konkurrence mere end nødvendigt for at sikre afskrivningen på investeringerne og et rimeligt afkast af den investerede kapital. ***Denne bestemmelse er ikke til hinder for, at medlemsstaterne kan begrænse antallet af tilladelser*** af andre grunde end knappe naturlige ressourcer eller begrænset teknisk kapacitet. ***Sådanne tilladelser*** er under alle omstændigheder underlagt de øvrige bestemmelser om tilladelsesordninger i dette direktiv.
- (28a) ***I henhold til dette direktiv betragtes en tilladelse som udstedt, hvis der ikke foreligger et svar inden for en bestemt frist. Der kan dog fastsættes en anden ordning for bestemte former for virksomhed, hvis dette er objektivt begrundet i et tvingende alment hensyn.***

[Betragtning 29 flyttet]

- (30) Med henblik på at skabe et ægte indre marked for tjenesteydelser er det nødvendigt at fjerne de restriktioner for etableringsfriheden og den frie bevægelighed for tjenesteydelser, der fortsat findes i visse medlemsstaters lovgivninger, og som er uforenelige med henholdsvis traktatens artikel 43 og 49. De restriktioner, der skal forbydes, påvirker specielt det indre marked for tjenesteydelser og bør afvikles systematisk så hurtigt som muligt.
- (31) I henhold til Domstolens ***faste*** praksis indbefatter etableringsfriheden bl.a. ligebehandlingsprincippet, der ikke blot forbyder enhver forskelsbehandling begrundet i nationalitet, men også enhver indirekte forskelsbehandling, som er begrundet i andre forhold, men reelt kan føre til samme resultat. Således må der for adgangen til at optage eller udøve servicevirksomhed i en medlemsstat, både som hoved- og som bivirksomhed, ikke stilles krav om etablering, ophold, bopæl eller om, at der skal være tale om tjenesteyderens hovedvirksomhed. ***I visse tilfælde kan tvingende almene hensyn imidlertid begrunde, at en tjenesteyder eller en af dennes ansatte eller en repræsentant tvinges til at være til stede under udøvelsen af vedkommendes virksomhed.*** En medlemsstat kan heller ikke anfægte selskabers retsevne og processuelle partsevne, hvis de er oprettet i overensstemmelse med lovgivningen i en anden medlemsstat, hvor de er etableret for så vidt angår deres hovedvirksomhed. Herudover må en medlemsstat ikke give tjenesteydere, der har særlig tilknytning til et nationalt eller lokalt socioøkonomisk miljø, nogen form for fordel, og den må heller ikke på grund af tjenesteyderens etableringssted begrænse den pågældendes muligheder for at erhverve, udnytte eller afhænde rettigheder og goder eller opnå

forskellige former for lån og bolig, hvis dette beforder den pågældendes adgang til at optage og udøve den pågældende virksomhed.

- (32) Forbuddet mod økonomiske test som forudsætning for udstedelsen af tilladelser gælder udelukkende sådanne test, ikke andre krav, der er objektivt begrundet i tvingende almene hensyn såsom beskyttelsen af bymiljøet, **socialpolitiske mål og den offentlige sundhed**. Dette forbud er ikke til hinder for, at de myndigheder, der skal håndhæve konkurrenceretten, kan udøve deres beføjelser.
- (32a) *Med hensyn til finansiel sikkerhed eller forsikring vedrører forbuddet kun krav om, at den påbudte finansielle sikkerhed eller forsikring skal tilvejebringes via et finansieringsinstitut etableret i den pågældende medlemsstat.*
- (32b) *Med hensyn til forudgående optagelse i registre vedrører forbuddet kun krav om, at tjenesteyderen forud for etableringen skal have været registreret i en given periode i et register i den pågældende medlemsstat.*
- (33) For at samordne moderniseringen af de nationale love og bestemmelser, så de stemmer overens med kravene i det indre marked, bør der ske en evaluering af visse ikke-diskriminerende nationale krav, som på grund af deres karakter mærkbart kan indskrænke eller ligefrem hindre adgangen til at optage eller udøve servicevirksomhed i henhold til etableringsfriheden. **Denne evaluering er kun møntet på at undersøge, om disse krav er forenelige med de kriterier, Domstolen allerede har fastsat for etableringsfriheden. Den vedrører ikke anvendelsen af Fællesskabets konkurrenceregler. Hvis sådanne krav er diskriminerende eller ikke er objektivt begrundet i tvingende almene hensyn, eller hvis de er for vidtgående, skal de ophæves eller ændres. Resultatet af evalueringen vil være forskelligt alt efter virksomhedens art og det relevante almene hensyn. I henhold til Domstolens praksis vil sådanne krav navnlig kunne være fuldt begrundet, hvis de stilles for at opfylde socialpolitiske mål.**
- (33a) *Ved anvendelsen af dette direktiv må tjenesteydelser kun betragtes som tjenesteydelser af almen økonomisk interesse i dette direktiv og med forbehold af traktatens artikel 16, hvis de udføres for at varetage en særlig opgave af almen interesse, som tjenesteyderen har fået overdraget af den pågældende medlemsstat. Overdragelsen af en sådan opgave skal ske ved en eller flere retsakter, hvis udformning fastsættes af den enkelte medlemsstat, og hvori den særlige opgaves nøjagtige karakter er angivet.*
- (33b) *Den gensidige evaluering i henhold til dette direktiv berører ikke medlemsstaternes frihed til i deres lovgivning at fastsætte et højt niveau for beskyttelse af almene hensyn, navnlig hvad angår mål på det sociale og arbejdsmarkedsmæssige område. Den gensidige evaluering skal desuden i fuldt omfang tage hensyn til det særegne ved tjenesteydelser af almen økonomisk interesse og de særlige opgaver, der pålægges dem. Disse mål kan begrunde visse restriktioner med hensyn til etableringsfriheden, navnlig hvis restriktionerne forfølger mål, hvad angår beskyttelsen af den offentlige sundhed, samt mål på det sociale og arbejdsmarkedsmæssige område, og hvis de opfylder betingelserne i artikel 15, stk. 3, litra a)-c). Hvad angår forpligtelsen til at have en bestemt retlig form for at udøve visse tjenesteydelser på det sociale område, har Domstolen f.eks. allerede anerkendt,*

at det kan være berettiget at kræve af tjenesteyderen, at denne er en nonprofitorganisation.

- (34) Blandt de restriktioner, der skal undersøges, er nationale ordninger, der af andre årsager end dem, der vedrører erhvervsmæssige kvalifikationer, forbeholder bestemte tjenesteydere adgangen til *visse* former for virksomhed. *Disse restriktioner omfatter også krav om, at tjenesteyderen skal have en bestemt retlig form, navnlig at han skal være en juridisk person, et personligt selskab, en nonprofitorganisation eller et selskab, som udelukkende ejes af fysiske personer, og krav vedrørende besiddelsen af et selskabs kapital, herunder navnlig pligt til at råde over en mindstekapital til visse former for servicevirksomhed eller til at have særlige erhvervsmæssige kvalifikationer for at kunne besidde kapitalandele i eller lede visse selskaber. Evalueringen af, om faste minimums- og/eller maksimumspriser er forenelige med etableringsfriheden, berører kun de priser, som de kompetente myndigheder specifikt har fastsat for udførelsen af bestemte tjenesteydelser, og berører f.eks. ikke almindelige regler om prisfastsættelse af bl.a. husleje.*
- (34a) Den gensidige evaluering betyder, at medlemsstaterne i gennemførelsesperioden først skal gennemføre en "screening" af deres lovgivning for at konstatere, om ovennævnte krav findes i deres retssystem, og at de derefter senest ved udgangen af gennemførelsesperioden skal udarbejde en rapport om resultaterne af denne screening. Hver rapport forelægges alle de andre medlemsstater og andre, der berøres heraf. Medlemsstaterne har derefter seks måneder til at fremsætte bemærkninger til rapporterne. Senest den 31. december 2008 udarbejder Kommissionen en oversigtsrapport, eventuelt ledsaget af forslag til yderligere initiativer. Kommissionen bistår om nødvendigt og i samarbejde med medlemsstaterne den enkelte medlemsstat med udarbejdelsen af en fælles fremgangsmåde.

[Betragtning 35 udgår]

- (36) Den omstændighed, at der i dette direktiv anføres en række krav, som medlemsstaterne skal ophæve eller evaluere i gennemførelsesperioden, er ikke til hinder for, at der kan anlægges traktatbrudssag mod en medlemsstat for manglende opfyldelse af dens forpligtelser i henhold til traktatens artikel 43 eller 49.
- (36a) Dette direktiv vedrører ikke anvendelsen af traktatens artikel 28-30 om frie varebevægelser. De restriktioner, der forbydes i medfør af *bestemmelsen om fri udveksling af tjenesteydelser*, er krav, der gælder for adgangen til at optage og udøve servicevirksomhed, ikke krav, der gælder for varer som sådan.
- (36b) Når en erhvervsdrivende begiver sig til en anden medlemsstat for dér at udøve servicevirksomhed, bør der sondres mellem situationer, der falder ind under etableringsfriheden, og situationer, som på grund af den pågældende virksomheds midlertidige karakter er omfattet af den frie bevægelighed for tjenesteydelser. *Med hensyn til sondringen mellem anvendelsen af henholdsvis etableringsfriheden og den frie bevægelighed for tjenesteydelser er det ifølge Domstolens praksis afgørende, om den erhvervsdrivende er etableret i den medlemsstat, hvor han udfører den pågældende tjenesteydelse. Hvis han er etableret i den medlemsstat, hvor han udfører tjenesteydelser, er han omfattet af etableringsfriheden. Hvis den erhvervsdrivende derimod ikke er etableret i den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen leveres, er hans virksomhed omfattet af den frie bevægelighed for tjenesteydelser. I*

henhold til Domstolens faste praksis skal den midlertidige karakter af den pågældende virksomhed ikke kun vurderes på grundlag af ydelsens varighed, men også på grundlag af dens hyppighed, periodiske karakter eller kontinuitet. Ydelsens midlertidige karakter bør imidlertid ikke udelukke, at tjenesteyderen i værtsmedlemsstaten kan indrette visse faciliteter (herunder et kontor, et lokale eller en praksis), hvis disse faciliteter er nødvendige for udførelsen af den pågældende tjenesteydelse.

- (37) For at sikre, at den frie bevægelighed for tjenesteydelser fungerer effektivt, og give tjenesteydere og tjenestemodtagere sikkerhed for, at de kan udføre og modtage tjenesteydelser i hele Fællesskabet, uafhængigt af grænserne, ***er det nødvendigt at afklare, i hvilket omfang de krav, der er gældende i den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen leveres, kan pålægges. Det er afgørende at sikre, at bestemmelsen om fri udveksling af tjenesteydelser ikke forhindrer den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen leveres, i at pålægge særlige krav i overensstemmelse med principperne i artikel 16, stk. 1, litra a)-c), af hensyn til den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed eller beskyttelsen af den offentlige sundhed eller miljøet.***
- (37a) ***I henhold til Domstolens faste praksis har en medlemsstat stadig ret til at træffe foranstaltninger for at forhindre, at tjenesteydere uberettiget udnytter principperne for det indre marked. Om der er tale om uberettiget udnyttelse fra en tjenesteyders side, afgøres fra sag til sag.***

[Betragtning 38 udgår]

[Betragtning 39 udgår]

- (39a) ***Det er nødvendigt at sikre, at tjenesteydere er i stand til at tage udstyr, der er nødvendigt for udførelsen af deres tjenesteydelse, med sig, når de rejser for at udføre tjenesteydelser i en anden medlemsstat. Det er navnlig vigtigt at undgå tilfælde, hvor tjenesteydelsen ikke kan udføres uden udstyret, og situationer, hvor tjenesteyderne påføres ekstraudgifter, f.eks. ved leje eller køb af andet udstyr end det, som de normalt anvender, eller ved, at de i væsentligt omfang er nødt til at ændre den måde, de normalt udøver deres virksomhed på.***
- (39b) ***Begrebet "udstyr" omfatter ikke fysiske genstande, der af tjenesteyderen enten leveres til kunden eller bliver en del af en fysisk genstand som følge af servicevirksomheden, f.eks. byggematerialer eller reservedele, eller forbruges eller efterlades på stedet under udførelsen af tjenesteydelserne, f.eks. brændstof, sprængstoffer, fyrværkeri, pesticider, gift eller medicin.***
- (40) Det bør fastsættes, at ***bestemmelsen om fri udveksling af tjenesteydelser*** kun kan fraviges på områder, der er omfattet af undtagelser. Sådanne undtagelser er nødvendige for at tage hensyn til det indre markeds integrationsstadium eller til visse fællesskabsinstrumenter vedrørende tjenesteydelser, ifølge hvilke en tjenesteyder er omfattet af en anden lov end etableringsmedlemsstatens. Herudover kan der også undtagelsesvist – i visse konkrete tilfælde og såfremt visse strenge processuelle og materielle betingelser er opfyldt - træffes foranstaltninger over for en bestemt tjenesteyder. Endvidere bør enhver undtagelsesvis tilladt begrænsning i den frie ***bevægelighed for*** tjenesteydelser være i overensstemmelse med de grundlæggende

rettigheder, der i henhold til Domstolens faste praksis udgør en integrerende del af fællesskabsrettens almindelige retsgrundsætninger.

- (40a) *Undtagelsen fra bestemmelsen om fri udveksling af tjenesteydelser for så vidt angår posttjenester omfatter både ydelser, der er forbeholdt den befordringspligtige virksomhed, og andre posttjenester.*
- (40b) *Undtagelsen fra bestemmelsen om fri udveksling af tjenesteydelser for så vidt angår retslig inkasso og henvisningen til et eventuelt kommende harmoniseringsinstrument berører kun adgang til og udøvelse af virksomhed, der navnlig består i anlæggelse af søgsmål ved en domstol vedrørende inkasso.*

[Betragtning 41 flyttet]

- (41a) *Dette direktiv bør ikke berøre de arbejds- og ansættelsesvilkår, der i henhold til direktiv 96/71/EF finder anvendelse på arbejdstagere, der udstationeres på en anden medlemsstats område for at udføre en tjenesteydelse dér. I sådanne tilfælde skal tjenesteyderne i henhold til direktiv 96/71/EF overholde arbejds- og ansættelsesvilkårene på en række nærmere angivne områder, som er gældende i den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres. Der er tale om følgende områder: maksimal arbejdstid og minimal hviletid, mindste antal betalte feriedage pr. år, mindsteløn, herunder overtidbetaling, betingelserne for tilrådighedsstillelse af arbejdstagere, især beskyttelse af arbejdstagere, der stilles til rådighed via vikarbureauer, sundhed, sikkerhed og hygiejne på arbejdspladsen, beskyttelsesforanstaltninger med hensyn til arbejds- og ansættelsesvilkår for gravide kvinder og kvinder, der lige har født, samt for børn og unge, ligebehandling af mænd og kvinder samt andre bestemmelser vedrørende ikke-forskelsbehandling. Dette gælder ikke kun arbejds- og ansættelsesvilkår, der er fastsat ved lov, men også vilkår fastsat i kollektive aftaler eller voldgiftskendelser, der er offentliggjort eller de facto finder generel anvendelse som defineret i direktiv 96/71/EF. Herudover bør dette direktiv ikke forhindre medlemsstaterne i at anvende arbejds- og ansættelsesvilkårene på andre områder end dem, der er anført i artikel 3, stk. 1, i direktiv 96/71/EF, når det er begrundet i hensynet til den offentlige orden.*
- (41b) *Dette direktiv bør heller ikke berøre arbejds- og ansættelsesvilkårene i tilfælde, hvor en arbejdstager, der er ansat til at udføre en grænseoverskridende tjenesteydelse, ansættes i den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres. Endelig berører dette direktiv ikke den ret, som de medlemsstater, hvor tjenesteydelsen udføres, har til at afgøre, om der foreligger et ansættelsesforhold, og bestemme sondringen mellem selvstændige erhvervsdrivende og arbejdstagere, herunder "falske selvstændige erhvervsdrivende". I denne forbindelse er det væsentligste kendetegn ved et ansættelsesforhold i henhold til traktatens artikel 39 ifølge Domstolens praksis den omstændighed, at en person i en vis periode præsterer ydelser mod vederlag for en anden og efter dennes anvisninger; enhver beskæftigelse, som udøves af en person, der ikke er i et underordningsforhold, skal betragtes som selvstændig erhvervsvirksomhed i henhold til traktatens artikel 43 og 49.*
- (41c) *Bestemmelsen om fri udveksling af tjenesteydelser finder ikke anvendelse i tilfælde, hvor en aktivitet i en medlemsstat i overensstemmelse med fællesskabsretten er forbeholdt et bestemt erhverv, f.eks. kravet om, at juridisk rådgivning er forbeholdt advokater.*

[Betragtning 42 udgår]

[Betragtning 43 udgår]

- (44) **Undtagelsen fra bestemmelsen om fri udveksling af tjenesteydelser** for så vidt angår registrering af køretøjer, der er leaset i en anden medlemsstat end den, hvori de benyttes, følger af Domstolens praksis, i henhold til hvilken en medlemsstat kan lade køretøjer, der anvendes på dens område, være omfattet af en sådan forpligtelse på vilkår, der er afpasset efter det tilsigtede mål. Denne undtagelse gælder ikke lejlighedsvis eller midlertidig leje.
- (45) **Kontraktlige forbindelser mellem tjenesteyder og kunde samt mellem arbejdsgiver og arbejdstager bør ikke være omfattet af dette direktiv. Lovvalget for tjenesteyderens kontraktlige og ikke-kontraktlige forpligtelser afgøres efter de internationale privatretlige regler.**

[Betragtning 46 udgår]

- (47) Medlemsstaterne bør undtagelsesvis, i individuelle tilfælde og af *hensyn til* sikkerheden i forbindelse med tjenesteydelser have mulighed for at træffe foranstaltninger, der fraviger **bestemmelsen om fri udveksling af tjenesteydelser**, over for en tjenesteyder, der er etableret i en anden medlemsstat. Dette bør kun ske på områder, der ikke er harmoniseret på fællesskabsplan.
- (48) De restriktioner i den frie bevægelighed for tjenesteydelser, som er i strid med dette direktiv, kan ikke blot opstå som følge af foranstaltninger, der træffes over for tjenesteydere, men også som følge af en lang række hindringer for tjenestemodtageres, især forbrugeres, anvendelse af tjenesteydelser. I dette direktiv opregnes eksempler på visse former for restriktioner over for en tjenestemodtager, som ønsker at anvende en tjenesteydelse, der udføres af en tjenesteyder etableret i en anden medlemsstat. **Sådanne diskriminerende restriktioner omfatter nationale regler, i henhold til hvilke der kun ydes finansiel bistand til dækning af udgifter til sprog- eller erhvervsuddannelse, hvis uddannelsen finder sted på den pågældende medlemsstats område. De omfatter også tilfælde, hvor tjenestemodtagere er forpligtet til at indhente en tilladelse fra deres kompetente myndigheder eller afgive en erklæring hos disse for at modtage en tjenesteydelse fra en tjenesteyder etableret i en anden medlemsstat. Dette berører ikke generelle tilladelsesordninger, der også finder anvendelse på brug af en tjenesteydelse, som udføres af en tjenesteyder, der er etableret i modtagerens medlemsstat.**
- (48a) **Begrebet "finansiel bistand, som ydes i forbindelse med brug af en særlig tjenesteydelse", omfatter ikke støtte bevilget af medlemsstaterne, navnlig på det sociale område eller inden for den kulturelle sektor, som er omfattet af Fællesskabets konkurrenceregler, eller generel finansiel bistand, der ikke er knyttet til brug af en særlig tjenesteydelse, f.eks. uddannelsesstøtte eller studielån.**
- (49) I henhold til traktatens bestemmelser om fri bevægelighed for tjenesteydelser, således som de er blevet fortolket af Domstolen, er forskelsbehandling begrundet i tjenestemodtagerens nationalitet eller i hans opholdsland eller -sted forbudt. Forskelsbehandlingen kan navnlig bestå i, at kun statsborgere fra en anden medlemsstat afkræves originaldokumenter, bekræftede kopier, bevis for

statsborgerskab eller officielle oversættelser af dokumenter for at kunne modtage en tjenesteydelse eller opnå visse fordelagtige vilkår eller priser. Forbuddet mod diskriminerende krav er imidlertid ikke til hinder for, at især prisfordele kan forbeholdes visse tjenestemodtagere, hvis dette er baseret på saglige, objektive kriterier.

(50) *Selv om dette direktiv ikke tager sigte på kunstigt at harmonisere priser i hele EU, navnlig hvor markedsforholdene varierer fra land til land, kræver gennemførelsen af et egentligt område uden indre grænser ifølge princippet om forbud mod forskelsbehandling, at Fællesskabets borgere ikke, på grund af deres nationalitet eller opholdssted, forhindres i at modtage en tjenesteydelse, der er teknisk tilgængelig på markedet, eller underkastes forskellige vilkår og priser. Den vedvarende forskelsbehandling af tjenestemodtagere giver Fællesskabets borgere et tydeligt indtryk af, at der ikke findes et ægte indre marked for tjenesteydelser, og den skader i bredere forstand integrationen mellem de europæiske folk. Princippet om forbud mod forskelsbehandling i det indre marked indebærer, at en tjenestemodtagers - især en forbrugers - adgang til en tjenesteydelse, der tilbydes offentligheden, ikke må nægtes eller vanskeliggøres på grund af et kriterium om tjenestemodtagerens nationalitet eller opholdssted i de generelle betingelser, som stilles til rådighed for offentligheden. Dette berører ikke muligheden for i de generelle betingelser at anvende forskellige priser og vilkår for en tjenesteydelse, som er direkte begrundet i objektive faktorer, **der kan variere fra land til land**, såsom de faktiske meromkostninger, der påløber på grund af afstanden, ydelsens tekniske karakteristika, forskellige markedsvilkår, **såsom sæsonbestemt større eller mindre efterspørgsel, forskellige ferieperioder i medlemsstaterne, forskellige konkurrenters prissætning** eller de yderligere risici, der er forbundet med regler, som afviger fra etableringsmedlemsstatens.*

(50a) *Inden for rammerne af dette direktiv fastsætter hver enkelt medlemsstat selv, hvordan oplysningerne stilles til rådighed for modtagerne. Hver enkelt medlemsstat træffer selv beslutning om spørgsmål som f.eks. videregivelse af urigtige eller vildledende oplysninger.*

[Betragtning 51 udgår]

[Betragtning 52 udgår]

[Betragtning 53 udgår]

[Betragtning 54 udgår]

[Betragtning 55 udgår]

[Betragtning 56 udgår]

[Betragtning 57 udgår]

[Betragtning 58 udgår]

[Betragtning 59 udgår]

[Betragtning 60 udgår]

[Betragtning 61 udgår]

- (62) Det bør fastsættes, at en af de måder, hvorpå tjenesteyderen kan gøre de oplysninger, han er forpligtet til at meddele, let tilgængelige for tjenestemodtageren, er at oplyse sin e-mail-adresse, herunder adressen på sit websted. I øvrigt bør en tjenesteyders forpligtelse til at fremlægge visse oplysninger i sit informationsmateriale ikke dække almindelig kommerciel kommunikation såsom reklame, men snarere *materiale*, hvori tjenesteyderen beskriver sine tjenesteydelser i detaljer, herunder dokumenter, der ligger på et websted.
- (63) Enhver erhvervsdrivende, der udfører tjenesteydelser, som frembyder en *direkte og særlig* fare for tjenestemodtagerens *eller tredjemands* sundhed eller sikkerhed eller en særlig finansiel risiko, bør *principielt* være dækket af en passende erhvervsansvarsforsikring eller en ækvivalent eller sammenlignelig garanti, hvilket navnlig indebærer, at den pågældende *i reglen* skal være behørigt forsikret i forbindelse med tjenesteydelser, der udføres i en eller flere andre medlemsstater end etableringsmedlemsstaten.
- (63a) Forsikringen eller garantien bør være passende i forhold til risikoens art og omfang. Dette betyder, at tjenesteydere kun bør have behov for grænseoverskridende dækning, hvis de faktisk udfører tjenesteydelser i andre medlemsstater. Medlemsstaterne bør ikke fastsætte mere detaljerede regler vedrørende forsikringsdækningen og f.eks. opstille mindstetærskler for forsikringssummen eller grænser for udelukkelse fra forsikringsdækningen. Tjenesteydere og forsikringsselskaber bør fortsat have den nødvendige fleksibilitet til at forhandle forsikringspolicer, der er præcist afpasset efter risikoens art og omfang. Desuden er det ikke nødvendigt at lovgive om forpligtelse til passende forsikring. Det er tilstrækkeligt, hvis de faglige organers fagetiske regler opererer med forsikringspligt. Endelig bør forsikringsselskaber ikke være forpligtede til at yde forsikringsdækning.*
- (64) Totalforbuddet mod lovregulerede erhvervs kommercielle kommunikation bør bringes til ophør, ikke ved at ophæve forbud vedrørende den kommercielle kommunikations indhold, men derimod forbud, der generelt og for et bestemt erhverv forbyder en eller flere former for kommerciel kommunikation, f.eks. al reklame i et eller flere bestemte medier. For så vidt angår indhold og metoder vedrørende kommerciel kommunikation bør erhvervene opfordres til i overensstemmelse med fællesskabsretten at udarbejde adfærdskodekser på fællesskabsplan.
- (64a) Det bør i tjenestemodtagerens, navnlig forbrugernes interesse sikres, at tjenesteyderne har mulighed for at tilbyde ydelser på flere områder, og at restriktioner i denne henseende begrænses til, hvad der er nødvendigt for at sikre de lovregulerede erhvervs uvildighed, uafhængighed og integritet. Dette berører ikke de restriktioner og forbud mod at udøve særlige former for virksomhed, der skal sikre uafhængigheden i tilfælde, hvor en medlemsstat overdrager en bestemt opgave til en tjenesteyder, navnlig inden for byudvikling.*
- (65) For at forbedre gennemsigtigheden og fremme kvalitetsvurderinger af udbudte og leverede tjenesteydelser baseret på sammenlignelige kriterier er det vigtigt, at oplysninger om betydningen af kvalitetsmærker og andre særlige kendetegn ved sådanne tjenesteydelser er let tilgængelige. Et sådant krav om gennemsigtighed er

særlig vigtigt inden for områder som f.eks. turisme, herunder især hotelvirksomhed, hvor anvendelsen af klassificeringssystemer er meget udbredt. Herudover bør det undersøges, hvorvidt europæisk standardisering kan anvendes til at fremme tjenesteydelsers forenelighed og kvalitet. Europæiske standarder udarbejdes af de europæiske standardiseringsorganer Den Europæiske Standardiseringsorganisation (CEN), Den Europæiske Komité for Elektronisk Standardisering (CENELEC) og Det Europæiske Standardiseringsinstitut for Telekommunikation (ETSI). Hvis det er relevant, kan Kommissionen i overensstemmelse med procedureerne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/34/EF om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester²² give mandat til udarbejdelsen af specifikke europæiske standarder.

- (65a) *For at løse potentielle problemer i forbindelse med opfyldelsen af en retsafgørelse bør det fastsættes, at medlemsstaterne skal anerkende ækvivalente garantier, der stilles af institutter eller organer såsom banker, forsikringselskaber eller andre udbydere af finansielle tjenesteydelser etableret i en anden medlemsstat.***
- (66) Oprettelsen af et netværk af medlemsstaternes forbrugerbeskyttelsesmyndigheder, som er omhandlet i ***Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2006/2004 om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse***²³, supplerer samarbejdet i henhold til dette direktiv. Anvendelsen af lovgivningen om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med transaktioner på tværs af grænserne, især med hensyn til nye former for markedsføring og salg, og nødvendigheden af at fjerne visse specifikke hindringer for samarbejdet på dette område kræver, at der etableres et mere udstrakt samarbejde mellem medlemsstaterne. Det er på dette område navnlig nødvendigt at sikre, at medlemsstaterne påbyder erhvervsdrivende på deres område, der henvender sig til forbrugere i en anden medlemsstat, at ophøre med ulovlig adfærd.
- (66a) *Administrativt samarbejde er væsentligt, hvis det indre marked for tjenesteydelser skal fungere efter hensigten. Manglende samarbejde mellem medlemsstaterne fører til en mangedobling af de regler, der gælder for tjenesteydere, og til overlappning af kontrollen i forbindelse med virksomhed på tværs af grænserne og kan også udnyttes af erhvervsdrivende, der bevæger sig på kanten af loven, til at undgå tilsyn eller omgå gældende nationale regler for tjenesteydelser. Det er derfor vigtigt, at der fastsættes klare, retligt bindende forpligtelser for medlemsstaterne til at indgå i et effektivt samarbejde.***
- (66b) *I forbindelse med kapitlet om administrativt samarbejde betyder "tilsyn" f.eks. overvågning og undersøgelse af de faktiske omstændigheder, problemløsning, håndhævelse og pålæggelse af sanktioner samt senere opfølgning.***
- (66c) *Under normale omstændigheder skal gensidig bistand ydes direkte mellem kompetente myndigheder. De kontaktpunkter, som medlemsstaterne udpeger, skal kun fremme processen, hvis der opstår vanskeligheder, f.eks. hvis der er behov for bistand til at udpege den relevante kompetente myndighed.***

²² EFT L 204 af 21.7.1998, s. 37. Senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/48/EF af 20.7.1998 (EFT L 217 af 5.8.1998, s. 18).

²³ EUT L 364 af 9.12.2004, s. 1.

- (66d) *En række forpligtelser til gensidig bistand finder anvendelse på alle de spørgsmål, der er omfattet af dette direktiv, herunder spørgsmål i forbindelse med situationer, hvor en tjenesteyder etablerer sig i en anden medlemsstat. Andre forpligtelser til gensidig bistand finder kun anvendelse i tilfælde af tjenesteydelser på tværs af grænserne, der er omfattet af bestemmelsen om fri udveksling af tjenesteydelser. Endnu andre forpligtelser finder anvendelse i alle tilfælde af tjenesteydelser på tværs af grænserne, herunder områder, der ikke er omfattet af bestemmelsen om fri udveksling af tjenesteydelser. Tjenesteydelser på tværs af grænserne omfatter situationer, hvor tjenesteydelser leveres som distanceydelser, og hvor tjenestemodtageren begiver sig til tjenesteyderens etableringsmedlemsstat for at modtage tjenesteydelserne.*
- (66e) I de tilfælde, hvor en tjenesteyder begiver sig midlertidigt til en anden medlemsstat end *etablerings*medlemsstaten, bør der sørges for gensidig bistand mellem de to medlemsstater, så førstnævnte stat kan foretage kontroller, inspektioner og undersøgelser efter anmodning fra *etablerings*medlemsstaten eller foretage sådanne kontroller på eget initiativ, hvis det kun drejer sig om at fastslå faktiske forhold.
- (66ea) *Det bør ikke være muligt for medlemsstaterne at omgå reglerne i dette direktiv, herunder bestemmelsen om fri udveksling af tjenesteydelser, ved at udføre kontroller, inspektioner og undersøgelser, der er diskriminerende, eller som ikke er affasset efter det tilsigtede mål.*
- (66f) *Dette direktivs bestemmelser om udveksling af oplysninger vedrørende tjenesteyderes hæderlighed foregriber ikke initiativer inden for politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager, navnlig for så vidt angår udveksling af oplysninger mellem medlemsstaternes retshåndhævende myndigheder og strafferegistre.*
- (66g) *Samarbejde mellem medlemsstaterne kræver et velfungerende elektronisk informationssystem, så de kompetente myndigheder let kan finde frem til relevante samtalepartnere i andre medlemsstater og kommunikere effektivt med disse.*
- (67) Medlemsstaterne bør i samarbejde med Kommissionen tilskynde de berørte parter til at udarbejde adfærdskodekser på fællesskabsplan med henblik på bl.a. at fremme tjenesteydernes kvalitet under hensyntagen til de enkelte erhvervs særlige karakteristika. Adfærdskodekserne skal overholde fællesskabsretten, herunder især konkurrenceretten. *De må ikke stride mod retligt bindende fagetsiske adfærdsregler i medlemsstaterne.*
- (67a) *Medlemsstaterne bør tilskynde til, at navnlig faglige foreninger og organisationer eller sammenslutninger udarbejder adfærdskodekser på fællesskabsplan. Disse adfærdskodekser bør alt efter det enkelte erhvervs særlige karakteristika indeholde regler for lovregulerede erhvervs kommercielle kommunikation og de lovregulerede erhvervs fagetsiske adfærdsregler, der navnlig skal sikre uafhængighed, uvildighed og tavshedspligt. Betingelserne for ejendomsmægleres virksomhed bør ligeledes indgå i disse adfærdskodekser. Medlemsstaterne bør træffe ledsageforanstaltninger med henblik på at tilskynde de faglige foreninger og organisationer eller sammenslutninger til på nationalt plan at gennemføre de adfærdskodekser, der vedtages på fællesskabsplan.*

(67b) *Adfærdskodekserne på fællesskabsplan skal fastsætte minimumsstandarder for adfærd og supplerer medlemsstaternes lovbestemte krav. De er ikke til hinder for, at medlemsstaterne i overensstemmelse med fællesskabsretten træffer strengere lovmæssige foranstaltninger, eller at de nationale faglige foreninger yder bedre beskyttelse i deres nationale adfærdskodekser.*

[Betragtning 68 udgår]

[Betragtning 69 udgår]

[Betragtning 70 flyttet]

[Betragtning 71 flyttet]

[Betragtning 72 udgår]

(73) De nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af dette direktiv bør vedtages i overensstemmelse med Rådets afgørelse 1999/468/EF om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen²⁴ -

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Kapitel I **Almindelige bestemmelser**

Artikel 1 **Genstand**

1. Dette direktiv fastsætter de almindelige bestemmelser med henblik på at lette udøvelsen af *etableringsfriheden* for tjenesteydere samt den frie bevægelighed for tjenesteydelser *og sikrer samtidig et højt kvalitetsniveau for tjenesteydelser.*

2. *Dette direktiv vedrører hverken liberalisering af tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, der er forbeholdt offentlige eller private enheder, eller privatisering af offentlige enheder, der udfører tjenesteydelser.*

3. *Dette direktiv vedrører hverken afskaffelse af monopoler, der udfører tjenesteydelser, eller støtte bevilget af medlemsstaterne, som er omfattet af de fælles konkurrenceregler.*

Dette direktiv berører ikke medlemsstaternes frihed til i overensstemmelse med fællesskabsretten at fastsætte, hvad de betragter som tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, og bestemme, hvordan disse tjenesteydelser skal organiseres og finansieres, i overensstemmelse med statsstøttereglerne, og hvilke specifikke forpligtelser der bør gælde for dem.

²⁴ EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

4. *Dette direktiv berører ikke foranstaltninger, som er truffet på fællesskabsplan eller på nationalt plan i overensstemmelse med fællesskabsretten for at fremme kulturel og sproglig mangfoldighed og for at sikre mediepluralismen.*

5. *Dette direktiv berører ikke medlemsstaternes straffelovgivning.*

6. *Dette direktiv berører ikke de arbejdsretlige regler, dvs. enhver form for retlige eller kontraktlige bestemmelser vedrørende ansættelsesvilkår, arbejdsforhold, herunder sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen, og forholdet mellem arbejdstagere og arbejdsgivere, som medlemsstaterne anvender i overensstemmelse med fællesskabsretten. Dette direktiv berører heller ikke medlemsstaternes lovgivning om social sikring, jf. artikel 4 i forordning (EØF) nr. 1408/71²⁵ om koordinering af sociale sikringsordninger.*

7. *Dette direktiv berører ikke udøvelsen af grundlæggende rettigheder, som er anerkendt i medlemsstaterne og i EU's charter om grundlæggende rettigheder, herunder retten til at forhandle, indgå og gennemføre kollektive aftaler og retten til at gennemføre faglige aktioner.*

Artikel 2

Anvendelsesområde

1. Dette direktiv finder anvendelse på tjenesteydelser, der udføres af tjenesteydere, som er etableret i en medlemsstat.

2. Dette direktiv finder ikke anvendelse på følgende former for virksomhed:

-a) forsyningspligtigheder

a) *finansielle tjenesteydelser såsom bank-, kredit- forsikrings- og genforsikringsvirksomhed, erhvervstilknyttede eller personlige pensionsordninger, tjenesteydelser i forbindelse med værdipapirer, investerings-, fonds- og betalingsvirksomhed og investeringsrådgivning, herunder de tjenesteydelser, der er opført i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/12/EF om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut²⁶*

b) *elektroniske kommunikationstjenester og -netværk og tilhørende faciliteter og tjenesteydelser for så vidt angår områder, der er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/19/EF²⁷, 2002/20/EF²⁸, 2002/21/EF²⁹, 2002/22/EF³⁰ og 2002/58/EF³¹*

²⁵ EFT L 149 af 5.7.1971, s. 2. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 647/2005 (EUT L 117 af 4.5.2005, s. 1).

²⁶ *EFT L 126 af 26.5.2000, s. 1. Senest ændret ved Kommissionens direktiv 2004/69/EF (EUT L 125 af 28.4.2004, s. 44).*

²⁷ EFT L 108 af 24.4.2002, s. 7.

²⁸ EFT L 108 af 24.4.2002, s. 21.

²⁹ EFT L 108 af 24.4.2002, s. 33.

³⁰ EFT L 108 af 24.4.2002, s. 51.

³¹ EFT L 201 af 31.7.2002, s. 37.

- c) *transporttjenester og transportrelaterede tjenesteydelser, der falder ind under EF-traktatens afsnit V*
- ca) *havnetjenester*
- cb) *vikarbureauers tjenesteydelser*
- cc) *sundhedsydelse, uanset om de leveres inden for rammerne af en sundhedsstruktur eller ej, og hvordan de tilrettelægges og finansieres på nationalt plan, og uanset om de er offentlige eller private*
- cd) *audiovisuelle tjenesteydelser, uanset hvordan de produceres, distribueres og transmitteres, herunder radiospredning og biografvirksomhed*
- ce) *spil, som indebærer, at der gøres indsats med penge i hasardspil, herunder lotteri, kasinospil og væddemål*
- cf) *virksomhed, som er forbundet med udøvelse af offentlig myndighed, jf. traktatens artikel 45*
- cg) *sociale tjenesteydelser i forbindelse med socialt boligbyggeri, børnepasning og støtte til trængende familier og enkeltpersoner*
- ch) *private sikkerhedstjenester.*

3. Dette direktiv finder ikke anvendelse på skatte- og afgiftsområdet.

Artikel 3

Forbindelse med fællesskabsrettens øvrige bestemmelser

1. Hvis bestemmelserne i dette direktiv strider mod en bestemmelse i en anden fællesskabsretsakt om adgang til og udøvelse af servicevirksomhed inden for særlige områder eller særlige erhverv, har bestemmelsen i den anden fællesskabsretsakt forrang og finder anvendelse på disse særlige områder eller erhverv. Det drejer sig bl.a. om følgende retsakter:

a) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/71/EF om udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser³²

b) Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet³³

c) Rådets direktiv 89/552/EØF om samordning af visse love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne vedrørende udøvelse af tv-radiospredningsvirksomhed³⁴

³² EFT L 18 af 21.1.1997, s. 1.

³³ EFT L 149 af 5.7.1971, s. 2. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 647/2005 (EUT L 117 af 4.5.2005, s. 1).

³⁴ EFT L 298 af 17.10.1989, s. 23. Senest ændret ved direktiv 97/36/EF (EFT L 202 af 30.7.1997, s. 60).

d) *Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer*³⁵.

2. *Dette direktiv berører ikke den internationale privatret, særlig reglerne om lovvalg i forbindelse med kontraktlige og ikke-kontraktlige forpligtelser. Det betyder, at forbrugerne i princippet vil være omfattet af forbrugerbeskyttelsesreglerne i den forbrugerlovgivning, der gælder i deres medlemsstat.*

3. Medlemsstaterne anvender bestemmelserne i dette direktiv under overholdelse af traktatens regler om etableringsretten og den frie bevægelighed for tjenesteydelser.

Artikel 4 **Definitioner**

I dette direktiv forstås ved:

- 1) "tjenesteydelse": enhver selvstændig erhvervsvirksomhed, *der normalt udføres mod betaling*, jf. traktatens artikel 50
- 2) "tjenesteyder": enhver fysisk person, der er statsborger i en medlemsstat, og som udbyder eller udfører en tjenesteydelse, eller enhver juridisk person, *jf. traktatens artikel 48, der er etableret i en medlemsstat*, og som udbyder eller udfører en tjenesteydelse
- 3) "tjenestemodtager": enhver fysisk *person, der er statsborger i en medlemsstat, eller som nyder rettigheder, der er ham tillagt ved fællesskabsretsakter*, eller enhver juridisk person, *jf. traktatens artikel 48, der er etableret i en medlemsstat*, og som i erhvervsøjemed eller andet øjemed anvender eller ønsker at anvende en tjenesteydelse
- 4) "*etablerings*medlemsstat": den medlemsstat, på hvis område den pågældende tjenesteyder er etableret
- 5) "etablering": *tjenesteyderens* faktiske udøvelse af erhvervsvirksomhed som omhandlet i traktatens artikel 43 *i et ikke nærmere angivet tidsrum og ved hjælp af en stabil infrastruktur, hvorfra aktiviteten med levering af tjenesteydelser rent faktisk udføres*
- 6) "tilladelsesordning": enhver procedure, der indebærer, at en tjenesteyder eller en tjenestemodtager skal henvende sig til en kompetent myndighed med henblik på at opnå en udtrykkelig eller en stiltiende afgørelse om adgangen til at optage eller udøve servicevirksomhed
- 7) "krav": enhver forpligtelse, ethvert forbud, enhver betingelse eller enhver begrænsning, der er fastsat i medlemsstaternes love eller administrative bestemmelser, eller som følger af retspraksis, administrativ praksis, faglige foreningers regler eller af kollektive regler, som faglige sammenslutninger og erhvervsorganisationer har vedtaget som led i deres retlige autonomi; *regler, der er*

³⁵ EUT L 255 af 30.9.2005, s. 22.

fastsat i kollektive aftaler, som er forhandlet med arbejdsmarkedets parter, anses ikke som sådan for at være krav i henhold til dette direktiv

- 7a) *"tvingende almene hensyn": hensyn, der er anerkendt som sådan i EF-Domstolens praksis, herunder følgende: den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, den offentlige sundhed, bevarelsen af den finansielle balance i de sociale sikringsordninger, beskyttelsen af forbrugerne, tjenestemodtagerne og arbejdstagerne, retfærdige handelstransaktioner, bekæmpelse af bedrageri, beskyttelsen af miljøet, herunder bymiljøet, dyresundheden, intellektuelle ejendomsrettigheder, bevarelsen af den nationale historiske og kunstneriske arv samt social- og kulturpolitiske målsætninger*
- 8) "kompetent myndighed": ethvert organ eller enhver instans, der i en medlemsstat har til opgave at føre tilsyn med eller regulere servicevirksomhed, herunder navnlig administrative myndigheder, faglige foreninger samt faglige sammenslutninger og erhvervsorganisationer, der som led i deres retlige autonomi kollektivt regulerer adgangen til at optage og udøve servicevirksomhed
- 9) *udgår*
- 10) *udgår*
- 11) *"medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres": den medlemsstat, hvor en tjenesteyder, der er etableret i en anden medlemsstat, leverer tjenesteydelsen*
- 12) *udgår*
- 13) "lovreguleret erhverv": en eller flere former for erhvervmæssig virksomhed, *jf. artikel 3, stk. 1, litra a), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF om anerkendelse af erhvervmæssige kvalifikationer*³⁶
- 14) "kommerciel kommunikation": enhver form for kommunikation, der har til formål direkte eller indirekte at fremme afsætningen af varer eller tjenesteydelser eller at etablere et image for en virksomhed, organisation eller person, der udøver handels-, industri- eller håndværksvirksomhed eller et lovreguleret erhverv. Følgende udgør ikke i sig selv kommerciel kommunikation:
- a) oplysninger, der muliggør direkte adgang til virksomhedens, organisationens eller personens virksomhed, herunder navnlig et domænenavn eller en e-mail-adresse
 - b) kommunikation vedrørende en virksomheds, organisations eller persons varer, tjenesteydelser eller image udarbejdet uafhængigt af denne, især uden finansiel modydelse.

³⁶ EUT L 255 af 30.9.2005, s. 22.

Kapitel II

Administrativ forenkling

Artikel 5

Forenkling af procedurer

1. Medlemsstaterne **undersøger og forenkler om nødvendigt** procedurer og formaliteter i forbindelse med adgangen til at optage og udøve servicevirksomhed.

1a. Kommissionen kan efter proceduren i artikel 42, stk. 2, indføre harmoniserede formularer på fællesskabsplan. Disse formularer sidestilles med certifikater, attester og alle andre dokumenter, der kræves af en tjenesteyder.

2. Når medlemsstaterne kræver, at en tjenesteyder eller en tjenestemodtager skal fremlægge et certifikat, en attest eller ethvert andet dokument som bevis for opfyldelsen af et krav, accepterer de ethvert dokument fra en anden medlemsstat, der tjener samme formål, eller hvoraf det fremgår, at det pågældende krav er opfyldt. De kræver ikke dokumenter fra en anden medlemsstat i form af originaler, bekræftede kopier eller bekræftede oversættelser, undtagen i tilfælde, der er omhandlet i andre fællesskabsinstrumenter, eller i undtagelsestilfælde, som er begrundet i et tvingende alment hensyn, herunder den offentlige orden og sikkerhed.

Første afsnit berører ikke medlemsstaternes ret til at kræve uautoriserede oversættelser af dokumenter til et af deres officielle sprog.

3. Stk. 2 finder ikke anvendelse på dokumenter omfattet af artikel 50 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer³⁷, artikel 45, stk. 3, og artikel 46, 49 og 50 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/18/EF om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige vareindkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter³⁸, artikel 3, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/5/EF om lettelse af adgangen til varig udøvelse af advokaterhvervet i en anden medlemsstat end den, hvor beskikkelsen er opnået³⁹, Rådets direktiv 68/151/EØF⁴⁰, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/58/EF⁴¹ for så vidt angår offentlighed vedrørende visse selskabsformer, eller Rådets elvte direktiv 89/666/EØF om offentlighed vedrørende filialer oprettet i en medlemsstat af visse former for selskaber henhørende under en anden stats retsregler⁴².

³⁷ EUT L 255 af 30.9.2005, s. 22.

³⁸ EUT L 134 af 30.4.2004, s. 114.

³⁹ EFT L 77 af 14.3.1998, s. 36.

⁴⁰ EFT L 65 af 14.3.1968, s. 8.

⁴¹ EUT L 221 af 4.9.2003, s. 13.

⁴² EFT L 395 af 30.12.1989, s. 36.

Artikel 6
Kvikskranker

1. Medlemsstaterne påser, at tjenesteydere *senest tre år efter dette direktivs ikrafttrædelse* kan afvikle følgende procedurer og formaliteter *i overensstemmelse med bestemmelserne i dette kapitel og kapitel IIa* via kontaktpunkter benævnt *kvikskranker*:

- a) alle de procedurer og formaliteter, der er nødvendige for adgangen til at optage deres servicevirksomhed, især erklæringer, anmeldelser og anmodninger om tilladelse hos de kompetente myndigheder, herunder anmodninger om optagelse i registre, fortegnelser, databaser og faglige foreninger
- b) eventuelle anmodninger om tilladelse til at udøve servicevirksomhed.

2. *Indførelsen af kvikskranker berører ikke fordelingen af opgaver og beføjelser mellem de forskellige myndigheder på nationalt plan.*

Artikel 7
Ret til information

1. Medlemsstaterne påser, at følgende oplysninger er nemt tilgængelige for tjenesteydere og tjenestemodtagere via *kvikskrangerne*:

- a) krav, der gælder for tjenesteydere, som er etableret på deres område, især krav vedrørende procedurer og formaliteter, der skal opfyldes for at få adgang til at optage og udøve servicevirksomhed
- b) kontaktoplysninger på de kompetente myndigheder, så disse kan kontaktes direkte, herunder kontaktoplysninger på de myndigheder, der er ansvarlige for spørgsmål vedrørende udøvelse af servicevirksomhed
- c) hvordan og på hvilke vilkår man får adgang til offentlige registre og databaser over tjenesteydere og tjenesteydelser
- d) klagemuligheder, *der er alment tilgængelige* i tilfælde af tvister mellem de kompetente myndigheder og tjenesteyderen eller tjenestemodtageren eller mellem en tjenesteyder og en tjenestemodtager eller mellem tjenesteydere
- e) kontaktoplysninger på sammenslutninger og organisationer, ud over de kompetente myndigheder, hvor tjenesteydere og tjenestemodtagere kan få praktisk bistand.

2. Medlemsstaterne påser, at tjenesteydere og tjenestemodtagere efter anmodning kan få bistand fra de kompetente myndigheder i form af oplysninger om, hvordan de i stk. 1, litra a), omhandlede krav almindeligvis fortolkes og anvendes. *Denne rådgivning omfatter om nødvendigt en enkel trin-for-trin-vejledning. Oplysningerne gives i et tydeligt og forståeligt sprog.*

3. Medlemsstaterne påser, at de i stk. 1 og 2 omhandlede oplysninger, herunder om muligheder for bistand, meddeles klart og entydigt, er nemt tilgængelige på afstand og ad elektronisk vej, og at de ajourføres.

4. Medlemsstaterne påser, at *kvikskrannerne* og de kompetente myndigheder besvarer enhver anmodning om oplysninger eller bistand som omhandlet i stk. 1 og 2 hurtigst muligt, og at de i tilfælde af fejlagtige eller ubegrundede anmodninger omgående giver tjenesteyderen meddelelse herom.

5. Medlemsstaterne gennemfører stk. 1 til 4 *senest tre år efter dette direktivs ikrafttrædelse*.

6. Medlemsstaterne og Kommissionen træffer ledsageforanstaltninger med henblik på at tilskynde kvikskrannerne til at offentliggøre de i *denne artikel* omhandlede oplysninger på andre fællesskabssprog, *i det omfang dette er foreneligt med deres lovgivning om brugen af sprog*.

7. De kompetente myndigheders forpligtelse til at bistå tjenesteydere og tjenestemodtagere indebærer ikke, at disse myndigheder skal yde juridisk rådgivning i enkeltsager, men blot, at de skal give generelle oplysninger om, hvordan kravene almindeligvis fortolkes og anvendes.

Artikel 8

Elektroniske procedurer

1. Medlemsstaterne påser, at samtlige procedurer og formaliteter i forbindelse med adgangen til at optage og udøve servicevirksomhed *senest tre år efter dette direktivs ikrafttrædelse* kan afvikles uden besvær, på afstand og ad elektronisk vej hos den berørte kvikskranke og de kompetente myndigheder.

2. Stk. 1 omfatter ikke kontrol af det sted, hvor tjenesteydelsen udføres, eller kontrol af det udstyr, der anvendes af tjenesteyderen, og heller ikke fysisk undersøgelse af tjenesteyderens duelighed.

3. Kommissionen vedtager efter proceduren i artikel 42, stk. 2, gennemførelsesbestemmelser til stk. 1 med henblik på at fremme informationssystemernes interoperabilitet og anvendelsen af elektroniske procedurer medlemsstaterne imellem.

Kapitel IIa

Etableringsfrihed for tjenesteydere

AFDELING 1

TILLADELSER

Artikel 9

Tilladelsesordninger

1. Medlemsstaterne kan gøre adgangen til at optage og udøve servicevirksomhed afhængig af en tilladelsesordning, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- a) tilladelsesordningen indebærer ikke en forskelsbehandling af den pågældende tjenesteyder

- b) behovet for en tilladelsesordning er begrundet i et tvingende alment hensyn
- c) det tilsigtede mål kan ikke nås gennem en mindre restriktiv foranstaltning, navnlig fordi en efterfølgende kontrol ville blive udført for sent til at have nogen reel virkning.

2. I den i artikel 41 omhandlede rapport beskriver medlemsstaterne deres tilladelsesordninger og ***begrunder disses forenelighed*** med stk. 1.

3. Denne afdeling finder ikke anvendelse på de aspekter af tilladelsesordningerne, der er omfattet af en harmonisering i henhold til andre fællesskabsinstrumenter.

Artikel 10

Betingelser for udstedelse af tilladelse

1. Tilladelsesordninger skal bygge på kriterier, der regulerer udøvelsen af de kompetente myndigheders skønsbeføjelse, så denne ikke udøves vilkårligt eller misbruges.

2. De i stk. 1 omhandlede kriterier skal være:

- a) ikke-diskriminerende
- b) begrundet i et tvingende alment hensyn
- c) afpasset efter dette tvingende almene hensyn
- d) præcise og entydige
- e) objektive
- f) offentliggjort på forhånd

fa) gennemsigtige og tilgængelige.

3. Betingelserne for udstedelse af tilladelse til en yderligere etablering må ikke overlape krav og kontroller som er tilsvarende eller i det væsentlige sammenlignelige med hensyn til deres formål, og som tjenesteyderen allerede er underlagt i en anden eller samme medlemsstat. De i artikel 33 omhandlede kontaktpunkter og tjenesteyderen bistår den kompetente myndighed med at tilvejebringe de nødvendige oplysninger om disse krav. ***Ved vurderingen af, hvorvidt betingelserne er tilsvarende eller i det væsentlige sammenlignelige, skal der ud over formålet med dem også tages højde for deres virkning og effektiviteten af deres håndhævelse.***

4. Tilladelsen skal give tjenesteyderen adgang til at optage eller udøve den pågældende servicevirksomhed på hele det nationale område, herunder gennem oprettelse af agenturer, filialer, datterselskaber eller kontorer, undtagen når et tvingende alment hensyn berettiger, at der skal anmodes om tilladelse for hvert enkelt etableringssted, ***eller at tilladelsen begrænses til en bestemt del af territoriet.***

5. Tilladelsen udstedes, så snart det ved en passende undersøgelse er fastslået, at betingelserne for tilladelsen er opfyldt.

6. Et eventuelt afslag eller andre svar fra de kompetente myndigheder, ligesom en eventuel inddragelse af tilladelsen, skal være begrundet, navnlig i forhold til bestemmelserne i denne artikel, og skal kunne prøves ved domstolene.

7. Denne artikel berører ikke kompetencefordelingen på lokalt og regionalt plan mellem de myndigheder i medlemsstaterne, der udsteder sådanne tilladelser.

Artikel 11

Tilladelsens varighed

1. En tilladelse, der udstedes til en tjenesteyder, må ikke være af begrænset varighed, undtagen hvis:

- a) tilladelsen fornyes automatisk **eller kun er betinget af fortsat opfyldelse af kravene**
- b) antallet af mulige tilladelser er begrænset **af et tvingende alment hensyn eller**
- c) den begrænsede varighed er begrundet i et tvingende alment hensyn.

2. Stk. 1 vedrører ikke den tid, der maksimalt må forløbe, før tjenesteyderen faktisk påbegynder sin virksomhed efter at have fået tilladelse.

3. Medlemsstaterne forpligter tjenesteyderen til at give den pågældende kvikskranke, jf. artikel 6, meddelelse **om følgende ændringer**:

- **oprettelse af datterselskaber, hvis virksomhed falder ind under tilladelsens anvendelsesområde**
- **ændringer i tjenesteyderens situation, som medfører, at betingelserne for tilladelsen ikke længere er opfyldt.**

4. Denne artikel berører ikke medlemsstaternes ret til at inddrage tilladelser, hvis betingelserne herfor ikke længere er opfyldt.

Artikel 12

Udvælgelse af ansøgere

1. Når antallet af mulige tilladelser for en given form for virksomhed er begrænset på grund af knappe naturlige ressourcer eller begrænset teknisk kapacitet, anvender medlemsstaterne en procedure for udvælgelse af ansøgere med fuldt betryggende garantier for uvildighed og gennemsigtighed, bl.a. behørig offentliggørelse af indledningen, **gennemførelsen og afslutningen** af proceduren.

2. I de i stk. 1 nævnte tilfælde skal tilladelsen udstedes med en passende begrænset varighed, og den må ikke kunne fornyes automatisk eller indebære andre fordele for den tjenesteyder, hvis tilladelse lige er udløbet, eller for personer, som har særlige forbindelser med denne.

3. Uden at det berører stk. 1 og artikel 9 og 10, kan medlemsstaterne ved fastlæggelsen af reglerne for udvælgelsesproceduren tage hensyn til den offentlige sundhed, socialpolitiske mål, arbejdstageres og selvstændige erhvervsdrivendes sundhed og sikkerhed, beskyttelsen af miljøet, bevarelsen af kulturarven og andre tvingende almene hensyn i overensstemmelse med fællesskabsretten.

Artikel 13

Tilladelsesprocedurer

1. Tilladelsesprocedurer og -formaliteter skal være klare, offentliggjort på forhånd og skal give **ansøgerne** sikkerhed for, at deres anmodning vil blive behandlet objektivt og uvildigt.

2. Tilladelsesprocedurer og -formaliteter må ikke virke afskrækkende og ikke komplicere eller forsinke udførelsen af tjenesteydelsen unødigt. De skal være nemt tilgængelige, og de udgifter, de kan medføre for **ansøgerne**, skal stå i et rimeligt forhold til omkostningerne i forbindelse med de pågældende tilladelsesprocedurer **og må ikke overstige omkostningerne ved proceduren.**

3. Tilladelsesprocedurer og -formaliteter skal give ansøgerne sikkerhed for, at deres anmodning behandles hurtigst muligt og under alle omstændigheder inden for en rimelig svarfrist, som er fastsat og offentliggjort på forhånd. **Fristen løber først fra det tidspunkt, hvor al dokumentation er fremsendt.**

4. Er der ikke afgivet svar inden for den i stk. 3 omhandlede frist, skal tilladelsen betragtes som udstedt. For visse former for virksomhed kan der dog fastsættes en særlig ordning, hvis dette er begrundet i tvingende almene hensyn.

5. For enhver anmodning om tilladelse fremsendes der hurtigst muligt en kvittering for modtagelsen. Kvitteringen skal angive:

- a) den i stk. 3 omhandlede svarfrist
- b) klagemuligheder
- c) at tilladelsen skal betragtes som udstedt, hvis der ikke er afgivet svar inden for den fastsatte frist.

6. Hvis anmodningen er ufuldstændig, skal ansøgeren hurtigst muligt gives besked om, at der skal indgives yderligere dokumentation, **og oplyses om en eventuel indvirkning på den i stk. 3 omhandlede rimelige behandlingsfrist.**

7. Hvis en ansøgning afvises, fordi den ikke overholder de krævede procedurer og formaliteter, informeres ansøgeren hurtigst muligt om afvisningen.

AFDELING 2
FORBUDTE KRAV OG KRAV, DER SKAL EVALUERES

Artikel 14
Forbudte krav

Medlemsstaterne må ikke gøre adgangen til at optage eller udøve servicevirksomhed på deres område betinget af:

- 1) diskriminerende krav, som direkte eller indirekte er begrundet i nationalitet eller - for selskabers vedkommende - i det vedtægtsmæssige hjemsteds beliggenhed, herunder især:
 - a) krav om, at tjenesteyderen, hans personale, de personer, der besidder kapitalandele, eller medlemmerne af ledelses- eller tilsynsorganerne skal have en bestemt nationalitet
 - b) krav om, at tjenesteyderen, hans personale, de personer, der besidder kapitalandele, eller medlemmerne af ledelses- eller tilsynsorganerne skal have ophold på deres område
- 2) forbud mod at være etableret i flere medlemsstater eller at være optaget i registre eller faglige foreninger og sammenslutninger i flere medlemsstater
- 3) begrænsninger af tjenesteyderens frihed til at vælge mellem et hovedforretningssted og et sekundært forretningssted, herunder navnlig krav om, at tjenesteyderen skal have sit hovedforretningssted på deres område, eller begrænsninger af friheden til at vælge mellem forskellige former for etablering såsom agentur, filial eller datterselskab
- 4) krav om gensidighed med den medlemsstat, hvor tjenesteyderen allerede har et forretningssted, bortset fra de krav om gensidighed, der er fastsat i fællesskabsinstrumenterne vedrørende energi
- 5) anvendelse i hvert enkelt tilfælde af en økonomisk test, der består i at gøre tilladelsen betinget af, at der kan påvises et økonomisk behov eller en markedsefterspørgsel, at evaluere den pågældende form for virksomheds potentielle eller aktuelle økonomiske virkninger eller at vurdere dens formålstjenlighed i forhold til den kompetente myndigheds planlagte økonomiske mål; ***dette forbud vedrører ikke planlægningskrav, der ikke forfølger økonomiske mål, men er fastsat ud fra tvingende almene hensyn***
- 6) direkte eller indirekte inddragelse af konkurrerende erhvervsdrivende, herunder gennem rådgivende organer, i udstedelsen af tilladelser eller andre afgørelser, der træffes af de kompetente myndigheder, bortset fra faglige foreninger og sammenslutninger eller andre organisationer, der handler som kompetent myndighed; ***dette forbud vedrører ikke høring af organisationer såsom handelskamre eller arbejdsmarkedets parter om andre spørgsmål end individuelle ansøgninger om tilladelse***

- 7) forpligtelse til at stille eller deltage i en finansiel sikkerhed eller til at tegne en forsikring hos en tjenesteyder eller et organ, der er etableret på deres område. **Dette berører ikke medlemsstaternes mulighed for at kræve finansiel sikkerhed som sådan og heller ikke kravene om deltagelse i en kollektiv erstatningsfond, f.eks. for medlemmer af faglige foreninger eller organisationer**
- 8) forpligtelse til **allerede** at have været optaget i registre, der føres på deres område, i en given periode eller til **tidligere** at have udøvet den pågældende virksomhed på deres område i en given periode.

Artikel 15

Krav, der skal evalueres

1. Medlemsstaterne undersøger, om deres retssystem omfatter de i stk. 2 omhandlede krav, og påser, at disse krav er forenelige med betingelserne i stk. 3. De tilpasser deres love og administrative bestemmelser for at gøre dem forenelige med disse betingelser.
2. Medlemsstaterne undersøger, om deres retssystem gør adgangen til at optage eller udøve servicevirksomhed betinget af, at et eller flere af følgende ikke-diskriminerende krav er opfyldt:
 - a) kvantitative eller territoriale begrænsninger, navnlig i form af begrænsninger fastsat på grundlag af befolkningstallet eller af hensyn til en geografisk minimumsafstand mellem tjenesteyderne
 - b) krav om, at tjenesteyderen skal have en bestemt retlig form
 - c) krav vedrørende besiddelsen af et selskabs kapital
 - d) krav - bortset fra kravene vedrørende **spørgsmål omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer⁴³** eller kravene i andre fællesskabsinstrumenter - der forbeholder bestemte tjenesteydere adgangen til den pågældende servicevirksomhed på grund af virksomhedens særlige karakter
 - e) forbud mod at have flere forretningssteder på samme stats område
 - f) krav om et minimumsantal af ansatte
 - g) minimums- og/eller maksimumspriser, som tjenesteyderen skal overholde
 - h) **udgår**
 - i) **udgår**
 - j) krav om, at tjenesteyderen sammen med sin egen tjenesteydelse skal levere bestemte andre tjenesteydelser.

⁴³ EUT L 255 af 30.9.2005, s. 22.

3. Medlemsstaterne sikrer sig, at de i stk. 2 omhandlede krav opfylder følgende betingelser:

- a) forbud mod forskelsbehandling: kravene er hverken direkte eller indirekte diskriminerende på grundlag af nationalitet eller - for selskabers vedkommende - det vedtægtsmæssige hjemsteds beliggenhed
- b) nødvendighed: kravene er begrundet i et tvingende alment hensyn
- c) proportionalitet: kravene sikrer opfyldelsen af det tilsigtede mål, de går ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå dette mål, og dette mål kan ikke nås gennem andre, mindre indgribende foranstaltninger.

4. *Bestemmelserne i stk. 1-3 finder kun anvendelse på lovgivningen om tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, hvis anvendelsen af disse bestemmelser ikke retligt eller faktisk hindrer de berørte tjenesteydere i at udføre den særlige opgave, der er tillagt dem.*

5. I den i artikel 41 omhandlede rapport om den gensidige evaluering anfører medlemsstaterne:

- a) de krav, de agter at opretholde, og hvorfor de anser dem for at opfylde betingelserne i stk. 3 og 4
- b) de krav, der er blevet ophævet eller lempet.

6. Fra dette direktivs ikrafttrædelsesdato må medlemsstaterne kun indføre nye krav af den i stk. 2 omhandlede type, hvis de opfylder betingelserne i stk. 3 og udspringer af nye omstændigheder.

7. Medlemsstaterne giver Kommissionen meddelelse om nye love og administrative bestemmelser, der indeholder krav som omhandlet i stk. 5, og begrundelserne herfor. Kommissionen underretter de øvrige medlemsstater om disse bestemmelser. Meddelelsen er ikke til hinder for, at medlemsstaterne kan vedtage de pågældende bestemmelser.

Kommissionen undersøger de nye bestemmelsers forenelighed med fællesskabsretten inden for en frist på tre måneder efter meddelelsen og vedtager eventuelt en beslutning med henblik på at anmode den berørte medlemsstat om ikke at vedtage bestemmelserne eller om at ophæve dem.

Kapitel III Fri bevægelighed for tjenesteydelser

AFDELING 1 *FRI UDVEKSLING AF TJENESTEYDELSER OG UNDTAGELSER HERFRA*

Artikel 16 Fri udveksling af tjenesteydelser

1. Medlemsstaterne respekterer tjenesteyderes ret til at udføre tjenesteydelser i en anden medlemsstat end den, de er etableret i.

Den medlemsstat, hvori tjenesteydelsen leveres, sikrer fri adgang til at optage eller udøve servicevirksomhed på dens område.

Medlemsstaterne gør ikke adgangen til at optage eller udøve servicevirksomhed på deres område til genstand for opfyldelse af krav, der ikke overholder følgende principper:

a) ikke-forskelsbehandling: kravene må ikke være direkte eller indirekte diskriminerende på grundlag af nationalitet eller, for juridiske personers vedkommende, på grundlag af den medlemsstat, hvor de er etableret

b) nødvendighed: kravene skal være begrundet i hensynet til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, den offentlige sundhed eller beskyttelsen af miljøet

c) proportionalitet: kravene skal sikre opfyldelsen af det tilsigtede mål og må ikke gå ud over, hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.

2. Medlemsstaterne må ikke indskrænke den frie udveksling af tjenesteydelser, der udføres af en tjenesteyder, som er etableret i en anden medlemsstat, ved at stille følgende krav:

a) at tjenesteyderen skal have et forretningssted på deres område

b) at tjenesteyderen skal indhente en tilladelse hos deres kompetente myndigheder eller optages i et register eller en faglig forening eller sammenslutning på deres område, undtagen i de tilfælde, der er omhandlet i dette direktiv eller i andre fællesskabsretlige instrumenter

c) at tjenesteyderen ikke må indrette visse faciliteter på deres område, herunder et kontor eller en praksis, som er nødvendige for udførelsen af de pågældende tjenesteydelser

d) at der skal bestå et særligt kontraktforhold mellem tjenesteyder og tjenestemodtager, som forhindrer eller begrænser selvstændiges muligheder for at udføre tjenesteydelser

e) at tjenesteyderen for at kunne udøve servicevirksomhed skal være i besiddelse af et særligt identitetsbevis, som udstedes af deres kompetente myndigheder

f) krav vedrørende anvendelsen af udstyr og redskaber, som er en integrerende del af tjenesteydelsen, medmindre kravene er nødvendige for at sikre sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen

g) restriktioner for den frie udveksling af tjenesteydelser som omhandlet i artikel 20.

3. Der er intet til hinder for, at den medlemsstat, som tjenesteyderen begiver sig til, fastsætter krav vedrørende udøvelsen af servicevirksomhed, hvis disse krav er begrundet i hensynet til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, den offentlige sundhed eller beskyttelsen af miljøet og stemmer overens med stk. 1. Der er heller intet til hinder for, at denne medlemsstat i overensstemmelse med fællesskabsretten anvender sine bestemmelser vedrørende ansættelsesvilkår, herunder bestemmelser, som er fastsat i kollektive aftaler.

4. Senest fem år efter dette direktivs ikrafttrædelse forelægger Kommissionen, efter at have hørt medlemsstaterne og arbejdsmarkedets parter på fællesskabsplan, en rapport om anvendelsen af denne artikel, hvori den overvejer behovet for at foreslå harmoniseringsforanstaltninger for de former for servicevirksomhed, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 17

Yderligere undtagelser fra den frie udveksling af tjenesteydelser

Artikel 16 finder ikke anvendelse på:

- 1) *Tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, der udføres i en anden medlemsstat, herunder:*
 - a) *tjenester i postsektoren, der er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/67/EF⁴⁴*
 - b) *tjenester i elektricitetssektoren, der er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/54/EF⁴⁵*
 - c) *tjenester i gassektoren, der er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/55/EF⁴⁶*
 - d) *vanddistribution, vandforsyning og spildevandsafledning*
 - e) *affaldsbehandling*
- 2) *udgør*
- 3) *udgør*
- 4) *udgør*

⁴⁴ EFT L 15 af 21.1.1998, s. 14.

⁴⁵ EUT L 176 af 15.7.2003, s. 37.

⁴⁶ EUT L 176 af 15.7.2003, s. 57.

- 5) områder, der er omfattet af *Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/71/EF om udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser*⁴⁷
- 6) områder, der er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF *om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger*⁴⁸
- 7) områder, der er omfattet af Rådets direktiv 77/249/EØF *om lettelser med henblik på den faktiske gennemførelse af advokaters frie udveksling af tjenesteydelser*⁴⁹
- 7a) *retslig inkasso*
- 8) *områder, der er omfattet af afsnit II i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer*⁵⁰, *samt krav i den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres, om, at udøvelsen af en aktivitet forbeholdes et bestemt erhverv*
- 9) *områder, der er omfattet af Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71*⁵¹ *om koordinering af sociale sikringsordninger*
- 10) *hvad angår administrative formaliteter vedrørende fri bevægelighed for personer og deres ophold, områder omfattet af bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF om unionsborgernes og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område*⁵², *hvor er fastsat administrative formaliteter, som de pågældende skal afvikle hos de kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres*
- 11) *hvad angår tredjelandsstatsborgere, der begiver sig til en anden medlemsstat i forbindelse med udførelse af en tjenesteydelse, medlemsstaternes mulighed for at kræve, at statsborgere fra tredjelande, der ikke er omfattet af gensidighedsordningen i artikel 21 i konventionen om gennemførelse af Schengen-aftalen, skal være i besiddelse af et visum eller en opholdstilladelse, og deres mulighed for at forpligte statsborgere fra tredjelande til at melde sig til de kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres, ved eller efter indreisen*
- 12) *tilladelsesordningen i artikel 3 og 4 i Rådets forordning (EØF) nr. 259/93 om overvågning af og kontrol med overførsel af affald inden for, til og fra Det Europæiske Fællesskab*⁵³
- 13) *ophavsret og beslægtede rettigheder, de rettigheder, der er omhandlet i Rådets direktiv 87/54/EØF*⁵⁴ *og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/9/EF*⁵⁵, *samt intellektuelle ejendomsrettigheder*

⁴⁷ EFT L 18 af 21.1.1997, s. 1.

⁴⁸ EFT L 281 af 28.11.1995, s. 1.

⁴⁹ EFT L 78 af 26.3.1977, s. 17.

⁵⁰ EUT L 255 af 30.9.2005, s. 22.

⁵¹ EFT L 149 af 5.7.1971, s. 2. *Senest ændret ved forordning (EF) nr. 647/2005 (EUT L 117 af 4.5.2005, s. 1).*

⁵² EUT L 158 af 30.4.2004, s. 77.

⁵³ EFT L 30 af 6.2.1993, s. 1. *Senest ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 2557/2001 (EFT L 349 af 31.12.2001, s. 1).*

- 14) handlinger, der ifølge loven kræver medvirken af en notar
- 15) *områder, der er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv .../.../EF om lovpligtig revision af årsregnskaber og konsoliderede regnskaber og om ændring af Rådets direktiv 78/660/EØF⁵⁶ og 83/349/EØF⁵⁷*
- 16) *udgår*
- 17) *udgår*
- 18) *udgår*
- 19) registrering af køretøjer, der er leaset i en anden medlemsstat
- 20) *bestemmelser vedrørende kontraktlige og ikke-kontraktlige forpligtelser, herunder kontraktformer, der er fastsat i den internationale privatret.*

[Artikel 18 udgår]

Artikel 19

Individuelle undtagelser

1. Uanset artikel 16 kan en medlemsstat over for en tjenesteyder, som er etableret i en anden medlemsstat, undtagelsesvist træffe foranstaltninger vedrørende sikkerheden i forbindelse med tjenesteydelser.

[a), b) og c) udgår]

2. De i stk. 1 omhandlede foranstaltninger må kun træffes, hvis den i artikel 37 fastsatte procedure for gensidig bistand er fulgt, og følgende betingelser alle er opfyldt:

- a) de nationale bestemmelser, i henhold til hvilke foranstaltningen træffes, er ikke omfattet af en harmonisering på fællesskabsplan på det i stk. 1 omhandlede område
- b) foranstaltningen giver tjenestemodtageren en højere beskyttelse end en foranstaltning truffet af etableringsmedlemsstaten i medfør af dennes nationale bestemmelser
- c) etableringsmedlemsstaten har ikke truffet nogen foranstaltninger eller har truffet foranstaltninger, som er utilstrækkelige i forhold til dem, der er omhandlet i artikel 37, stk. 2
- d) foranstaltningerne er forholdsmæssige.

⁵⁴ EFT L 24 af 27.1.1987, s. 36.

⁵⁵ EFT L 77 af 27.3.1996, s. 20.

⁵⁶ EFT L 222 af 14.8.1978, s. 11.

⁵⁷ EFT L 193 af 18.7.1983, s. 1.

3. Stk. 1 og 2 berører ikke bestemmelser fastsat i fællesskabsinstrumenter, som garanterer den frie udveksling af tjenesteydelser, eller som tillader undtagelser herfra.

AFDELING 2 TJENESTEMODTAGERES RETTIGHEDER

Artikel 20

Forbudte restriktioner

Medlemsstaterne må ikke stille krav til en tjenestemodtager, der begrænser anvendelsen af en tjenesteydelse, som udføres af en tjenesteyder, der er etableret i en anden medlemsstat, herunder navnlig:

- a) at han skal indhente en tilladelse fra deres kompetente myndigheder eller afgive en erklæring hos disse
- b) at hans muligheder for at opnå finansiel bistand begrænses med den begrundelse, at tjenesteyderen er etableret i en anden medlemsstat, eller på grund af det sted, hvor ydelsen udføres
- c) at han skal betale diskriminerende eller urimelige afgifter på det udstyr, der er nødvendigt for at kunne modtage en tjenesteydelse, der teleformidles fra en anden medlemsstat.

Artikel 21

Forbud mod forskelsbehandling

1. Medlemsstaterne påser, at der ikke stilles diskriminerende krav til en tjenestemodtager begrundet i dennes nationalitet eller opholdssted.

2. Medlemsstaterne påser, at de generelle betingelser for adgangen til en tjenesteydelse, som tjenesteyderen stiller til rådighed for offentligheden, ikke indeholder diskriminerende betingelser begrundet i tjenestemodtagerens nationalitet eller opholdssted, uden at dette dog berører muligheden for at anvende forskellige adgangsbetingelser, som er direkte begrundet i objektive kriterier.

Artikel 22

Bistand til tjenestemodtagere

1. Medlemsstaterne påser, at tjenestemodtagere *via kvikskrannerne* har adgang til:
 - a) oplysninger om de krav, der gælder i andre medlemsstater for adgangen til at optage og udøve servicevirksomhed, herunder især forbrugerbeskyttelseskrav
 - b) *generelle* oplysninger om klagemuligheder i tilfælde af tvister mellem en tjenesteyder og en tjenestemodtager

- c) kontaktoplysninger på sammenslutninger og organisationer, herunder ***kontaktpunkterne i Det Europæiske Netværk af Forbrugerecentre (ECC-Net)***, hvor tjenesteydere og tjenestemodtagere kan få praktisk bistand.

Rådgivningen fra de kompetente myndigheder skal om nødvendigt omfatte en enkel trin-for-trin-vejledning.

Oplysningerne, herunder om muligheder for bistand, skal meddeles klart og entydigt, være nemt tilgængelige på afstand og ad elektronisk vej og skal ajourføres jævnligt.

2. Medlemsstaterne kan overdrage den i stk. 1 omhandlede opgave til kvikskrannerne eller til ethvert andet organ ***såsom kontaktpunkterne i Det Europæiske Netværk af Forbrugerecentre (ECC-Net)***, forbrugersammenslutninger eller Euro Info Centre.

Senest på den i artikel 45 fastsatte dato meddeler medlemsstaterne Kommissionen kontaktoplysningerne på de udpegede organer. Kommissionen fremsender disse oplysninger til de øvrige medlemsstater.

3. Med henblik på at kunne videregive de i stk. 1 omhandlede oplysninger henvender det organ, som tjenestemodtageren har forelagt sagen, sig til det tilsvarende organ i den pågældende medlemsstat. Sidstnævnte organ fremsender de oplysninger, der anmodes om, så hurtigt som muligt. Medlemsstaterne påser, at disse organer yder hinanden bistand og bestræber sig på at samarbejde effektivt.

4. Kommissionen vedtager efter den i artikel 42, stk. 2, omhandlede procedure gennemførelsesbestemmelser til stk. 1, 2 og 3, hvori fastsættes de nærmere tekniske bestemmelser om informationsudveksling mellem organer i forskellige medlemsstater og navnlig bestemmelserne om informationssystemernes interoperabilitet.

[Artikel 23 udgår]

[Artikel 24 udgår]

[Artikel 25 udgår]

Kapitel IV Tjenesteydernes kvalitet

Artikel 26

Oplysninger om tjenesteydere og deres tjenesteydelser

1. Medlemsstaterne påser, at tjenesteyderen stiller følgende oplysninger til rådighed for tjenestemodtageren:

- a) tjenesteyderens navn, *retlige form*, den fysiske adresse, hvor han er etableret, og nærmere oplysninger, som muliggør hurtig kontakt og direkte kommunikation med tjenesteyderen, eventuelt ad elektronisk vej
- b) hvis tjenesteyderen er optaget i et handelsregister eller et andet lignende offentligt register, oplysning om dette register og tjenesteyderens registreringsnummer eller tilsvarende identifikationsoplysninger i det pågældende register
- c) hvis den pågældende form for virksomhed er omfattet af en tilladelsesordning, kontaktoplysninger på den relevante kompetente myndighed eller kvikskranke
- d) hvis tjenesteyderen udøver momspligtig virksomhed, angivelse af det identifikationsnummer, der er omhandlet i artikel 22, stk. 1, i Rådets sjette direktiv 77/388/EØF⁵⁸
- e) for lovregulerede erhverv, enhver faglig forening eller ethvert lignende organ, hvor tjenesteyderen er registeret, og den faglige titel samt den medlemsstat, hvor titlen er givet
- f) almindelige forretningsbetingelser og generalklausuler, hvis tjenesteyderen anvender sådanne
- g) kontraktklausuler om lovvalg og/eller værneting.

2. Medlemsstaterne påser, at de i stk. 1 omhandlede oplysninger alt efter tjenesteyderens ønske:

- a) meddeles af tjenesteyderen på dennes eget initiativ
- b) er nemt tilgængelige for tjenestemodtageren dér, hvor tjenesteydelsen udføres eller kontrakten er indgået
- c) er nemt tilgængelige for tjenestemodtageren ad elektronisk vej via en adresse opgivet af tjenesteyderen
- d) fremgår af ethvert informationsmateriale, tjenesteyderen har givet tjenestemodtageren, og hvori tjenesteydelserne er beskrevet i detaljer.

3. Medlemsstaterne påser, at tjenesteyderen efter anmodning fra tjenestemodtageren meddeler følgende yderligere oplysninger:

- a) tjenesteydelsens vigtigste karakteristika
- b) prisen for tjenesteydelsen eller, hvis denne ikke kan opgives nøjagtigt, prisberegningemetoden, således at tjenestemodtageren kan efterprøve prisen, eller et tilstrækkelig udførligt tilbud

[c) udgår]

⁵⁸ EFT L 145 af 13.6.1977, s. 1.

- d) for lovregulerede erhverv, en henvisning til de faglige regler, der gælder i etableringsmedlemsstaten, og hvordan man får adgang til disse.

4. Medlemsstaterne påser, at de i dette kapitel omhandlede oplysninger, som tjenesteyderen skal afgive, gøres tilgængelige eller meddeles klart og entydigt og i god tid inden kontraktens indgåelse eller inden udførelsen af tjenesteydelsen, hvis der ikke foreligger en skriftlig aftale.

5. De i dette kapitel omhandlede oplysningsforpligtelser supplerer de krav, der allerede er fastsat i fællesskabsretten, og er ikke til hinder for, at medlemsstaterne kan indføre yderligere oplysningskrav for tjenesteydere, der er etableret på deres område.

6. Kommissionen kan efter proceduren i artikel 42, stk. 2, præcisere indholdet af de i stk. 1 og 3 omhandlede oplysninger, afhængigt af den særlige art af visse former for virksomhed, og præcisere, hvordan stk. 2 skal anvendes i praksis.

Artikel 27

Erhvervsansvarsforsikringer og faglige garantier

1. Medlemsstaterne **kan sikre sig**, at tjenesteydere, hvis tjenesteydelser frembyder en **direkte og** særlig fare for tjenestemodtagerens **eller en tredjeparts** sundhed eller sikkerhed eller en risiko for tjenestemodtagerens finansielle **sikkerhed**, tegner en erhvervsansvarsforsikring, der er passende i forhold til risikoens art og omfang, eller stiller en garanti eller tilbyder en tilsvarende ordning, som er ækvivalent eller i det væsentlige sammenlignelig med hensyn til formålet. **Erhvervsansvarsforsikringen eller den faglige garanti skal dække de risici, som er forbundet med disse tjenesteydelser, når de udføres i andre medlemsstater, på samme måde som når de udføres i tjenesteyderens etableringsmedlemsstat.**

2. Medlemsstaterne påser, at tjenesteydere efter anmodning fra tjenestemodtageren oplyser denne om den i stk. 1 omhandlede forsikring og garanti, herunder især forsikrings- eller garantigiverens kontaktoplysninger og forsikringens eller garantiens geografiske dækning.

3. Når en tjenesteyder etablerer sig på medlemsstaternes område, må de ikke kræve en erhvervsansvarsforsikring eller faglig garanti, hvis tjenesteyderen i en anden medlemsstat, hvor han allerede er etableret, allerede er dækket af en garanti, som er ækvivalent eller i det væsentlige sammenlignelig med hensyn til formålet **og den dækning, der ydes for så vidt angår den forsikrede risiko, forsikringssummen eller et loft over garantien og mulige udelukkelser fra dækningen.** Hvis der kun er tale om delvis ækvivalens, kan medlemsstaterne kræve en supplerende garanti med henblik på dækning af forhold, som ikke allerede er dækket.

Kræver en medlemsstat, at tjenesteydere, der er etableret på deres område, skal tegne en erhvervsansvarsforsikring eller stille en anden form for garanti, godkender denne medlemsstat attester for en sådan forsikringsdækning udstedt af kreditinstitutter eller forsikringsgivere, der er etableret i andre medlemsstater, som tilstrækkelig dokumentation.

4. **Stk. 1, 2 og 3 berører ikke de ordninger for erhvervsforsikringer eller faglige garantier, som er fastsat i andre fællesskabsinstrumenter.**

5. Ved gennemførelsen af stk. 1 kan Kommissionen efter proceduren i artikel 42, stk. 2, udarbejde en fortegnelse over tjenesteydelser med de i stk. 1 omhandlede kendetegn og fastsætte fælles kriterier for, hvad der i forbindelse med den i stk. 1 omhandlede forsikring eller garanti er passende i forhold til risikoens art og omfang. ***I overensstemmelse med proceduren i artikel 42, stk. 2, kan Kommissionen desuden fastlægge en procedure, der, såfremt forsikringsmarkedet påviseligt ikke kan tilbyde en passende forsikring, giver medlemsstaterne mulighed for i en begrænset periode at erstatte forpligtelsen i denne artikel med et informationskrav, forudsat at særlige betingelser er opfyldt, herunder underretning af Kommissionen.***

6. ***I denne artikel forstås ved:***

- ***"direkte og særlig fare": en fare, som direkte følger af leveringen af tjenesteydelsen***
- ***"sundhed og sikkerhed": i relation til en tjenestemodtager eller tredjemand, forebyggelse af dødsfald eller alvorlig personskade***
- ***"finansiel sikkerhed": i relation til en tjenestemodtager, forebyggelse af væsentlige tab af pengebeløb eller væsentlige værdiforringelser af ejendom***
- ***"erhvervsansvarsforsikring": en forsikring, der tegnes af en tjenesteyder til dækning af et muligt ansvar over for modtagerne og eventuelt tredjemand som følge af leveringen af tjenesteydelsen.***

Artikel 28

Eftersalgsgaranti

1. Medlemsstaterne påser, at tjenesteydere efter anmodning fra tjenestemodtageren meddeler denne, om der findes en eftersalgsgaranti, og i givet fald dennes indhold, og på hvilke betingelser den kan gøres gældende, herunder navnlig garantiens varighed og geografiske dækning.

2. Medlemsstaterne påser, at de i stk. 1 omhandlede oplysninger fremgår af tjenesteydernes informationsmateriale, hvori tjenesteydelserne er beskrevet i detaljer.

3. Stk. 1 og 2 berører ikke de i andre fællesskabsinstrumenter fastsatte ordninger for eftersalgsgaranti.

Artikel 29

Lovregulerede erhvervs kommercielle kommunikation

1. Medlemsstaterne ophæver ***alle*** generelle forbud mod lovregulerede erhvervs kommercielle kommunikation.

2. Medlemsstaterne påser, at lovregulerede erhvervs kommercielle kommunikation overholder faglige regler i overensstemmelse med fællesskabsretten vedrørende bl.a. erhvervenes uafhængighed, værdighed og integritet samt forretningshæmmeligheden alt efter det enkelte erhvervs særlige karakteristika. ***Faglige regler om kommerciel kommunikation***

skal være ikke-diskriminerende, begrundet i et tvingende alment hensyn og forholdsmæssigt afpasset.

Artikel 30

Virksomhed på flere områder

1. Medlemsstaterne påser, at tjenesteydere ikke underkastes krav, der forpligter dem til udelukkende at udøve én form for virksomhed, eller som indskrænker deres muligheder for at udøve flere former for virksomhed samtidigt eller sammen med andre tjenesteydere.

Imidlertid kan følgende tjenesteydere omfattes af sådanne krav:

- a) tjenesteydere inden for lovregulerede erhverv, i det omfang det er berettiget for at sikre overholdelse af fagetiske adfærdsregler, der varierer efter det enkelte erhvervs særlige karakteristika, **og nødvendigt for at sikre deres uafhængighed og uvildighed**
- b) tjenesteydere, der udfører tjenesteydelser inden for certificering, godkendelse, teknisk kontrol, test og prøvninger, i det omfang det er berettiget for at sikre deres uafhængighed og uvildighed.

2. Hvis virksomhed på flere områder **mellem de i stk. 1, litra a) og b), omhandlede tjenesteydere** er tilladt, sørger medlemsstaterne for:

- a) at interessekonflikter og uforenelighed mellem visse former for virksomhed forebygges
- b) at den uafhængighed og uvildighed, der er nødvendig i forbindelse med visse former for virksomhed, sikres
- c) at de fagetiske adfærdsregler for de forskellige former for virksomhed er forenelige med hinanden, især med hensyn til forretningshemmeligheden.

3. Medlemsstaterne sikrer, at tjenesteyderne efter anmodning fra tjenestemodtageren meddeler denne oplysninger om deres virksomhed på flere områder og samarbejde med andre tjenesteydere og om de foranstaltninger, der er truffet for at undgå interessekonflikter. Disse oplysninger skal fremgå af ethvert informationsmateriale fra tjenesteyderne, hvori tjenesteydelserne er beskrevet i detaljer.

4. I den i artikel 41 omhandlede rapport angiver medlemsstaterne, hvilke tjenesteydere der er underlagt de i stk. 1 omhandlede krav, hvori kravene består, og hvorfor de anser dem for berettigede.

Artikel 31

Kvalitetspolitik

1. Medlemsstaterne træffer i samarbejde med Kommissionen ledsageforanstaltninger med henblik på at tilskynde tjenesteyderne til at træffe frivillige foranstaltninger til sikring af tjenesteydelseernes kvalitet, navnlig ved at:

- a) lade deres virksomhed certificere eller evaluere af uafhængige organer eller
- b) udarbejde deres eget kvalitetscharter eller deltage i kvalitetschartre eller kvalitetsmærkningsordninger fastlagt af erhvervsorganisationer på fællesskabsplan.

2. Medlemsstaterne påser, at oplysningerne om betydningen af og tildelingskriterierne for kvalitetsmærker for tjenesteydelser er nemt tilgængelige for tjenestemodtagere og tjenesteydere.

3. Medlemsstaterne træffer i samarbejde med Kommissionen ledsageforanstaltninger med henblik på at tilskynde faglige foreninger samt handels- og håndværksskamre **og forbrugerorganisationer** i medlemsstaterne til at samarbejde på fællesskabsplan for at fremme kvaliteten af tjenesteydelser, navnlig ved at gøre det lettere at vurdere tjenesteydernes duelighed.

4. Medlemsstaterne træffer i samarbejde med Kommissionen ledsageforanstaltninger med henblik på at tilskynde **navnlig forbrugerorganisationer** til at udarbejde uafhængige vurderinger af tjenesteydelsers kvaliteter og mangler, herunder især udvikling på fællesskabsplan af sammenlignende test og prøvninger og formidling af resultaterne heraf.

5. Medlemsstaterne tilskynder **i samarbejde med** Kommissionen til udvikling af frivillige europæiske standarder med henblik på at fremme foreneligheden mellem tjenesteydelser, der udføres af tjenesteydere fra forskellige medlemsstater, oplysning af tjenestemodtagere og tjenesteydelsernes kvalitet.

Artikel 32

Bilæggelse af tvister

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige almindelige foranstaltninger til at sikre, at tjenesteyderne udleverer **kontaktoplysninger, navnlig** en post-, telefax- eller e-mail-adresse **samt telefonnummer**, hvortil alle tjenestemodtagere, også de, der opholder sig i en anden medlemsstat, kan rette henvendelse med en klage eller spørgsmål vedrørende den udførte tjenesteydelse. **Tjenesteydere skal oplyse deres juridiske adresse, hvis denne ikke er deres normale postadresse.**

2. Medlemsstaterne træffer de nødvendige almindelige foranstaltninger til at sikre, at tjenesteyderne besvarer klager som omhandlet i stk. 1 hurtigst muligt og bestræber sig på at finde **tilfredsstillende** løsninger.

3. Medlemsstaterne træffer de nødvendige almindelige foranstaltninger med henblik på at forpligte tjenesteyderne til at bevise, at de i dette direktiv fastsatte oplysningsforpligtelser er opfyldt, og at oplysningerne er korrekte.

4. Når der kræves en finansiel garanti for opfyldelsen af en retsafgørelse, anerkender medlemsstaterne ækvivalente garantier, der er stillet **af et kreditinstitut eller en forsikringsgiver** etableret i en anden medlemsstat. **Et sådant kreditinstitut skal være godkendt i en medlemsstat i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv**

2000/12/EF om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut⁵⁹, og en sådan forsikringsgiver skal være godkendt i overensstemmelse med henholdsvis Rådets direktiv 73/239/EØF om adgang til udøvelse af direkte forsikringsvirksomhed bortset fra livsforsikring⁶⁰ eller Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/83/EF om livsforsikring⁶¹.

5. Medlemsstaterne træffer de nødvendige almindelige foranstaltninger til at sikre, at tjenesteydere, der er omfattet af en adfærdskodeks eller er medlemmer af en faglig sammenslutning eller erhvervsorganisation, som har en ordning for udenretslig bilæggelse af tvister, underretter tjenestemodtageren herom, nævner dette i ethvert dokument, hvori deres tjenesteydelser er beskrevet i detaljer, og oplyser, hvordan man får nærmere oplysninger om ordningen og betingelserne for dens anvendelse.

Kapitel V

Administrativt samarbejde

Artikel 33

Gensidig bistand - Almindelige forpligtelser

1. Medlemsstaterne yder hinanden bistand og træffer alle relevante foranstaltninger med henblik på et effektivt samarbejde for at sikre tilsynet med tjenesteydere og de tjenesteydelser, de udfører.

2. Med henblik på anvendelsen *af dette kapitel* udpeger medlemsstaterne et eller flere kontaktpunkter, hvis kontaktoplysninger de meddeler de øvrige medlemsstater og Kommissionen. *Kommissionen offentliggør listen over kontaktpunkter og ajourfører den jævnlige.*

3. *Anmodninger om oplysninger og anmodninger om at udføre kontroller, inspektioner og undersøgelser i henhold til dette kapitel skal være behørigt begrundet, navnlig med angivelse af årsagen til anmodningen. De udvekslede oplysninger må kun anvendes i forbindelse med den sag, der ligger til grund for anmodningen.*

4. *En medlemsstat, der modtager en anmodning om bistand fra de kompetente myndigheder i en anden medlemsstat, sørger for, at tjenesteydere etableret på dens område meddeler dens kompetente myndigheder alle de oplysninger, der er nødvendige for tilsynet med deres virksomhed i overensstemmelse med national lovgivning.*

5. Hvis en medlemsstat har problemer med at imødekomme en anmodning om oplysninger eller med at udføre kontroller, inspektioner og undersøgelser, underretter den hurtigt den medlemsstat, der har fremsat anmodningen, så der kan findes en løsning.

6. *Medlemsstaterne afgiver hurtigst muligt og ad elektronisk vej de oplysninger, som andre medlemsstater eller Kommissionen anmoder om.*

⁵⁹ EFT L 126 af 26.5.2000, s. 1.

⁶⁰ EFT L 228 af 16.8.1973, s. 3.

⁶¹ EFT L 345 af 19.12.2002, s. 1.

7. Medlemsstaterne påser, at de registre over tjenesteydere, som de kompetente myndigheder har adgang til på deres område, er tilgængelige på samme vilkår for de tilsvarende kompetente myndigheder i de øvrige medlemsstater.

8. *Medlemsstaterne underretter Kommissionen om tilfælde, hvor andre medlemsstater ikke opfylder deres forpligtelser til gensidig bistand. Kommissionen træffer om nødvendigt passende foranstaltninger, herunder iværksættelse af procedurer i henhold til traktatens artikel 226, til at sikre, at de pågældende medlemsstater opfylder deres forpligtelser til gensidig bistand. Kommissionen underretter jævnligt medlemsstaterne om, hvordan bestemmelserne om gensidig bistand fungerer.*

Artikel 33a

Etableringsmedlemsstatens almindelige forpligtelser til gensidig bistand

1. *Hvad angår tjenesteydere, der udfører tjenesteydelser i en anden medlemsstat, giver etableringsmedlemsstaten efter anmodning fra en anden medlemsstat oplysninger om de tjenesteydere, der er etableret på dens område, herunder især en bekræftelse af, at de er etableret dér, og at de ikke, så vidt det er medlemsstaten bekendt, udøver deres virksomhed ulovligt.*

2. *Etableringsmedlemsstaten foretager kontroller, inspektioner og undersøgelser efter anmodning fra en anden medlemsstat og meddeler denne resultaterne og de foranstaltninger, der eventuelt er truffet. De kompetente myndigheder handler i den forbindelse inden for rammerne af de beføjelser, der er tillagt dem i deres egen medlemsstat. De kompetente myndigheder kan afgøre, hvilke foranstaltninger der i det enkelte tilfælde er bedst egnede til at imødekomme en anden medlemsstats anmodning.*

3. Hvis etableringsmedlemsstaten får faktisk kendskab til, at en tjenesteyder etableret på dens område, som udfører tjenesteydelser i andre medlemsstater, har en adfærd eller udfører specifikke handlinger, der, så vidt det er den bekendt, kan forårsage alvorlige skader på menneskers sundhed og sikkerhed eller på miljøet, underretter den hurtigst muligt alle de øvrige medlemsstater og Kommissionen.

Artikel 34

Etableringsmedlemsstatens tilsyn i tilfælde, hvor tjenesteyderen midlertidigt begiver sig til en anden medlemsstat

1. *Hvad angår tilfælde, der ikke er omfattet af artikel 35, stk. 1, påser etableringsmedlemsstaten, at der føres tilsyn med overholdelsen af dens krav i overensstemmelse med de tilsynsbeføjelser, der er fastsat i dens nationale lovgivning, navnlig ved hjælp af tilsynsforanstaltninger på tjenesteyderens etableringssted.*

2. *Etableringsmedlemsstaten afstår ikke fra at træffe tilsyns- eller håndhævelsesforanstaltninger på sit område med den begrundelse, at tjenesteydelsen er udført eller har forvoldt skade i en anden medlemsstat.*

3. *Kravet i stk. 1 indebærer ikke, at etableringsmedlemsstaten er forpligtet til at kontrollere faktiske forhold på den medlemsstats område, hvor tjenesteydelsen udføres. En sådan kontrol gennemføres af de kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor*

tjenesteyderen midlertidigt opererer, på anmodning af myndighederne i etableringsmedlemsstaten, jf. artikel 35.

Artikel 35

Tilsyn udført af den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres, i tilfælde hvor tjenesteyderen midlertidigt begiver sig til en anden stat

1. *Med hensyn til nationale krav, der kan gøres gældende i henhold til artikel 16 eller 17, er den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres, ansvarlig for at føre tilsyn med tjenesteyderens aktiviteter på sit område. Den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres, træffer i overensstemmelse med fællesskabsretten følgende foranstaltninger:*

- alle nødvendige tiltag til at sikre, at tjenesteyderne overholder de pågældende krav med hensyn til adgangen til at optage og udøve servicevirksomhed*
- de kontroller, inspektioner og undersøgelser, som er nødvendige for at føre tilsyn med den udførte tjenesteydelse.*

2. I tilfælde, hvor en tjenesteyder midlertidigt begiver sig til en anden medlemsstat for at udføre en tjenesteydelse uden at være etableret dér, deltager denne medlemsstats kompetente myndigheder i tilsynet med tjenesteyderen i overensstemmelse med stk. 3 og 4, for så vidt angår andre krav end de i stk. 1 omhandlede.

3. *De kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres, foretager efter anmodning fra etableringsmedlemsstaten de kontroller, inspektioner og undersøgelser, der er nødvendige for at sikre etableringsmedlemsstatens faktiske tilsyn.* De handler i den forbindelse inden for rammerne af de beføjelser, der er tillagt dem i deres egen medlemsstat. *De kompetente myndigheder kan afgøre, hvilke foranstaltninger der i det enkelte tilfælde er bedst egnede til at imødekomme etableringsmedlemsstats anmodning.*

4. De kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres, kan på eget initiativ foretage kontroller, inspektioner og undersøgelser på stedet, forudsat at disse foranstaltninger *ikke er diskriminerende, ikke er begrundet i, at tjenesteyderen er etableret i en anden medlemsstat, og er afpasset efter det tilsigtede mål.*

[a), b) og c) udgår]

Artikel 36

Advarselsordning

1. *Hvis en medlemsstat får kendskab til alvorlige specifikke handlinger eller forhold vedrørende servicevirksomhed, som kan forårsage alvorlige skader på menneskers sundhed og sikkerhed eller på miljøet på dens eget område eller i andre medlemsstater, underretter denne medlemsstat hurtigst muligt etableringsmedlemsstaten, de andre berørte medlemsstater og Kommissionen.*

2. *Kommissionen fremmer og deltager i et europæisk netværk af medlemsstaternes myndigheder med henblik på at gennemføre stk. 1.*

3. *Kommissionen vedtager og ajourfører jævnligt efter proceduren i artikel 42, stk. 2, detaljerede regler for forvaltningen af det i stk. 2 omhandlede netværk.*

Artikel 36a

Oplysninger om tjenesteyderes hæderlighed

1. Medlemsstaterne fremsender *i overensstemmelse med national lovgivning* efter anmodning fra en kompetent myndighed i en anden medlemsstat oplysninger *om eventuelle disciplinære, administrative eller strafferetlige sanktioner samt afgørelser* vedrørende svigagtige konkurser, som deres kompetente myndigheder har truffet over for en tjenesteyder, og *som direkte vedrører tjenesteyderens duelighed eller* faglige troværdighed. *Den medlemsstat, der fremsender oplysningerne, underretter tjenesteyderen herom.*

En anmodning i henhold til stk. 1 skal være behørigt begrundet, og det skal navnlig præciseres, hvorfor anmodningen om oplysninger er fremsat.

2. *De i stk. 1 omhandlede sanktioner meddeles kun, hvis der foreligger en endelig afgørelse.* Med hensyn til de andre afgørelser, der er omhandlet i stk. 1, skal den medlemsstat, der meddeler oplysningerne, anføre, om der er tale om en endelig afgørelse, eller om afgørelsen er påklaget eller indbragt for domstolene, idet medlemsstaten i så fald angiver, hvornår spørgsmålet kan forventes afgjort.

Medlemsstaten skal desuden anføre, i henhold til hvilke nationale lovbestemmelser tjenesteyderen er blevet dømt eller på anden måde pålagt en sanktion.

3. Gennemførelsen af *stk. 1 og 2* skal ske under overholdelse af *reglerne for beskyttelse af personoplysninger og* de rettigheder, der er sikret dømte eller personer, der på anden måde er blevet pålagt en sanktion i de berørte medlemsstater, *herunder af faglige foreninger. Forbrugerne skal have adgang til alle offentlige oplysninger, der er relevante i denne forbindelse.*

Artikel 36b

Ledsageforanstaltninger

1. *Kommissionen opretter i samarbejde med medlemsstaterne et elektronisk system til udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne.*

2. *Medlemsstaterne træffer med bistand fra Kommissionen ledsageforanstaltninger, der skal lette udvekslingen af embedsmænd med ansvar for gennemførelsen af gensidig bistand og uddannelsen af sådanne embedsmænd, herunder sprog- og it-undervisning.*

3. *Kommissionen vurderer behovet for et flerårigt program med henblik på at tilrettelægge passende udveksling af embedsmænd og relevant uddannelse.*

Artikel 37

Gensidig bistand i forbindelse med individuelle undtagelser

1. Agter en medlemsstat at træffe en foranstaltning som omhandlet i artikel 19, finder proceduren i stk. 2-6 anvendelse, uden at dette i øvrigt udelukker eventuelle retslige skridt,

herunder også indledende procedurer og handlinger, der udføres i forbindelse med strafferetlig efterforskning.

2. Den i stk. 1 omhandlede medlemsstat anmoder etableringsmedlemsstaten om at træffe foranstaltninger over for den pågældende tjenesteyder, idet den fremsender alle relevante oplysninger om den omstridte tjenesteydelse og omstændighederne i den konkrete sag.

Etableringsmedlemsstaten undersøger hurtigst muligt, om tjenesteyderen udøver sin virksomhed lovligt, og efterprøver de konkrete forhold, der ligger til grund for anmodningen. Den meddeler hurtigst muligt den medlemsstat, der har fremsat anmodningen, hvilke foranstaltninger der er truffet eller påtænkt, eller hvorfor der eventuelt ingen foranstaltninger er truffet.

3. Når etableringsmedlemsstaten har fremsendt de i stk. 2, andet afsnit, omhandlede oplysninger, meddeler den medlemsstat, der har fremsat anmodningen, Kommissionen og etableringsmedlemsstaten, at den agter at træffe foranstaltninger, idet den angiver:

a) hvorfor den finder de af etableringsmedlemsstaten truffede eller påtænkte foranstaltninger utilstrækkelige

b) hvorfor den anser de foranstaltninger, den agter at træffe, for at opfylde betingelserne i artikel 19.

4. Foranstaltningerne kan først træffes 15 arbejdsdage efter den i stk. 3 omhandlede meddelelse.

5. Kommissionen undersøger hurtigst muligt de anmeldte foranstaltningers forenelighed med fællesskabsretten, uden at dette i øvrigt berører medlemsstatens mulighed for at træffe de pågældende foranstaltninger efter udløbet af den i stk. 4 fastsatte frist.

Konkluderer Kommissionen, at foranstaltningerne ikke er forenelige med fællesskabsretten, vedtager den en beslutning, hvormed den anmoder den berørte medlemsstat om ikke at træffe de påtænkte foranstaltninger eller om at øjeblikkeligt at ophæve disse.

6. I hastetilfælde kan en medlemsstat, der agter at træffe en foranstaltning, fravige stk. 2, 3 og 4. I så fald meddeler medlemsstaten hurtigst muligt Kommissionen og etableringsmedlemsstaten den pågældende foranstaltning og angiver, hvorfor der efter dens opfattelse er tale om et hastetilfælde.

Artikel 38

Gennemførelsesbestemmelser

Kommissionen vedtager efter proceduren i artikel 42, stk. 2, de nødvendige bestemmelser til gennemførelse af dette kapitel og fastsætter de i **artikel 33** og 37 omhandlede frister og de praktiske foranstaltninger med hensyn til elektronisk informationsudveksling mellem **medlemsstaterne**, herunder navnlig bestemmelser om informationssystemernes interoperabilitet.

Kapitel VI Konvergensprogram

Artikel 39

1. Medlemsstaterne træffer i samarbejde med Kommissionen ledsageforanstaltninger med henblik på at tilskynde til, at der i overensstemmelse med fællesskabsretten **og navnlig af faglige foreninger, organisationer og sammenslutninger** udarbejdes adfærdskodekser på fællesskabsplan, **som har til formål at fremme udførelsen af tjenesteydelser eller en tjenesteyders etablering i en anden medlemsstat.**
2. Medlemsstaterne påser, at de i stk. 1 omhandlede adfærdskodekser er tilgængelige på afstand og ad elektronisk vej.
3. Medlemsstaterne påser, at tjenesteyderen efter anmodning fra tjenestemodtageren og i ethvert dokument, hvori deres tjenesteydelser er beskrevet i detaljer, oplyser, hvilke adfærdskodekser de er underlagt, og hvor disse kodekser er tilgængelige elektronisk, og på hvilke sprog.
4. **udgår**

Artikel 40

Yderligere harmonisering

Kommissionen undersøger senest et år efter **datoen for gennemførelsen** af dette direktiv muligheden for at fremsætte forslag til harmoniseringsinstrumenter på følgende områder:

- a) **udgår**
 - b) **udgår**
 - c) **adgangen til at udøve virksomhed** med retslig inkasso
 - d) **private sikkerhedstjenester og transport af penge og værdigenstande.**
2. **udgår**

Artikel 41

Gensidig evaluering

1. Senest den [gennemførelsesdato] forelægger medlemsstaterne Kommissionen en rapport med de oplysninger, der er nævnt i følgende artikler:
 - a) artikel 9, stk. 2, vedrørende tilladelsesordninger
 - b) artikel 15, stk. 4, vedrørende krav, der skal evalueres
 - c) artikel 30, stk. 4, vedrørende virksomhed på flere områder.

2. Kommissionen fremsender de i stk. 1 nævnte rapporter til medlemsstaterne, der inden for en frist på seks måneder meddeler deres bemærkninger til hver enkelt rapport. Inden for samme frist hører Kommissionen de berørte parter om rapporterne.
3. Kommissionen forelægger rapporterne og medlemsstaternes bemærkninger for det i artikel 42, stk. 1, nævnte udvalg, der kan fremsætte bemærkninger.
4. På grundlag af de i stk. 2 og 3 omhandlede bemærkninger forelægger Kommissionen senest ... **[et år efter den i artikel 45, stk. 1, nævnte dato]* en sammenfattende rapport for Europa-Parlamentet og Rådet, eventuelt ledsaget af forslag til yderligere initiativer.

Artikel 42

Udvalgsprocedure

1. Kommissionen bistås af et udvalg, der består af repræsentanter for medlemsstaterne, og som har Kommissionens repræsentant som formand.
2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 3 og 7 i afgørelse 1999/468/EF⁶² i overensstemmelse med samme afgørelses artikel 8.
3. Udvalget vedtager selv sin forretningsorden.

Artikel 43

Revisionsklausul

Efter forelæggelsen af den i artikel 41, stk. 4, omhandlede sammenfattende rapport forelægger Kommissionen hvert tredje år en **omfattende** rapport om anvendelsen af dette direktiv, **særlig artikel 2 og 16**, for Europa-Parlamentet og Rådet, eventuelt ledsaget af forslag om ændringer heraf.

Artikel 44

Ændring af direktiv 98/27/EF

I bilaget til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/27/EF⁶³ tilføjes følgende punkt:

"13. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv .../..EF af ... om tjenesteydelser i det indre marked (EUT L [...] af [...], s. [...])".

⁶² EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

⁶³ EFT L 166 af 11.6.1998, s. 51.

Kapitel VII Afsluttende bestemmelser

Artikel 45

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den ...*(2 år). De tilsender straks Kommissionen disse bestemmelser med en sammenligningstabel, som viser sammenhængen mellem de pågældende bestemmelser og dette direktiv.

Bestemmelserne skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne tilsender Kommissionen de vigtigste nationale bestemmelser, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 46

Dette direktiv træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 47

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Europa-Parlamentets vegne

Formand

På Rådets vegne

Formand

OPFØLGENDE FINANSIERINGSOVERSIGT TIL FORSLAGET

Politikområde: Det indre marked

Aktiviteter: Det indre marked for varer og tjenesteydelser

TITEL: ÆNDRET FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV OM TJENESTEYDELSER I DET INDRE MARKED

I januar 2004 vedtog Kommissionen et forslag til direktiv om tjenesteydelser i det indre marked⁶⁴. Forslaget indeholdt en finansieringsoversigt.

Europa-Parlamentet vedtog den 16. februar 2006 ved førstebehandlingen en lovgivningsmæssig beslutning om forslaget. Kommissionen forelægger nu et ændret forslag, der i vid udstrækning er baseret på Europa-Parlamentets førstebehandling, men som også tager hensyn til resultaterne af de hidtidige drøftelser i Rådet. Det ændrede forslag indeholder følgende ændringer (i forhold til Kommissionens oprindelige forslag), der vil have indvirkning på Kommissionens ressourcer og dermed på budgettet:

Ifølge det ændrede forslag skal der etableres et elektronisk informationssystem for det indre marked til udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne. Dette skal sikre, at de kompetente myndigheder har et praktisk system til rådighed, så de lettere kan opfylde deres forpligtelser i forbindelse med det administrative samarbejde i henhold til det ændrede forslag. Systemet vil gøre det let for dem at finde frem til de relevante samtalepartnere i andre medlemsstater og at kommunikere effektivt med disse. De retlige forpligtelser til administrativt samarbejde vil således blive understøttet af en ordning, der sikrer, at det fungerer effektivt i praksis. Det vil medføre omkostninger for Kommissionen, først til udvikling af systemet og dernæst til forvaltning af databasen.

Ifølge det ændrede forslag indføres der også en advarselsordning, der fungerer på den måde, at en medlemsstat, der får kendskab til alvorlige specifikke handlinger eller forhold, som kan være til alvorlig fare for menneskers sundhed eller sikkerhed eller for miljøet, skal underrette etableringsmedlemsstaten, de andre berørte medlemsstater og Kommissionen. Kommissionen skal fremme og deltage i et europæisk netværk af medlemsstaternes myndigheder med henblik på at gennemføre denne advarselsordning. Den skal desuden vedtage og jævnligt ajourføre detaljerede regler for forvaltningen af netværket efter udvalgsproceduren i artikel 42. Arbejdet med at fremme og drive dette netværk vil medføre omkostninger for Kommissionen, især med hensyn til personaleressourcer.

Ifølge det ændrede forslag skal Kommissionen vurdere behovet for et flerårigt program med henblik på at tilrettelægge passende udveksling af embedsmænd og relevant uddannelse. Det vil medføre omkostninger for Kommissionen at vurdere behovet for et flerårigt program.

Skemaerne nedenfor indeholder skøn over de samlede udgifter, der opstår for Kommissionen. De er opdateret i forhold til finansieringsoversigten i Kommissionens oprindelige forslag for

⁶⁴ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om tjenesteydelser i det indre marked - KOM(2004) 2 af 13.1.2004.

at tage hensyn til de ændringer, der er foretaget ved Kommissionens ændrede forslag. Disse ændringer omfatter dem, der er beskrevet ovenfor, og den omstændighed, at de to undersøgelser, der oprindeligt var fastsat, ikke længere skal gennemføres. En del af udgifterne til det elektroniske informationssystem finansieres allerede over Idabc-programmet, og tallene nedenfor viser derfor kun, hvilke yderligere midler der er behov for. Desuden var udvalget i henhold til artikel 42 allerede omhandlet i det oprindelige forslag.

1. BUDGETPOST (NUMMER OG BETEGNELSE)

12 02 01 Gennemførelse og udvikling af det indre marked

12 01 04 01 Gennemførelse og udvikling af det indre marked - udgifter til den administrative forvaltning

2. SAMLEDE TAL

2.1. Samlet rammebevilling (del B): 0,900 mio. EUR som forpligtelsesbevilling, der allerede er dækket af eksisterende bevillinger i den finansielle programmering for politikområdet det indre marked.

2.2. Gennemførelsesperiode

2006-2011

2.3. Samlet flerårigt skøn over udgifterne

a) Forfaldsplan for forpligtelses- og betalingsbevillinger (finansieringstilskud) (jf. punkt 3.1.1)

Mio. EUR (3 decimaler)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011 ff.	I alt
Forpligtelser		0,200					
Betalinger		0,100	0,100				

b) Teknisk og administrativ bistand og støtteudgifter (jf. punkt 3.1.2)

Forpligtelser			0,250	0,250	0,100	0,100	
Betalinger			0,250	0,250	0,100	0,100	
a+b i alt							
Forpligtelser		0,200	0,250	0,250	0,100	0,100	
Betalinger		0,100	0,350	0,250	0,100	0,100	

c) Personale- og andre driftsudgifters samlede budgetvirkninger (jf. punkt 4.2 og 4.3)

Forpligtelser/ Betalinger	0,016	1,085	1,069	0,064	0,064		
------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	--	--

a+b+c i alt							
Forpligtelser	0,016	1,285	1,319	0,314	0,164	0,100	
Betalinger	0,016	1,185	1,419	0,314	0,164	0,100	

3. FINANSIELLE VIRKNINGER

3.1. Samlede finansielle virkninger for budgettets del B (hele programperioden)

3.1.1. Finansieringsstøtte

Forpligtelsesbevillinger i mio. EUR (3 decimaler)

Fordeling	2006	2007	2008	2009	2010	2011 ff.	I alt
Aktion 1		0,200					
Aktion 2							
Osv.							
I ALT		0,200					

3.1.2. Teknisk og administrativ bistand, støtteudgifter og it-udgifter (forpligtelsesbevillinger)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011 ff.	I alt
1) Teknisk og administrativ bistand:							
a) Kontorer for teknisk bistand:							
b) Anden teknisk og administrativ bistand:							
- intern:							
- eksternt:			0,250	0,250	0,100	0,100	
<i>Heraf til opbygning og vedligeholdelse af administrative edb-systemer</i>							
1 i alt							
2) Støtteudgifter:							

a) Undersøgelser:							
b) Ekspertmøder:							
c) Informations- og publikationsvirksomhed:							
2 i alt							
I ALT			0,250	0,250	0,100	0,100	

3.2. Beregning af omkostningerne pr. foranstaltning i budgettets del B (hele programperioden)

Forpligtelsesbevillinger i mio. EUR (3 decimaler)

Fordeling	Type resultater (projekter, dossierer ...)	Antal resultater (i alt år 2004-2010)	Gennemsnitlige enhedsomkostninger	Samlede omkostninger (i alt år 2004-2010)
<u>Aktion 1</u>				
- Foranstaltning 1 (udvikling og overvågning af økonomiske indikatorer)	Undersøgelse	1	0,200	0,200
SAMLEDE OMKOSTNINGER			0,200	0,200

4. VIRKNINGER FOR PERSONALERESSOURCER OG ADMINISTRATIONSUDGIFTER

De krævede personale- og administrationsressourcer vil blive dækket via de bevillinger, der afsættes til det ansvarlige generaldirektorat inden for rammerne af den årlige tildelingsprocedure.

4.1. Personalemæssige virkninger

Stillingstyper	Eksisterende personale til forvaltning af foranstaltningen		I alt	Opgavebeskrivelse
	Faste stillinger	Midlertidige stillinger		
Tjenestemænd eller midlertidigt	A			Da direktivet dækker mange forskellige former for servicevirksomhed, er der behov for særlig viden om en lang

ansatte	B				række erhvervsgræne (handel og distribution, lovregulerede erhverv, byggevirksomhed, certificering, håndværk osv.) og om bestemte spørgsmål som f.eks. administrativ forenkling.
	C	6,5		6,5	
		2,5	0,5	3,0	
Andre personaleressourcer		1 udstationeret national ekspert		1	
I alt		10	0,5	10,5	

4.2. Samlede finansielle virkninger af personaleforbruget

Mio. EUR (3 decimaler)

Arten af personaleressourcer	Beløb i EUR	Beregningsmetode*
Tjenestemænd	0,972	9 * 0,108
Midlertidigt ansatte	0,054	0,5 * 0,108
Andre personaleressourcer (oplys budgetpost)	0,043	1 * 0,043
I alt	1,069	

Beløbene modsvarer de samlede udgifter i en tolv måneders periode.

4.3. Andre administrative udgifter som følge af foranstaltningen

Mio. EUR (3 decimaler)

Budgetpost (nummer og betegnelse)	Beløb i EUR	Beregningsmetode
Samlet bevilling (Afsnit A7)		
12 01 02 11 01 – Tjenesterejser		
12 01 02 11 02 – Møder og konferencer		
12 01 02 11 03 – Udvalg (rådgivende udvalg)	0,064	96 eksperter * 650
12 01 02 11 04 – Undersøgelser og høringer	0,016	24 eksperter * 650
Andre udgifter (specificeres)		
Informationssystemer		
Andre administrationsudgifter (specificeres)		
I alt	0,080	

Beløbene modsvarer de samlede udgifter i en tolv måneders periode.

Mio. EUR (3 decimaler)

I.	Samlet årligt beløb (4.2 + 4.3)	1,149
II.	Foranstaltningens varighed	2 år
III.	Foranstaltningens samlede omkostninger (I x II)	2,298*

* Alt efter udfaldet af forhandlingerne og det arbejdsprogram, der udarbejdes på grundlag heraf, kan udgifterne til personaleressourcer strække sig over mere end to år.